

L'Histoire de S. Nicéphore,
patriarche de Constantinople
contenant les plus
mémorables advenues
depuis la mort de [...]

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

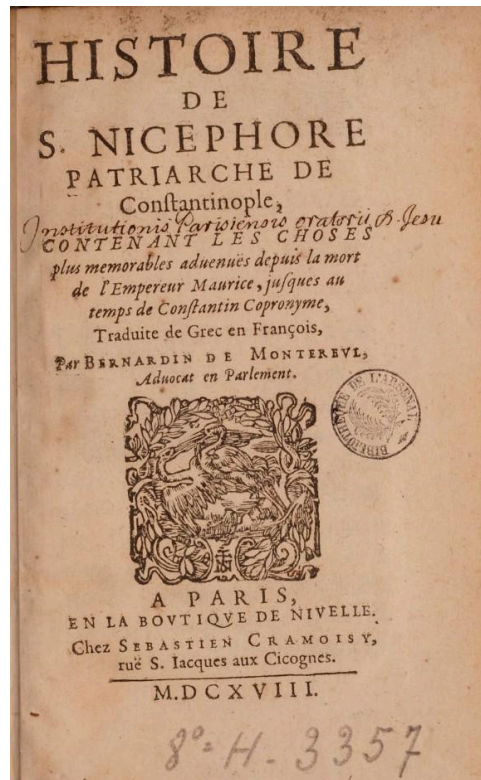
S. Nicéphore (patriarch. de Const.). Auteur du texte. L'Histoire de S. Nicéphore, patriarche de Constantinople contenant les plus mémorables advenues depuis la mort de l'Empereur Maurice jusqu'au temps de Constantin Copronyme. Traduite du grec en français par Bernardin de Montereul, avocat. 1618.

L'Histoire de S. Nicéphore, patriarche de Constantinople contenant les plus mémorables advenues depuis la mort de [...]

İmparator Mauricius'un ölümünden kadar olan en unutulmaz olayları içeren, Konstantinopolis patriği S. Nikeforos'un Tarihi.

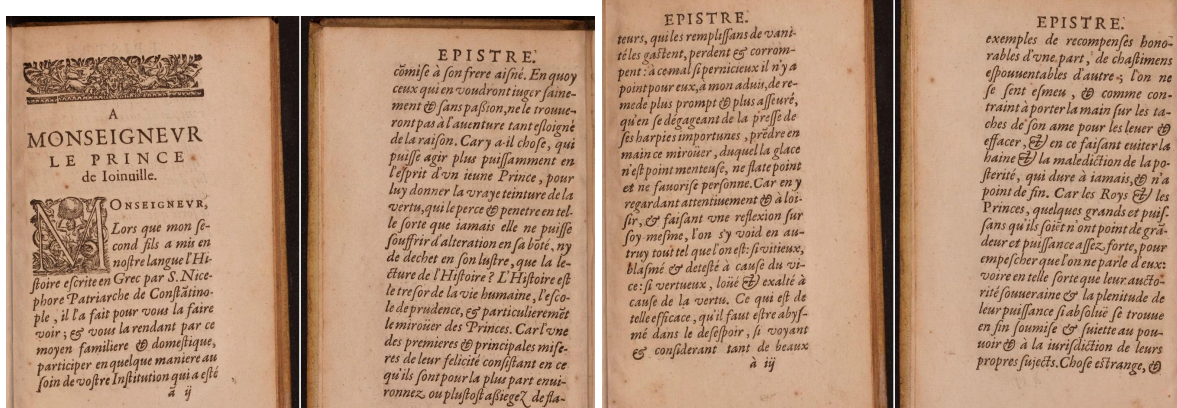
S. Nicéphore (patriarch. de Const.). Auteur du texte. L'Histoire de S. Nicéphore, patriarche de Constantinople contenant les plus mémorables advenues depuis la mort de l'Empereur Maurice jusqu'au temps de Constantin Copronyme. Traduite du grec en français par Bernardin de Montereul, avocat. 1618.

S. Nikeforos (Konstantinopolis patriği). Metnin yazarı. İmparator Mauricius'un ölümünden Konstantin Kopronimos zamanına kadar olan en unutulmaz olayları içeren, Konstantinopolis patriği S. Nikeforos'un Tarihi. Yunancadan Fransızcaya avukat Bernardin de Montereul tarafından çevrilmiştir. 1618.

HISTOIRE DE S. NICEPHORE PATRIARCHE DE Constantinople, Institutionis Parisiensis oratorii B. Jesu CONTENANT LES CHOSES plus memorables aduenuës depuis la mort de l'Empereur Maurice, jusques au temps de Constantin Copronyme, Traduite de Grec en François, Par BERNARDIN DE MONTEREVL, Aduocat en Parlement. A PARIS, EN LA BOVTIQUE DE NIVELLE. Chez SEBASTIEN CRAMOISY, ruë S. Iacques aux Cicognes. M.DC.XVIII.

Konstantinopolis Patriği S. Nikeforos'un Tarihi, Paris İsa'nın Müjdecı Topluluğu Kurumu'ndan, İmparator Mauricius'un ölümünden Konstantin Kopronimos zamanına kadar meydana gelen en unutulmaz olayları içeren, Yunancadan Fransızcaya, Parlamento Avukatı BERNARDIN DE MONTEREVL tarafından tercüme edilmiştir. PARİS'TE, NIVELLE DÜKKÂNINDA. SEBASTIEN CRAMOISY'de, S. Iacques Caddesi, Leylekler (Cicognes) Sokağı'nda. M.DC.XVIII.

EPISTRE.
qu'ils doivent bien peser, et grandement apprehender. Car la voix du peuple, que l'on dit estre la voix de Dieu, lesuige en toute liberté, & néanmoins avec tant de justice, que l'on ne remarque point que par cette sorte de jugement la mémoire d'un bon Prince ait jamais esté condamnée. La gloire suit la vertu mal-gré qu'elle en ait, & n'est le vice jamais sans honte & sans infamie : & void-on bien souvent advenir qu'un Prince des-honoré par sa mauuaise vie, assiste par maniere de dire, & seronne present à ses propres funeraillies ; se void enterrer tout vivant, en sensu dans son roiez, non-gé du ver de sa conscience, & infecté par la puanteur du mauuais à iij

EPISTRE.
nom qu'on luy donne, ou pour mieux dire, qu'il se donne à soy-mesme : qui est vne espee de mort beaucoup plus redoutable, que la mort, que chacun des hommes suit & pas vn n'ente. Car un Prince sans honneur, est beaucoup moins qu'un corps sans ame. C'est en peu de mois la belle & sainte leçon, que fait aux Princes l'Histoire. le Theatre du monde, le Repertoire des temps, la messagerie de l'antiquité, le sabbau de la verité, l'ame de la memoire, & la maistresse de la vie. A laquelle ie suis assuré (Majesté) que vous vous laissez tres-volontiers conduire, & mener par la main pour paruenir à cette perfectiō dont en cet age tendre vous donnez à chacun vne

EPISTRE.
sgrande esperance. Vous prometrez beaucoup, il est vray. Mais prenez, si luy vous plait, garde que cela est vne dette hereditaire & legitime, de laquelle vous vous obligez, à la France, qu'il vous faut acquiescer en son temps pleinement, et avec usure. En quoy vous me permettez, de vous dire avec plus de verité que de liberte, que vous ne pouvez manquer que l'on ne vous en donne à vous seul toute la faute. Car des deux choses qui sont comme les deux colonnes de la vie, qui seules suffisent pour rendre un Prince véritablement Prince, c'est à dire, excellent en corps par desus les autres ; la nature et la nourriture : celle-la a fait sans vous ce qu'elle pouuoit, celle-cy a desja fait &

EPISTRE.
auec l'aide de Dieu fera, mais non sans vous, ce qu'elle doit : de sorte que n'y ayant aucun manquement de leur part, c'est à vous de mettre à bon escient la main à l'œuvre, & faire en sorte qu'il n'y ait rien à desirer de la vostre. La nature vous a si auantageusement partagé, qu'il y a peu de Princes au monde, qui pour ce regard puissent aller du pair avec vous. Dieu vous a donné naissance en vne Maison, laquelle a remply toute la terre habitable de son nom-tre-glorieux & tres-saint. Il vous a fait fils d'un Prince, qui par sa valeur incomparable l'a fait pour le bon-heur de la France, reuue en luy ses ancestres & les rois, lesquels depuis environ mil

EPISTRE.
ans l'Europe & l'Asie ont veu, de temps en temps avec estonnement et admiration, portans par tout leurs armes victorieuses & comblez de gloire immortelle. Il vous a formé fils d'une mere la plus sage & la plus vertueuse Princesse, que l'on ait veu depuis plusieurs siècles. Le parangon de toute Vertu, Pitié, Chasteté, Charité, & Preudhomme, d'une Prudence admirable, d'un Jugement ferme & solide, plus que le sexe ne le semble permettre, et d'une Resolusion qui ne se demet iamais. Et tout cela acompagné d'une beauté naturelle & sans fard, d'une grace naïue & d'un port qui n'a point son semblable. Il a daigné commencer par vous à venir d'une tres-belle li-

EPISTRE.
gnée ce tres-heureux mariage. Il vous a fait l'aspiré. Il vous a doté d'un bon sens naturel, d'une lumiere d'esprit claire et nette, d'un corps bien formé, sans & robuste, d'une main belle, d'une agilité & adresse toute de vostre maison. Vous voila donc par un extraordinaire sçauoir du Ciel bien et heureusement né tout ce qui se peut. Reste la nourriture qui est le point le plus important. Car estre bien né, est à la verité un merueilleux auantage, mais estre bien nourry est encore tout autre chose. Nourriture passe nature dit-on ordinairement. Et à la verité nous entreprenant encore tendres & foibles, et gaigné peu à peu le desuis par vne longue accoustumance elle

EPISTRE.
deuient si forte & si puissante, qu'il n'y a force qui se puisse esgaler à la suene. Par ainsi elle nous rend & produit au monde tous tels qu'elle est, ses enfans ne mâtent jamais à luy ressembler ; si elle est bonne l'on deuenit vertueux & loisible ; si mauuaise, vicieux & miserable. Prenez donc vostre ply de bonne heure, & vous tournerez du bon costé. Vous estes tres-bien né. Donnez, vostre cœur à ceux qui vous instruisent, afin que soyéz tres-bien nourry. La bonne nourriture est la racine de toute bonté, la source de toute preudhomme, la vraye mere de la verité. C'est elle qui apres vne portee, non de neuf mois : ains de plusieurs années, apres

EPISTRE.
quelques trêches & doulteurs, par vne noble travail enfante tout ce qu'il y a de beau & de bon en la vie humaine. Il vous faut donc entendre & y commencer des maintenant avec soin & attention. Car le travail de tous ceux qui y peuent estre employez, se trouua sans la vostre, inutile & sans effect. La nature a peu sans vous, vous faire ce que vous estes. En tout ce que ie vié de dire, qui est en vous, il n'y a toutes fois rien de vostre. Vous n'y auez contribué aucune chose. En vostre nourriture & instruction, sans vous on n'y peut rien du tout. Dieu mesme, ce grand Dieu tout puissant, ne peut (chose qui semble estrange) vous rendre vertueux mal-gré vous ; il

EPISTRE.
fait que vous le voulez estre & que vous y apportez du vostre. Dieu n'a pas en besoin de nous pour nous creer ; il a voulu auoir besoin de nous, pour nous faire gens de bien & nous sauuer. Moltrez donc en cela vostre generosité. Coperez en cest affaire de tel poids & importance avec cette bonté & sagesse infinie. C'est un employe véritablement digne d'un Prince, de prendre part aux œuvres de Dieu & travailler avec luy pour soy-mesme. La difficulté de la chose en soy releuera vostre merite & donnera de leclat à vostre reputation. Car cest vne plainte, qui est passie en Prouerbe, Que l'on void peu de Princes bien nourry. Est-il possible qu'en la chose du monde la plus

EPISTRE.
importantes les Princes soient de pire condition que ceux qui sont nez, bassemēt & come en la lie du peuple ? Chacun le dit ainsi. D'où vient cela ? L'homme ne pour le travail entre en la vie comme en vne guerre perpetuelle, ou sans cesse il luy faut mener les mains. Il a néanmoins vne inclination naturelle qui l'en destourne & l'emporte au plaisir & à la volupé, & de la le precipite & le va perdre dans le vice, si luy à quelque main forte qui l'en tire et le ramene au bon chemin. C'est à cet effect que l'on baille un Precepteur aux jeunes enfans pour former leurs mœurs : à la verité, cest à quoy il est employé ; mais avec grande diuersité de succès. Si on luy baille un

EPISTRE.
vne ienne enfant de bas lieu, mais bien né : Il le manie à son aise comme un potier fait son argille. Il y trouue peu ou point de reppugnance, il le paystrit & le façonnent ainsi qu'il luy plait, en sorte qu'en fin il le rend bien conditionné : baillez luy un Prince il le trouue tellement enveloppé & couvert de la grandeur, qu'il ne peut auoir de prise sur luy, empesché d'une telle presse de flatteurs, qu'il ne le peut aborder. La vaine gloire y tient le haut bout, & produit en l'esprit du Prince, le mesme effect que le vinaigre que l'on met sur le fer tout rouge de feu. Car par ce moyen le fer est rendu si aigre & si esclatant, qu'on ne le peut plus battre ny forger pour en faire aucun

EPISTRE.
ouvrage. Voula la cause de la difference & l'origine du mal. Celuy qui deest commander comme maistre, est reduit à vne obeissance seruile : on se mocque des Precepteur, on ne tient comte du Precepteur ; la desuis suruient la nonchalance qui se rend la maistrisse & chasse toute vertu & honnesteté de la maison. Mal-heureux bon-heur d'estre né grand, si luy fait que les grands n'employent leur propre bien, ceste grace du Ciel, leurs forces naturelles qu'à leur vaine gloire & à leur dommage. Misérable Principauté, si luy fait qu'un Prince conçoit de ceste grandeur avec luy vne si grande opinion de soy-mesme qu'il ne puisse donner entree chez luy si non au flatteur, lequel suit la fortune

EPISTRE.
est estant coulé & infusé sous le beau semblant d'amitié & de seruite, par des propos emmiellés & faulx louanges empoussonne ces belles senties de vertu dont la nature est volontiers si prodigue envers les Princes. Car cest de ceste malheureuse acoustumance du flattereur avec la grandeur que s'engendre la vanité. Maudite engeance la fille suffoque la mere. Car où la vanité regne, l'on y peu il auoir de grandeur ; il y a des faulces, mais point de fruit : ce n'est plus que vne fumee et sil'on y apperoit quelque reste de grandeur, ce n'en est plus qu'une faulce apparence. C'est encore plus nous croyés S. augustin. La vanité, dit-il, est le nid du diable. C'est là ou cest ennemy du gêre humain couue

EPISTRE.
est fait esclorre toute sortes de vices & de malheurs. Il vous represente le plus au vis qu'il m'est possible la laideur & la deformité de ceste bestementuse, Majesté, parce que vous ne l'auuez iamais veu & n'en auez aucune cognoissance. Le grand som qu'on a en de vous des le verzeau, est cause de ce grand bien. Maintenant que vous estes sur le point de sortir de l'enfance & de commencer à vous sentir & cognoistre, vous la cognoistrez, & sans doute en serez attaqué. Peu de gens s'en garantissent. Il vous faut résoudre de la combattre, la mettre sous vos pieds, & en faire literie : ce doit estre le premier de vos travaux. Plus vous estes né grand, plus il est besoin de vous tenir sur vos

EPISTRE.
gardes. Le bon-heur d'estre Prince à si bones en seignes, a comme vous voyez, le soin d'un autre bon-heur pour conseruer cest auantage. Vous auez l'on & l'autre. Ils sont tous deux tellement en vostre main, qu'ils ne vous peuent eschapper que par vne mollesse et delicateuse trop grande. Car quelque chose qu'on die, Vn chacun est l'artisan de sa fortune. Contribuez de vostre part vne soigneuse attention à recevoir & gagez les enseignemens qu'on vous donne, vne assuree fermeté à les retenir, vne resolué promptitude & allegresse à les executer. Soyéz-y tout entier & y prenez plaisir, vostre nourriture produira des effets admirables. Sur tout craignez Dieu, le Roy des Rois, &

EPISTRE.
des Princes, il ne le faut offenser ; honorez ceux qui vous ont mis au monde, il ne les faut attrister ; Reuerrez vostre Precepteur, il ne le faut mespriser ; vostre reputation est inseparablement attachée au respect que vous lui donez. Accusumez vous à trouuer douce l'aigreur & l'austerité de la reprobation. Il faut non se s'eschapper de la reprobation, mais estre de plaisir d'auoir fait : le regret & la repentance doit estre en la faute, & en la reprobation. Amendement & la reuifissance. Car autrement fait la poignante correction de son amy, il faut necessairement tomber dans le triste blâme de son ennemy. Ayez les oreilles tousiours ouuertes à la verité, pour iamais clofes à la va-

EPISTRE.
mié, c'est l'entree par où l'one &
l'autre se glisse en nostre ame, mais
à deffins du tout contraires; celle cy
pour la réplir de vice & la bonnie
de vice, celle là pour l'ormer de sa-
gesse & l'enrichir de vertu. Fuyez
dóc celle cy come une peste, & pou-
ssez celle là pour ne faire iamais di-
sorce avec elle. Soyez toujours par
son moyen le premier luge de vous
mesme. Ne vous flatez point, vous
n'aurez point de flatteurs. La flat-
terie n'entre chez nous que par la
porte, que nous ley auurons. Ayés
de nous l'opinion que nous devons
auoir selon la verité, sans nous en
faire accroire. le mensonge esuenté,
le flateur est desouuert, il ne peut
plus rien sur nous. Ne souffrez
iamais qu'on profere en vostre

EPISTRE.
presence aucune parole sale ou deff-
honeste. Car qu'il vous en eschappe
à vous mesmes, c'est chose par
trop indigne d'un Prince pour en-
trer en apprehension que ce mal-
heur vous puisse iamais arriuer.
Celuy qui a la langue souillee, ne
peut auoir l'ame nette. Il est mal-
aisé ne gardai point l'honesteté en
ses propos, la garder en sa vie. Car
de l'abondance du cuer la parole
vient à la bouche. Ne vous laissez
saisir à la molle & lasche delica-
tesse, c'est la mortelle ennemie de la
vertu. Soyez toujours en action,
c'est ce que nostre esprit demande.
Il est ennemy du repos, son agilité
& promptitude est telle & si grande,
que non seulement il ne peut qu'il
n'agisse toujours par un mouue-
ment

EPISTRE.
ment perpetuel; mais aussi en un
mesme moment il fournit &
est tout entier à plusieurs choses
différentes. Agissez dóc. Car la per-
fection de la vertu consiste en l'a-
ction. Va iouuer de Luth aura
beau iouuer deuit vous à toutes les
heures du iour quelque excellence
qu'il ait, quelque travail & aspi-
dité qu'il y apporte, vous n'ap-
prendrez iamais rien avec lay, si
le Luth en la main, vous ne pre-
nez vous-mesme la peine de faire
ce qu'il vous aura monstré; il est
de mesme du monter à cheual. &
de tous les autres exercices. Et c'est
pourquoy les Sages ont dit. Que la
la main est l'instrument de Sapien-
ce. Abhorrez donc sur tous la pa-
resse & l'oisiveté. L'oyselet est le

EPISTRE.
tombeau d'un homme viuant.
Celuy qui est lasche & fainctant,
n'est pas vray homme, ce n'en est
qu'un vain simulacre, un spiri-
tre blanchy, il a quelque apparence
au dehors; au dedans, ce n'est qu'or-
dure, infirmité, & pourriture. Mais
voyez, Monsieur, où m'emporte
l'ardeur, & la violence de l'affec-
tion que j'ay à vostre seruire: ex-
cusez là si vous plait. Il est bien
difficile de se moderer & tenir mes-
sure en chose si demesurée. J'ay
fort, je le recognoy, & ser de ces
pressans aiguillons pour vous ex-
citer à la vertu, vous qui auez
dans vostre maison un monde de
Tropées de ces Magnanimes
& Inuincibles Princes vos ance-
stres, acquis par les plus nobles tra-

EPISTRE.
naux, par les plus extremes dan-
gers, par les plus saintes & gene-
reuses entreprises que l'on puisse lire
en l'Histoire; qui se representent à
vous iour & nuit, vous resuscitent,
vous appellent, & vous animent
à toutes choses hautes & grandes.
C'est ce qui vous doit plus que tou-
te autre chose enflammer le cuer,
& embraser le courage. Leur mes-
me sang toujours bouillant d'ar-
deur de bien faire, duquel ils ont
esté si prodigeux pour la gloire de
Dieu & l'honneur de la France,
boulent encorres auourd'uy dedans
vos veines: ce beau sang qui ne
peut mentir, vous remplissant d'un
generouse ferueur & croissant
avec l'age, vous portera non seu-
lement à les ensuivre & esaler;

EPISTRE.
mais aussi, si la grandeur inimita-
ble de leurs hauts faits le peut per-
mettre, & si vostre maison d'ai-
leurs inuincible, peut estre surmô-
rée par elle mesme à les vaincre &
surpasser; Dieu pour cest effect,
vous assiste de sa grace, & vous
comble de ses saintes Benedicções,
c'est ce que vous souhaitez de tous
son cuer,
MONSIEUR,
Vostre tres humble, & tres-
obeissant seruiteur,
I. DE MONTEVEL.

Joinville Prensi MONSEIGNEUR'A MONSEIGNEUR,

İkinci oğlum, Konstantinopolis Patriği Aziz Nicephorus'un Yunanca yazdığı Tarih kitabını kendi dilimize çevirdiğinde, bunu size sunmak amacıyla yaptı. Bu vesileyle eseri size tanıtıp yakınlaştırmak, büyük kardeşinize emanet edilmiş olan eğitiminizin bakımına bir nebze de olsa ortak olmasını sağladı. Akılcı ve tarafsız bir şekilde yargılayanlar, bu girişimin mantıktan uzak olmadığını düşüneceklerdir. Zira bir genç Prensin zihni üzerinde; ona erdemlin gerçek rengini verecek, ruhuna öylesine işleyip nüfuz edecek ki, iyiliğinde hiçbir bozulma veya parlaklığında hiçbir azalma yaşanmayacak denli güçlü bir etki bırakabilecek Tarih okumaktan daha etkili ne olabilir? Tarih, insan hayatının hazinesi, sağduyu okulu ve bilhassa Prenslerin aynasıdır.

Prenslerin yaşadığı en büyük mutluluklardan biri, aynı zamanda en büyük sefaletlerinden biridir: Çoğunlukla etraflarının, onları boş gururla doldurarak yozlaştıran, mahveden ve yozlaştıran dalkavuklar tarafından sarılmış olmasıdır. Kanaatimce, bu vahim kötülüğe karşı onların üzerindeki bu istenmeyen "harpi" baskısından kurtulmanın, aynası yalan söylemeyen, dalkavukluk etmeyen ve kimseyi kayırmayan bu Tarih aynasını ellerine almaktan daha hızlı ve kesin bir çaresi yoktur. Zira o aynaya dikkatle ve sindire sindire bakıp kendisiyle yüzleşen kişi, başkasında kendini olduğu gibi görür: Eğer kusurluysa kusurundan dolayı kınanır ve nefret edilir; eğer erdemliyse erdeminden dolayı övülür ve yüceltilir. Bu o kadar etkilidir ki, bir tarafta onurlu ödüllerin, diğer tarafta korkunç cezaların bunca güzel örneğini görüp değerlendirdiği halde insan kendini harekete geçmiş hissetmezse, ruhindaki lekeleri

silmek için elini uzatmaya mecbur kalmazsa, umutsuzluk içinde boğulmuş demektir; bunu yaparak, gelecek nesillerin sonsuz nefretinden ve bedduasından kaçınmalıdır. Zira Krallar ve Prenslar, ne kadar büyük ve güçlü olurlarsa olsunlar, haklarında konuşulmasını engelleyecek bir kudrete sahip değildirler; egemen otoriteleri ve o mutlak güçlerinin doluluğu, sonunda kendi tebaalarının yargı yetkisine boyun eğmek zorundadır. Bu, üzerinde iyi düşünmeleri ve fazlasıyla çekinmeleri gereken tuhaf bir durumdur.

"Tanrı'nın sesi" olduğu söylenen halkın sesi, onları tam bir özgürlükle ama aynı zamanda o kadar büyük bir adaletle yargılar ki, bu tür bir yargılamada iyi bir Prens'in anısının mahkûm edildiğine şahit olunmaz. Şan, erdemi her ne pahasına olursa olsun takip eder; kusur ise asla utançtan ve rezillikten uzak değildir. Çok sık görülür ki, kötü yaşamıyla onuru kırılmış bir Prens, tabiri caizse, kendi cenaze törenine katılır; kendini canlıyken gömülmüş, kusurlarının içine hapsolmuş, vicdanının kurdu tarafından kemiriliyor ve bizzat kendisine verdiği kötü ismin ağırlığı altında kokuşmuş bir halde bulur. Bu, hiçbir insanın kaçınmadığı ölümden çok daha korkunç bir ölüm biçimidir.

Zira onursuz bir Prens, ruhsuz bir bedenden çok daha aşağıdadır. İşte birkaç kelimeyle Tarihin Prenslere verdiği o güzel ve kutsal ders: Dünyanın Tiyatrosu, zamanların Repertuarı, antik çağın habercisi, hakikatin meşalesi, hafızanın ruhu ve hayatın öğretmenidir. Eminim ki (Monseigneur), böylesine körpe bir yaşta herkese büyük bir umut veren o yetkinliğe ulaşmak için, kendinizi bu esere isteyerek teslim edecek ve onun elinden tutarak ilerleyeceksiniz. Çok şey vadediyorsunuz, bu doğru. Ancak unutmayın; bu kalıtsal ve meşru bir borçtur; Fransa'ya karşı yükümlü olduğunuz bu borcu zamanı geldiğinde eksiksiz ve faiziyle ödemeniz gerekir. Bu konuda, özgürlükten ziyade doğrulukla şunu söylememe izin verin: Eğer bir eksiklik olursa, tüm suçun yalnızca size yükleneceğinden şüpheleniz olmasın. Zira yaşamın iki sütunu olan ve bir Prensi gerçekten "Prens" kılan iki şey, yani doğa ve eğitimden; ilki siz olmadan yapabileceğini yaptı, ikincisi ise Tanrı'nın yardımıyla, ama sizin de katkınızla, yapması gerekeni yapacaktır. Artık ciddi bir şekilde işe el atıp, kendi tarafınızdan da hiçbir eksiğin kalmamasını sağlamak size düşüyor. Doğa size o kadar cömert davranmıştır ki, dünyada bu bakımdan sizinle eşdeğer olabilecek çok az Prens vardır.

Tanrı sizi, adını tüm dünyada büyük bir şan ve şerefle duyurmuş bir Hanedan içinde dünyaya getirdi. O, sizi Fransa'nın mutluluğu için eşsiz cesaretiyle atalarını kendisinde yeniden yaşatan bir Prensin oğlu kıldı; ki yaklaşık bin yıldır Avrupa ve Asya onları şaşkınlık ve hayranlıkla izlemiş, zafer dolu silahlarını her yere taşımışlardır.

Sizi, son birkaç yüzyılın en bilge ve en erdemli Prenslerinin oğlu olarak biçimlendirdi. Erdemin, Dindarlığın, İffetin, Hayırseverliğin ve Doğruluğun timsali; hayranlık verici bir basirete, sağlam ve katı bir Yargı yeteneğine, asla sarsılmayan bir Kararlılığa sahip. Ve tüm bunlar, doğal bir güzellekle, saf bir zarafetle ve eşi benzeri olmayan bir duruşla birleşti. O, bu mutlu evliliği sizin gibi çok güzel bir soy ile kutsamayı uygun gördü.

Sizi ilk doğan yaptı; iyi bir sağduyu, berrak bir zihin, sağlıklı bir beden, erkeksi bir güzellik, hanedanınıza has bir çeviklik ve yetenekle donattı. Geriye en önemli nokta olan eğitim kalıyor. Zira iyi doğmak harika bir avantajdır; ancak iyi eğitilmek bambaşka bir şeydir. "Eğitim doğayı aşar" derler.

Hakikaten, biz henüz zayıfken işe koyulan eğitim, alışkanlıkla yavaş yavaş üstünlüğü ele geçirerek öyle güçlü bir hale gelir ki, onunla kıyaslanabilecek hiçbir kuvvet yoktur. Eğer o iyiyse kişi erdemli olur; eğer kötüyse kusurlu ve sefil. Öyleyse, yolunuzu erken çizin ve iyi tarafa yönelin. Kalbinizi sizi eğitenlere verin ki çok iyi eğitilesiniz. İyi eğitim, tüm doğruluğun kaynağı ve erdemın gerçek annesidir.

Dokuz aylık bir taşımadan sonra değil, birkaç yıllık bir süreçten sonra, asil bir emekle insan hayatındaki güzel olan her şeyi doğuran odur. Bu nedenle, şimdi dikkatle işe koyulmanız gerekir. Zira görevlendirilen herkesin çabası, sizinki olmadan boş kalacaktır. Doğa, sizin şu anki halinizi oluşturmak için sızsiz çok az şey yapabildi. Ancak eğitiminiz söz konusu olduğunda, siz olmadan hiçbir şey yapılamaz.

Tanrı bile siz istemedikçe sizi erdemli kılamaz; erdemli olmayı istemeniz ve bunun için kendi payınıza düşeni yapmanız gerekir. O halde, bu konuda cömertliğinizi gösterin. Tanrı'nın işlerine ortak olmak ve kendiniz için O'nunla birlikte çalışmak, bir Prense yaraşır bir uğraştır.

"İyi eğitilmiş Prenslerin az görüldüğü" bir atasözü haline gelmiştir. Dünyadaki en önemli konuda Prenslerin, halkın içinden gelenlerden daha kötü durumda olmaları mümkün müdür? Herkes böyle söylüyor. Peki bu neden kaynaklanıyor? Çalışmak için doğan insan, hayata sürekli çaba sarf etmesi gereken bir savaş gibi başlar. Oysa bir Prensi, dalkavuklar kalabalığı sarmıştır; ona hiçbir şekilde nüfuz edilemez. Boş gurur orada en üstte yer alır ve Prensın zihninde, ateşten kızarmış demirin üzerine dökülen sirkenin yarattığı etkiyi yaratır.

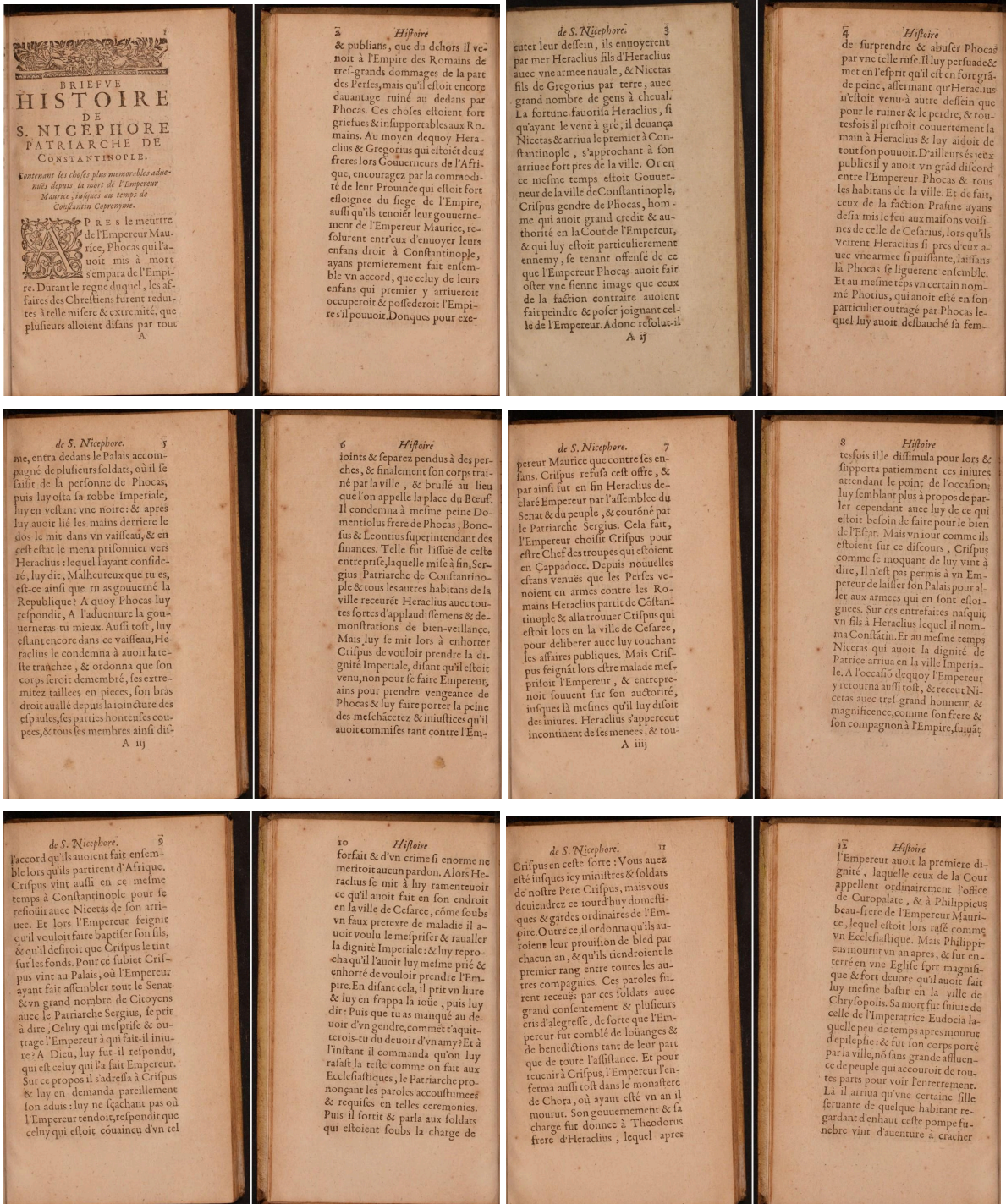
Demir, o dalkavukluk sirkesiyle kırılğan hale gelir. Efendi olarak komuta etmesi gereken kişi, kölece bir itaat durumuna indirgenir. Eğer büyükler, Cennetin bu lütfunu sadece kendi utançları için kullanacaklarsa, büyük doğmanın ne mutsuz bir mutluluğu! Dalkavuk, dostluk maskesi altında sızarak, ballı sözlerle erdem tohumlarını zehirler.

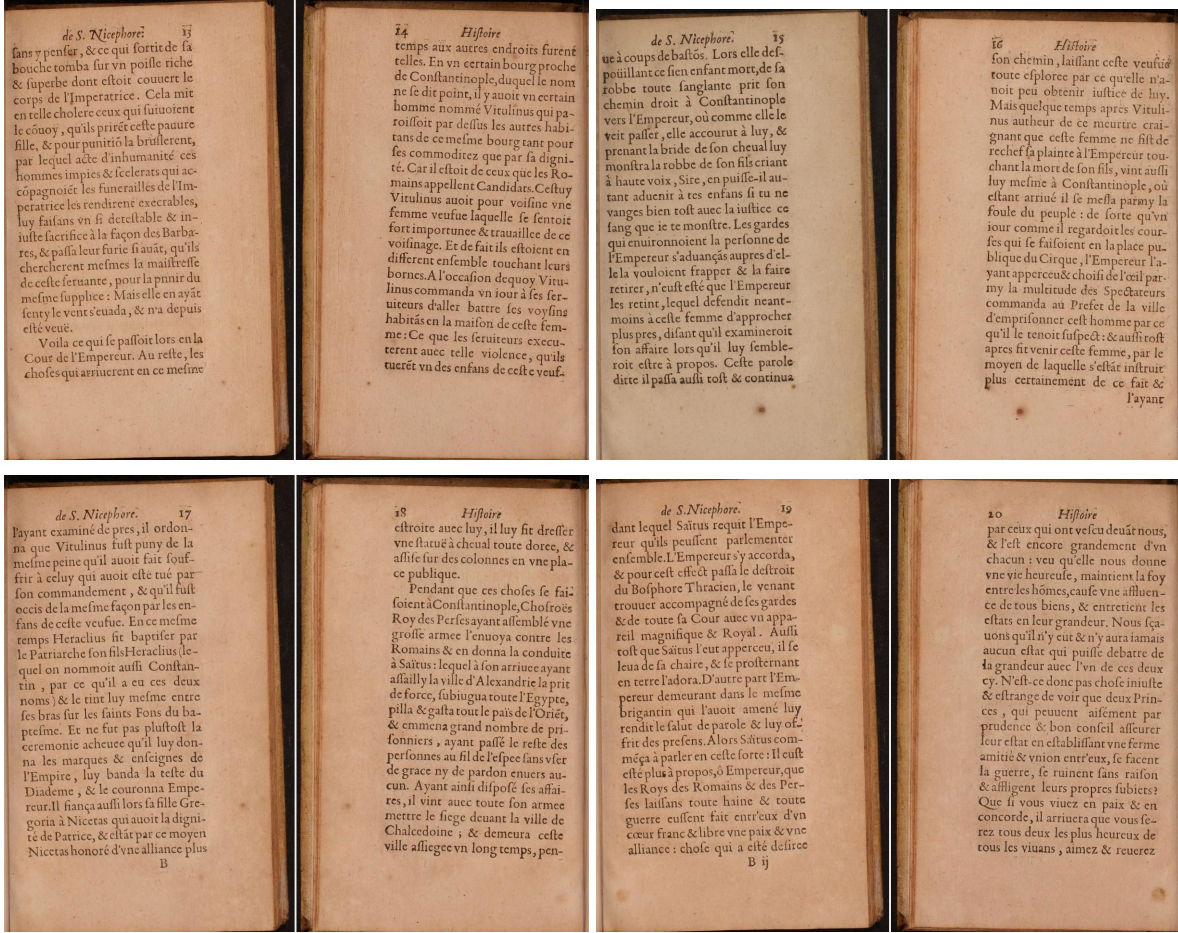
Monseigneur, bu zehirli canavarın çirkinliğini size tasvir ediyorum çünkü onu hiç görmediniz. Şimdi çocukluktan çıkıp kendinizi tanımaya başladığınız noktada, onunla savaşmaya karar vermelisiniz; bu, işlerinizin ilki olmalıdır. Kendi payınıza, size verilen öğretileri neşeyle almak için dikkatli bir özen gösterin.

Her şeyden önce Tanrı'dan korkun, O'nu gücendirmeyin. Sizi dünyaya getirenleri onurlandırın. Eğitmeninize saygı gösterin; itibarınız, ona borçlu olduğunuz saygıya bağlıdır. Azarın sertliğini tatlı bulmaya alışın. Kınanmaktan kızmamalı, hata yapmış olmaktan dolayı üzüntü duymalısınız. Hakikate her zaman kapılarınızı açık, gurura ise kapalı tutun. Dalkavukluk, bize sadece açtığımız kapıdan girer.

Zihninizde hiçbir kirli veya onursuz sözün barınmasına izin vermeyin. Dili kirli olanın ruhu temiz olamaz. Kendinizi tembelleğe kaptırmayın, o erdemın ölümcül düşmanıdır. Boş durmak, yaşayan bir insanın mezarıdır. Harekete geçin; zira erdemın mükemmelliği eylemde yatar.

Lütfen bu tutkulu sözlerim için beni bağışlayın. Sizi erdeme teşvik etmek için bu baskıcı dürtüleri kullanıyorum; çünkü atalarınızın damarlarınızda dolaşan o soylu kanı, sizin de onların zaferlerine eşlik etmenizi, hatta mümkünse onları aşmanızı bekliyor. Tanrı bu yolda lütfuyla size yardım etsin.
 MONSEIGNEUR, En alçakgönüllü ve en itaatkar hizmetkarınız, I. DE MONTEREVL.

Sayfa 1

S. NICEPHORE, CONSTANTINOPL PATRİĞİ'NİN KISA TARİHİ.

İmparator Mauricius'un ölümünden, Constantin Copronyme zamanına kadar meydana gelen en hatıra değer şeyleri içerir. İmparator Mauricius'un katlinden sonra, onu ölüme gönderen Phocas İmparatorluğu ele geçirdi. Hükümdarlığı sırasında, Hristiyanların işleri öyle bir sefalet ve aşırılığa indirgendi ki, pek çoğu her yerde dolaşıyor ve ilan ediyorlardı ki, dışarıdan Romalıların İmparatorluğu'na Persler tarafından çok büyük zararlar geliyordu, ama içeriden ise Phocas tarafından daha da fazla yıkıma uğratılıyordu.

Sayfa 2

Bu şeyler Romalılar için çok ağır ve katlanılmazdı. Bunun vasıtasıyla, o zamanlar Afrika Valileri olan iki kardeş Heraclius ve Gregorius, İmparatorluğun merkezinden çok uzak olan eyaletlerinin rahatlığıyla cesaretleterek ve aynı zamanda yönetimlerini İmparator Mauricius'tan aldıkları için, kendi aralarında çocuklarını doğruca Konstantinopolis'e göndermeye karar verdiler; öncelikle kendi aralarında, hangisinin çocuğu oraya önce varırsa, eğer başarabilirse İmparatorluğu işgal edeceği ve elinde tutacağı konusunda bir anlaşma yaptılar.

Sayfa 3

Öyleyse tasarılarını yürütmek için, Heraclius'un oğlu Heraclius'u bir deniz ordusuyla, Gregorius'un oğlu Nicetas'ı ise karadan, çok sayıda atlı insanla gönderdiler. Şans

Heraclius'u kayırdı, öyle ki rüzgârı istediği gibi alarak Nicetas'ı geride bıraktı ve ilk önce Konstantinopolis'e vardı, varışında şehre çok yaklaştı. Şimdi, aynı zamanda Konstantinopolis şehrinin Valisi, Phocas'ın damadı Crispus idi; İmparatorun Sarayı'nda büyük kredisi ve otoritesi olan ve ona özellikle düşman olan bir adamdı, Phocas'ın, karşı tarafın İmparatorunkinin yanına resmedip koydurduğu kendi resmini kaldırtmasından dolayı gücenmişti.

Sayfa 4

O zaman, Phocas'ı böyle bir hileyle şaşırtmaya ve aldatmaya karar verdi. Onu, çok büyük bir sıkıntı içinde olduğuna ikna etti ve zihnine soktu, Heraclius'un onu mahvetmek ve yok etmekten başka bir amaçla gelmediğini iddia etti, ve yine de gizlice Heraclius'a el uzatıyor ve gücünün yettiğince ona yardım ediyordu. Ayrıca halk oyunlarında İmparator Phocas ile şehrin tüm sakinleri arasında büyük bir anlaşmazlık vardı. Ve aslında, Prasine tarafındakiler, Cesarius'un evinin yanındaki evleri zaten ateşe vermişlerdi, Heraclius'u bu kadar güçlü bir orduyla yanlarında gördüklerinde, Phocas'ı orada bırakıp birleştiler.

Sayfa 5

Ve aynı zamanda Photius adında biri, ki Phocas tarafından şahsen hakarete uğramıştı, karısını ayartmıştı, birçok asker eşliğinde Saray'ın içine girdi, orada Phocas'ın şahsını ele geçirdi, sonra İmparatorluk cübbesini üzerinden çıkardı, ona siyah bir tane giydirdi: ve ellerini arkasından bağladıktan sonra onu bir gemiye koydu ve bu durumda onu tutsak olarak Heraclius'a götürdü: Heraclius onu inceledikten sonra ona dedi ki, Mutsuz adam, Cumhuriyet'i böyle mi yönettin? Phocas ona cevap verdi, Belki sen daha iyi yönetirsin. Hemen, o henüz o gemideyken, Heraclius onu başının kesilmesine mahkûm etti ve vücudunun parçalanmasını, uçlarının parçalara ayrılmasını, sağ kolunun omuz ekleminden aşağısının atılmasını, utanç verici kısımlarının kesilmesini ve tüm uzuvlarının böylece ayrılarak direklere asılmasını ve nihayetinde vücudunun şehir boyunca sürüklenmesini ve Öküz Meydanı dedikleri yerde yakılmasını emretti.

Sayfa 6

Aynı cezaya Phocas'ın kardeşi Domentiolus'u, Bonofus'u ve maliye sorumlusu Leontius'u mahkûm etti. Bu girişimin sonu böyle oldu, bu sona erdiğinde, Konstantinopolis Patriği Sergius ve şehrin diğer tüm sakinleri Heraclius'u her türlü alkış ve iyi niyet gösterileriyle karşıladılar. Ama o zaman, İmparatorluk onurunu alması için Crispus'u teşvik etmeye başladı, kendisinin İmparator olmak için değil, aksine Phocas'tan intikam almak ve hem İmparator Mauricius'a hem de çocuklarına karşı işlediği kötülüklerin ve adaletsizliklerin cezasını ona çektirmek için geldiğini söyleyerek.

Sayfa 7

Crispus bu teklifi reddetti ve böylece Heraclius sonunda Senato ve halk meclisi tarafından İmparator ilan edildi ve Patrik Sergius tarafından taçlandırıldı. Bu yapıldıktan sonra, İmparator, Kapadokya'daki birliklerin Şefi olması için Crispus'u seçti. Perslerin Romalılara karşı silahlı olarak geldiklerine dair haberler geldikten sonra Heraclius, Konstantinopolis'ten ayrıldı ve kamu işleri hakkında onunla müzakere etmek için o sırada Cesaree şehrinde bulunan Crispus'u bulmaya gitti.

Ancak Crispus o sırada hasta numarası yaparak İmparatoru aşağılıyordu ve sık sık onun otoritesine müdahale ediyordu, hatta kendisine hakaretler ediyordu.

Sayfa 8 Heraclius onun oyunlarını hemen fark etti, yine de o an için gizledi ve fırsat anını bekleyerek bu hakaretlere sabırla katlandı; bu arada Devletin iyiliği için yapılması gereken şeyleri onunla konuşmanın daha uygun olduğunu düşündü. Ama bir gün bu konuşmayı yaparken, Crispus onunla alay eder gibi gelip dedi ki, Bir İmparatorun, uzak orduların yanına gitmek için Sarayını terk etmesine izin verilmez. Bu olaylar sırasında Heraclius'un bir oğlu doğdu, adını Constatin koydu. Ve aynı zamanda Patris onuruna sahip Nicetas İmparatorluk şehrine vardı. Bunun üzerine İmparator hemen geri döndü ve Nicetas'ı, Afrika'dan ayrıldıklarında birlikte yaptıkları anlaşmaya uyararak, kardeşi ve İmparatorluktaki ortağı olarak en büyük onur ve ihtişamlı karşıladı.

Sayfa 9

Crispus da aynı zamanda Nicetas'ın varışını kutlamak için Konstantinopolis'e geldi. Ve o zaman İmparator, oğlunu vaftiz ettirmek istediğini ve Crispus'un onu vaftiz kurna başında tutmasını arzuladığını numara yaptı. Bu konu için Crispus Saray'a geldi, burada İmparator tüm Senato'yu ve büyük sayıda vatandaşı Patrik Sergius ile birlikte toplattıktan sonra demeye başladı, İmparatoru aşağılayan ve ona hakaret eden kimin suçunu işler? Tanrı'ya, diye cevap verildi, onu İmparator yapan o olduğuna göre. Bu söz üzerine Crispus'a yöneldi ve aynı şekilde ondan fikrini istedi: O, İmparatorun nereye vardığını bilmeyerek, böyle bir suçtan ve bu kadar korkunç bir cürümden suçlu olanın hiçbir affı hak etmediğini cevapladı.

Sayfa 10

O zaman Heraclius, Cesaree şehrinde kendisine yaptıklarını ona hatırlatmaya başladı, hastalık gibi sahte bir bahane altında onu nasıl aşağılamak ve İmparatorluk onurunu küçültmek istediğini: ve onu, kendisinin İmparatorluğu almak istemesi için onu bizzat teşvik ettiği ve arzuladığıyla suçladı. Bunu söylerken bir kitap aldı ve onun yanağına vurdu, sonra ona dedi ki: Bir damadın görevini yerine getirmediğine göre, bir dostun görevini nasıl yerine getirirsin? Ve anında, sanki kilise mensuplarına yapıldığı gibi başının tıraş edilmesini emretti, Patrik böyle törenlerde alışılmış ve gerekli kelimeleri telaffuz ediyordu. Sonra dışarı çıktı ve Crispus'un emrindeki askerlere şu şekilde seslendi:

Sayfa 11

Şimdiye kadar babamız Crispus'un görevlileri ve askerleriydiniz, ama bugün İmparatorluğun ev halkı ve sıradan korumaları olacaksınız. Ayrıca, her yıl buğday erzaklarını alacaklarını ve tüm diğer şirketler arasında ilk sırada yer alacaklarını emretti. Bu sözler askerler tarafından büyük bir onay ve birçok sevinç çığlığıyla kabul edildi, öyle ki İmparator hem onların hem de tüm halkın övgüleri ve dualarıyla doldu. Crispus'a geri dönecek olursak, İmparator onu hemen Chora manastırına kapattı, orada bir yıl kaldıktan sonra öldü.

Sayfa 12

Yönetimi ve görevi, İmparator'dan sonra en büyük onura sahip olan, Saraydakilerin genellikle Curopalate ofisi dedikleri Heraclius'un kardeşi Theodorus'a ve o sırada bir kilise mensubu gibi tıraşlı olan İmparator Mauricius'un kayınbiraderi Philippicus'a

verildi. Ancak Philippicus bir yıl sonra öldü ve Chrysopolis şehrinde kendisinin inşa ettirdiği çok görkemli ve çok dindar bir kiliseye gömüldü. Ölümü, kısa süre sonra epilepsiden ölen İmparatoriçe Eudocia'nınkiyle takip edildi: ve cenazeyi görmek için her yerden koşan büyük halk kalabalığıyla bedeni şehir boyunca taşındı. Orada, bir sakinin hizmetçi bir kızı, bu cenaze törenini yukarıdan izlerken kazara düşünmeden tükürdü ve ağzından çıkan şey, İmparatoriçe'nin vücudunun örtülü olduğu zengin ve süper bir örtünün üzerine düştü.

Sayfa 13

Bu, cenazeyi takip edenleri öyle bir öfkeye soktu ki, bu zavallı kızı aldılar ve ceza olarak yaktılar, bu insanlık dışı eylemle İmparatoriçe'nin cenazesine eşlik eden bu dindar olmayan ve cani adamlar onları lanetli kıldılar, ona Barbarların tarzında o kadar nefret verici ve haksız bir kurban sundular ve öfkeleri o kadar ileri gitti ki, bu hizmetçinin sahibesini bile aynı işkenceyle cezalandırmak için aradılar: Ama o, rüzgârı hissettiği için kaçtı ve o günden beri görülmedi. İşte o sırada İmparator'un Sarayı'nda olanlar bunlardı. Ayrıca, aynı zamanda başka yerlerde olan şeyler şöyleydi.

Sayfa 14

Konstantinopolis yakınlarında, adı söylenmeyen belirli bir kasabada, Vitulinus adında, hem kolaylıkları hem de onuruyla bu kasabanın diğer sakinlerinden üstün görünen belirli bir adam vardı. Çünkü o, Romalıların Candidat dediklerinden biriydi. Bu Vitulinus'un komşusu, bu komşuluktan dolayı çok rahatsız ve sıkıntılı olan dul bir kadın vardı. Ve aslında, sınırları konusunda aralarında anlaşmazlık vardı. Bu vesileyle Vitulinus bir gün hizmetçilerine gidip bu kadının evinde yaşayan komşularını dövmelerini emretti: Hizmetçiler bunu öyle bir şiddetle uyguladılar ki, bu dul kadının çocuklarından birini değnek darbeleriyle öldürdüler.

Sayfa 15

O zaman o, bu ölü çocuğunu soyarak, kan içindeki elbisesiyle doğruca Konstantinopolis'e, İmparator'a doğru yol aldı, orada onu geçerken gördüğünde ona koştu ve atının dizginini tutarak oğlunun elbisesini gösterip yüksek sesle bağırdı, Efendim, eğer benim gösterdiğim bu kanın öcünü adaletle almazsan, senin çocuklarının da başına aynısı gelsin. İmparator'un şahsını çevreleyen korumalar ona yaklaştı, onu vurmak ve uzaklaştırmak istediler, eğer İmparator onları tutmasaydı, yine de İmparator o kadının daha fazla yaklaşmasını yasakladı, işini uygun gördüğü zaman inceleyeceğini söyledi.

Sayfa 16

Bu söz söylendiğinde hemen geçti ve yoluna devam etti, ondan adalet elde edemediği için tüm yas içindeki bu dul kadını bırakarak. Ancak bir süre sonra bu cinayetin faili Vitulinus, bu kadının oğlunun ölümüyle ilgili olarak İmparator'a tekrar şikâyetinde bulunacağından korkarak, kendisi de Konstantinopolis'e geldi, orada vardığında halk kalabalığına karıştı: öyle ki bir gün Sirk'in halka açık yerinde yapılan yarışları izlerken, İmparator onu izleyiciler kalabalığı arasında görüp gözüyle seçtiğinde, şehir Valisi'ne bu adamı şüpheli bulduğu için hapsedmesini emretti: ve hemen sonra bu kadını getirtti, onun aracılığıyla bu olaydan daha kesin bir şekilde bilgilendi ve onu yakından inceledikten sonra, Vitulinus'un onun emriyle öldürülen

kişiyi çektiği aynı ceza ile cezalandırılmasını ve bu dul kadının çocukları tarafından aynı şekilde öldürülmesini emretti.

Sayfa 17

Aynı zamanda Heraclius, Patrik tarafından oğlu Heraclius'u (ki Constantin de deniyordu, çünkü bu iki isme sahipti) vaftiz ettirdi ve vaftiz töreninin kutsal sularında onu bizzat kollarında tuttu. Ve tören biter bitmez ona İmparatorluğun işaretlerini ve nişanlarını verdi, başını Diadem ile bağladı ve onu İmparator olarak taçlandırdı. Ayrıca o sırada kızı Gregoria'yı, Patris onuruna sahip olan Nicetas ile nişanladı ve bu yolla onunla daha yakın bir ittifakla onurlandırılan Nicetas için, halka açık bir yerde sütunlar üzerinde oturan, tamamen altın kaplama atlı bir heykel diktirdi.

Sayfa 18

Bunlar Konstantinopolis'te yapılırken, Perslerin Kralı Chosroës büyük bir ordu toplayıp Romalılara karşı gönderdi ve komutasını Saïtus'a verdi: o da vardığında İskenderiye şehrine saldırıp zorla aldı, tüm Mısır'ı boyunduruk altına aldı, Doğu'nun tüm ülkesini yağmaladı ve mahvetti ve çok sayıda esir götürdü, geri kalan kişileri hiçbirine merhamet veya af dilemeksizin kılıçtan geçirdi. İşlerini böyle ayarladıktan sonra, tüm ordusuyla Kalkedon şehrinin önüne kuşatma koymaya geldi; ve bu şehir uzun süre kuşatma altında kaldı.

Sayfa 19

Bu süre zarfında Saïtus, İmparator'dan birlikte görüşebilmelerini istedi. İmparator buna razı oldu ve bu amaçla Trakya Boğazı'nı geçerek, korumaları ve tüm Sarayı ile görkemli ve Kraliyet aparatı ile onun yanına geldi. Saïtus onu görür görmez koltuğundan kalktı ve yere kapanarak ona tapındı. Diğer yandan İmparator, kendisini getiren aynı teknede kalarak ona sözlü selam verdi ve hediyeler sundu. O zaman Saïtus şu şekilde konuşmaya başladı: Ey İmparator, Romalıların ve Perslerin Krallarının tüm nefreti ve savaşı bırakıp, samimi ve özgür bir yürekle aralarında bir barış ve ittifak yapmaları daha uygun olurdu: bizden önce yaşayanlar tarafından arzulanan ve hala herkes tarafından büyük ölçüde arzulanan bir şey: çünkü bize mutlu bir yaşam verir, insanlar arasındaki inancı korur, tüm malların bolluğuna neden olur ve devletleri büyüklüklerinde tutar.

Sayfa 20

Bu iki devletten biriyle büyüklük konusunda yarışabilecek hiçbir devletin olmadığını ve olmayacağını biliyoruz. Öyleyse, akıl ve iyi bir öğütle, aralarında sağlam bir dostluk ve birlik kurarak devletlerini kolayca güvence altına alabilecek iki hükümdarın, birbirleriyle savaşmalarını, sebepsiz yere birbirlerini mahvetmelerini ve kendi tebaalarını acıya boğmalarını görmek haksız ve tuhaf bir durum değil midir?

de S. Nicéphore. 27
d'un chacun toute voffrevie, chaf-
fans tout travail & foucy par le
moyen du repos & de la tranquill-
té: là où si vous me priez & re-
jetter la paix qui est un si grand
bien, il ne le peut dire avec verité
que vous en recevez aucun profit:
mais au contraire cette mal-veil-
lance & inimitié mutuelle que vous
fomenterez en vos esprits fera la
caule & le principe de grandes guer-
res, qui est vne chose haye d'un cha-
cun, laquelle on doit fuir tout en-
tier. D'ailleurs vous serez contraints
de beaucoup travailler & furer, de
perdre grand nombre de vos subs-
tens, de faire vne grande despense
& espuiser vos finances: bref pour
le dire en vn mot, vostre estat sera
en fin reduit à vne grande misere,
comme vous pouvez voir & con-
iecturer par les choses presentes.
B ij

22 *Histoire*
Car de puis que ie suis entré fur les
terres des Romains vous auez veu
& souffert de grands maux: de ma-
niere qu'il n'en peut arriuer autre
chose linó vne fin mal-heureuse &
deplorable à l'vn ou à l'autre estat.
En dilant cela il iura qu'il desiroit
fort que les Romains & les Perles
vinssent à vn traité de paix & d'ac-
cord. A quoy l'Empereur luy prom-
it qu'il consentiroit volontiers,
mais qu'il estoit besoin qu'il luy
donnast la foy que Chofroës ap-
proueroit & auroit pour agrea-
ble les choses qu'il auoit iurées. Si
vous me voulez donc croire, repli-
qua lors Saitus, choisissez promp-
tment quelques vns des vostres &
les enuoiez sans crainte avec moy
en ambassade vers Chofroës: car ie
tiens pour certain que ie le feray
condescendre à mon aduis, dont

de S. Nicéphore. 23
s'ensuira vn accord entre vous
qui sera l'establiement d'vne paix
ferme & entiere laquelle durera
à iamais. L'Empereur fut tellement
gaigné & attiré par ces belles pa-
roles pleines d'artifice, qu'il le laif-
sa aller à luy promettre qu'il accõ-
pliroit promptement & volon-
tiers son desir en tout & par tout,
& fut la resolution suiuite tant par
le Clergé que par les magiftrats
aufquels il s'en conseilla: de sorte
qu'ils y prestèrent la main eux mes-
mes, & furent incontinent les am-
bassadeurs choisis, sçauoir est, O-
lympius, Préfet du Prétoire, Leon-
tius Préfet de la ville de Constantinople,
& Anastasius economo de la
grande Eglise de sainte Sophie.
Saitus donc emmenant ces person-
nages avec luy partit de Chalcedoine
& s'en retourna vers le pais
B iij

24 *Histoire*
des Perles: & tandis qu'il chemina
sur les terres des Romains, il leur
fit toute sorte d'honneur & de
carrefes. Mais si tost qu'il fut en-
tré dans le Royaume des Perles,
leur mit des chaînes de fer aux
pieds & les mena ainsi liés à Chof-
roës. Mais Chofroës ayant sceu
que Saitus auoit veu & honoré
l'Empereur, au lieu de le luy em-
mener captif comme il esperoit &
s'estoit desia forgé en l'esprit, en
fut tellement indigné & courroucé
contre luy qu'il le fit mourir d'v-
ne mort tres-cruelle & violente:
car il le fit escorcher & courroyer
à peu. Et pour le regard des am-
bassadeurs Romains, il les fit jeter
en prison chacun separément, avec
bonnes & loyennes gardes, & leur
fit souffrir de grands maux. Ces
nouuelles troublèrent & affligèrent

de S. Nicéphore. 25
fort l'Empereur: mais plus encore
la grande famine qui arriua lors en
ses pais: car l'Egypte ne leur four-
niffoit plus de bled, & il aduint
que les greniers de l'Empereur y-
rent presque entierement espuizez.
Outre ce, vne maladie pestilenteuse
qui couuroit lors de Constantinople
fit mourir force gens. Toutes
lesquelles calamitez abbatirent le
courage de l'Empereur en telle
sorte qu'il estoit en resolution
de le retirer en Afrique, & pour
cett effuy & auoir desia enuoie
vne grande cheuance, force or
& argent & ses plus precieuses
pierreries, dont vne bonne partie
le perdit par vne tempeste, & fut
engloutie dans la mer. Mais les ha-
bitans de Constantinople ayans
euluent ceste sienne resolution
l'empeschoient de tout leur possi-

26 *Histoire*
ble: iusques à ce que le Patriarche
fayant fait venir en l'Eglise luy fit
en ce lieu iurer qu'il ne sortiroit
point de la ville Imperiale. Et ayât
par ce moyen l'Empereur cede au
desir de ses Citoyens il se mit à de-
plorer sa fortune, embrassant ne-
antmoins leur opinion & suivant
leur inclination quoy que contre
son gré.
Les affaires ayans demeuré quel-
que temps en cest estat, le Prince
des Huns arriua à Constantinople
assisté des Seigneurs de sa Cour &
de ses gardes, & requit l'Empereur
qu'il luy receu en la cõpagnie des
Chrestiens & admis à leurs sacrez
mystères. L'Empereur le receua
avec vne chere gaye, & furent les
Seigneurs Romains parrais des
plus grands d'entre les Huns, & les
Dames Romaines s'indrent pareil-

de S. Nicéphore. 27
lement sur les Fens les femmes de
ces Seigneurs estrangers. Ces diui-
nes ceremonies acheuees, l'Empe-
reur leur fit des presens, & leur
donna quelques dignitez en signe
d'honneur & d'amitié: car il hon-
ora leur Prince de la dignité de
Patrice & le renouua en son pais
avec toute sorte de courtoisie.
Après ceste entreuete le Prince
des Auars enuoia vne ambassade
vers Heraclius pour traiter accord
& alliance avec luy: dont l'Empe-
reur euluent grandement resioüy
luy fit quelques presens, & enuoia
vers luy en ambassade le Patrice
Athanasius & le Questeur Cosmas
pour luy faire sçauoir sa volenté
sur ce subiet: Aufquels ambassa-
deurs ce Prince Auare tint plu-
sieurs belles paroles, seignant vou-

28 *Histoire*
loir entrer en amitié avec l'Empe-
reur, mesmes leur promit qu'il
viendrois trouver pour traiter
avec luy: de sorte que ces amba-
sadeurs declarerät à leur retour ou-
uerement à l'Empereur sa bonne
affectiõ. Pour raison dequoy He-
raclius tout trasporté de ioye resolu
de luy aller au deuant en la ville
d'Heraclius ainsi qu'il auoit esté
accordé entre eux, ayant desia enuoie
deuant en celle ville tout l'equi-
page & l'appareil requis tant pour
jouer des Comedies que pour luy
faire voir des courtes de cheuaux
lors qu'il le recourroit outre les
quels preparatifs il auoit aussi fait
porter de belles & riches robes
tät pour ce Prince Auare que pour
ceux de sa suite. En tel equipage
l'Empereur estant mis en chemin
arriua en la ville de Selymbria où

de S. Nicéphore. 29
il fit quelque sejour: Mais à trois
iours de là le Chagan ayant de grã-
des forces & vn grand nombre d'A-
uares avec luy le vint loger aux en-
uirons d'Heraclius, & là ayât choisi
vne troupe de ses plus robules
& meilleurs soldats il les enuoia
parmy les forets espaisés qui sont
au bout de ce qu'ils appellent les
longues murailles, puis les fit cou-
uertement & à la desrobée separer
& disperser çà & là parmy les mô-
tagnes couuertes de ces bois, afin
que venis par le derriere enuiro-
ner l'Empereur & tous ceux qui
l'accompagnoient, ils le peussent
prendre sans difficulté. Heraclius
estant apperceu de ceste entrepri-
se fut grandement trouble & ef-
frayé d'vne chose si inopinée. Si
despoüilla sa robe de pourpre &
prit vn melchant habit tout vte,

30 *Histoire*
ain que ceux entre les mains de
quels il tomberoit le pressent pour
vn homme prié: puis attachä à
son bras sa Couronne Imperiale,
& en cest estat il prit la fuite, & ayât
à toutes peines atteint vn chap-
proche de la ville qu'ils appellent
Hebdomus, il s'arresta là. Mais les
ennemis se disperserät & escartans
çà & là vindrent iusques au port de
la riuere de Barnylus pillans tout
le pais des enuirons & tuans fans
pitié tous les Romains qu'ils ren-
controient. Ils prirent en ceste de-
faite outre les habits & ornemens
Imperiaux & les autres robes qu'il
luy auoit preparees, tout l'appa-
reil des jeux & tous ceux qui le
conduisoient: & qui plus est emme-
nerent iusques à deux cens foisan-
te & dix mille prisonniers tant hom-
mes que femmes, ainsi que l'ont

de S. Nicéphore. 31
rapporté aucuns melmes de ceux
qui furent pris: Mais encore qu'Hera-
clius vult les affaires publiques en
vn estat si miserable & si incon-
stant, si n'eut-il pourtant pas le
soin de bien gouverner ses affai-
res domestiques, ains le laissa aller
à vne chose inuile & prohibee par
les loix Romaines. Car il s'amou-
racha tellement de sa niece Mar-
tina fille de sa seur Maria & de
Martinus qui auoit esté le mary de
Mariadenant Eutropius, qu'il res-
poussa & eut deux enfans d'elle, dont
il nomma l'vn Flautus, l'autre Theo-
dofius. Mais la iustice diuine l'en
punit & triompha de ceste mes-
chance: car l'ainé de ses enfans
cut le col si mal fait qu'il ne le pou-
uoit tourner, & le plus ieune de-
uint sourd. D'ailleurs es jeux qu'ils
appellent Circenses ceux de la fa-

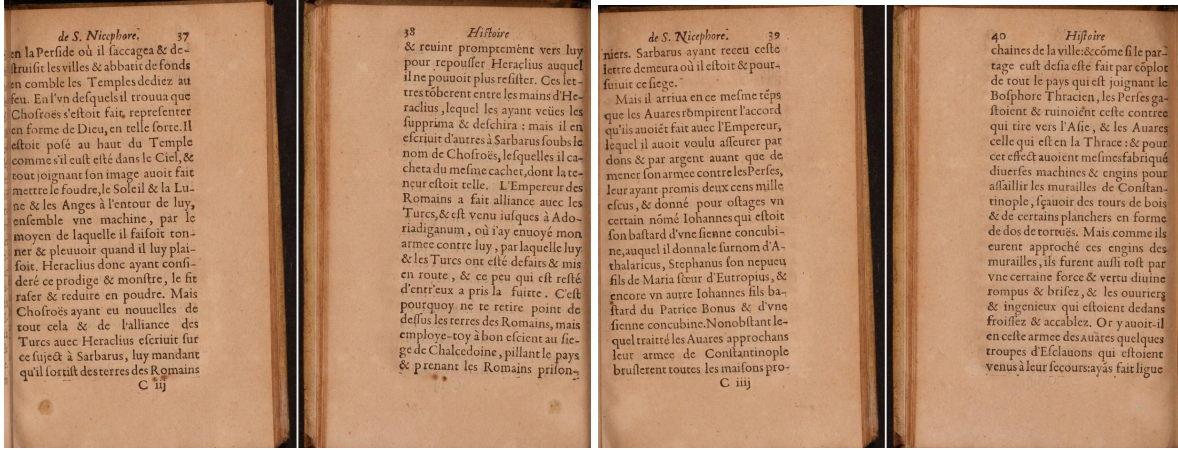
32 *Histoire*
ction Praline accusoient & con-
damnoient publiquement ce ma-
riage illegitime & fait contre la
pieté, là où les autres au contraire
l'approuuoient & le soustenoit.
Sur lesquelles entretristes le Pa-
triarche Sergius sollicitoit inces-
samment l'Empereur de quitter la
cõpagnie de ceste femme. A quoy
Heraclius luy fit vne telle respon-
se, Vostre aduertiement me sem-
ble fort à propos & fondé sur la
raison: car vous auez par le moyen
d'iceluy fait enuers moy le deuoir
de Patriarche & d'amy: le reste de-
pend maintenant de moy, qui est
de le merrec à execution. Ce fut en
ce temps que les theofors des Egli-
ses furent vendus & distribuez en-
tre les Barbares par forme de tri-
but.
Il aduint aussi lors que Chofroës
Roy

de S. Nicéphore. 33
Roy des Perles fut de rechef la
guerre aux Romains, enuoiant
contre eux son armee souz la con-
duite de Sarbarus, lequel brülla &
desruisit tout le pais d'Orient,
& prit dans les lieux saints le bois
de la vraye Croix qui nous a don-
né la salut & la vie: ce qui arriua au
temps que Modestus estoit Patriar-
che de Hierusalem. Cela fait, les
Perles continuerent leur chemin
iustes à ce qu'ils arriuerät à la
ville de Chalcedoine. Mais Hera-
clius se sentant en vn-mesme temps
trouuailé & assailly par les Perles
& par les Auars, & voyant d'au-
tre part que les Romains estoient
non seulement tourmentez & op-
pressés de la famine, mais mesmes
qu'ils alloient mourans de iour à au-
tre d'vne mort pestilenteuse, as-
sembla le Patriarche Sergius avec
C ij

34 *Histoire*
les premiers de la ville de Con-
stantinople & tout le reste du peu-
ple, & leur donna ses enfans en gar-
de, laissant les maniments des affaires
publiques au Patrice Bonus. Ayât
establi cest ordre en ses affaires, il
s'embarqua, & nauiga sur le pont
Euxin en intention d'entrer en la
Perse par la contrée des Sarmes:
auquel pays il eut vn fils de sa fem-
me Martina laquelle il auoit me-
nee avec luy, & nomma ce fils He-
raclius. Estant encore en ceste Pro-
uince, il enuoia des ambassadeurs
vers le Prince des Turcs pour l'in-
duire à faire alliance avec luy con-
tre les Perles. Ce Prince ayant re-
ceu ces ambassadeurs leur promit
& accorda ceste alliance. Dequoy
Heraclius estant tout resioüy alla
aussi tost trouver luy mesmes. Mais
ce Prince eltraget ayät eu nouvel-

de S. Nicéphore. 35
les de son arriuee luy vint au deuir
accõpagné d'vn grand nombre de
Turcs, & descendant de cheual se
proterna en terre deuant luy, &
tout le peuple qui le suiuiot fit le
semblable: de sorte que l'Empe-
reur voyant qu'il luy portoit vn si
grand honneur luy fit entendre que
s'il vouloit qu'il l'estimast verita-
blement & asseürémät son amy, il
s'approchät de luy estät möté sur
son cheual, & en luy disant cela il
l'appella son fils: fit qu'ils s'embras-
serät en cest estat, puis l'Empereur
oüta de dessus sa selle la Couronne
qu'il portoit & luy mit sur la tête.
Il fit plus: car en le festoyant il luy
dona tous les vases & vifilles qui
he royale & des pedis d'oreilles en-
richis de pierres precieuses, & do-
na mesmes de sa propre main de sé-
C ij

36 *Histoire*
blables pendans d'oreilles aux Sei-
gneurs qui l'accompagnoient. Mais
craignant qu'il ne luy fist le meisme
tour qu'auoit fait le Prince des
Auars, il voulut asseürer son al-
liance par des moyens plus forts &
plus puiffans. Pour cest effect il luy
monstra le pourtraict de sa fille,
luy disant, Dieu qui nous a alliez
ensemble, c'a destiné pour effect mö
fils: voila donc ma fille qui est Im-
peratrice, si tu te ligues avec moy
me donnant secours contre mes
ennemis, te te la donne pour fem-
me. Lors ce Prince se trouuant par
la beauré du pourtraict elpris & fra-
pé de l'amour de ceste Princesse en
fut d'autät plus enclin à faire alli-
cè, de sorte que par l'heure il lura
à l'Empereur vn grand nombre de
soldats Turcs avec leur Capitaine.
Avec ceste armee Heraclius entra

Sayfa 21

Her birinin tüm hayatı, tüm emek ve sıkıntıları boyunca huzur ve sükunet yoluyla: orada eğer kendinizi hor görür ve bu kadar büyük bir iyilik olan barışı reddederseniz, bundan hiçbir fayda görmeyeceğinizi hakikatte söylemek mümkün değildir; ama tam tersine, körükleyeceğiniz bu kötü niyet ve karşılıklı düşmanlık, herkesin sakınması gereken, herkesin nefret ettiği bir şey olan büyük savaşların sebebi ve ilkesi olacaktır. Ayrıca çok çalışmaya ve ter dökmeye, tebanızın büyük bir kısmını kaybetmeye, büyük masraflar yapmaya ve mali durumunuzu tüketmeye zorlanacaksınız; kısacası, tek kelimeyle söylemek gerekirse, haliniz, mevcut olaylardan görebileceğiniz ve tahmin edebileceğiniz gibi, büyük bir sefaletle sürüklenecektir.

Sayfa 22

Çünkü Roma topraklarına girdiğimden beri büyük kötülükler gördünüz ve çektiniz: öyle ki, bir ya da diğer durumda, talihsiz ve içler acısı bir sondan başka bir şey gerçekleşemez. Bunu söylerken, Romalıların ve Perslerin bir barış ve anlaşma antlaşmasına varmalarını çok arzuladığını yeminle belirtti. İmparator buna gönüllü olarak rıza göstereceğine dair ona söz verdi: ancak Chosroes'in bunu onaylayacağına ve yemin ettiği şeyleri kabul edilebilir bulacağına dair güvence vermesi gerekiyordu. Eğer bana inanmak istiyorsanız, diye cevap verdi Saitus, derhal kendi adamlarınızdan bazılarını seçin ve korkusuzca benimle birlikte Chosroes'e elçi olarak gönderin: çünkü onun benim fikrime razı olacağından eminim, ki buradan aranızda, sonsuza dek sürecek sağlam ve tam bir barışın tesisi olacak bir anlaşma çıkacaktır.

Sayfa 23

İmparator, hile dolu bu güzel sözlerle o kadar kazanılmış ve cezbedilmişti ki, arzularını her konuda ve her yerde derhal ve isteyerek yerine getireceğine dair ona söz vermeye kendini bıraktı; ve bu kararı, danıştığı hem Ruhban sınıfı hem de hakimler tarafından da takip edildi: öyle ki, onlar da buna destek verdiler ve elçiler derhal seçildi, yani Praefectus Praetorio (Muhafız Alayı Komutanı) Olympius, Konstantinopolis Şehir Valisi Leontius ve büyük Ayasofya Kilisesi'nin ekonomosu Anastasius.

Sayfa 24

Saitus, bu kişileri yanına alarak Khalkedon'dan ayrıldı ve ülkesine geri döndü. Perslerin: ve Roma topraklarında ilerlerken, onlara her türlü onuru ve iltifatı gösterdi. Ancak Pers Krallığı'na girer girmez, ayaklarına demir zincirler vurdu ve onları bu şekilde bağlı olarak Chosroes'e götürdü. Fakat Saitus'un İmparator'u görüp onurlandırdığını öğrenen Chosroes, onu umduğu ve zihninde tasarladığı gibi tutsak olarak getirmek yerine, ona karşı o kadar öfkeli ve gazaplıydı ki, onu çok acı ve şiddetli bir ölümle öldürttü: çünkü derisini yüzdürüp tabaklattı. Ve Romalı elçilere gelince, onları her birini ayrı ayrı, iyi ve dikkatli muhafızlarla hapse attırdı ve büyük acılar çekti.

Sayfa 25

Bu haberler İmparator'u çok üzdü ve perişan etti: ama daha da fazlası, o zamanlar ülkesinde meydana gelen büyük kıtlık; çünkü Mısır artık onlara tahıl sağlamıyordu, buradan İmparator'un ambarlarının neredeyse tamamen tükendiği anlaşıldı. Ayrıca, o sırada Konstantinopolis'te dolaşan veba benzeri bir hastalık çok sayıda insanı öldürdü. Bütün bu felaketler İmparator'un cesaretini o kadar kırdı ki, Afrika'ya çekilmeye karar verdi ve bu amaçla zaten büyük miktarda servet ve altın ve en değerli mücevherleri göndermişti, bunların iyi bir kısmı bir fırtına yüzünden denizde kayboldu ve battı.

Sayfa 26

Ancak Konstantinopolis sakinleri, onun bu kararını öğrenince, ellerinden geldiğince engel oldular Patrik, onu Kilise'ye getirip İmparatorluk şehrinden asla ayrılmayacağına dair yemin ettirene kadar. Ve böylece İmparator, Vatandaşlarının isteğine boyun eğerek talihini denemeye başladı, yine de onların görüşlerini benimsedi ve isteksiz olsa da onların eğilimlerini takip etti. İşler bir süre bu durumda kaldıktan sonra, Hunların Prensi, Sarayının Lordları ve muhafızları eşliğinde Konstantinopolis'e geldi ve İmparator'dan Hıristiyanlar topluluğuna kabul edilmeyi ve kutsal gizemlerine alınmayı talep etti. İmparator onu büyük bir sevgi ve neşeyle kabul etti ve Romalı Lordlar, Hunların en büyükleri için vaftiz babası oldular ve Romalı Hanımefendiler de aynı şekilde yabancı Lordların eşlerine.

Sayfa 27

Bu ilahi törenler bittikten sonra, İmparator onlara hediyeler verdi ve onlara onur ve dostluk nişanı olarak bazı rütbeler verdi: çünkü Prenslarını Patrik rütbesiyle onurlandırdı ve onu her türlü nezaketle kendi ülkesine geri gönderdi. Bu görüşmeden sonra Avarların Prensi, anlaşma ve ittifak görüşmek için Herakleios'a bir elçilik gönderdi: İmparator bundan büyük ölçüde memnun kalarak ona bazı hediyeler verdi ve Patrik Athanasius ve Quaestor (Hazine Müsteşarı) Kosmas'ı bu konu hakkında isteğini bildirmek için elçi olarak gönderdi: bu elçilere Avar Prens birçok çekici konuşma ve güzel söz söyledi, göstermek için İmparator ile dostluk kurmak, hatta onunla görüşüp anlaşmak için bizzat geleceğine dair söz verdi:

Sayfa 28

öyle ki bu elçiler geri döndüklerinde, İmparator'a onun iyi niyetini açıkça bildirdiler. Bu nedenle Herakleios büyük bir sevinçle, aralarında anlaşıldığı üzere Herakleia şehrinde onu karşılamaya gitmeye karar verdi, zaten bu şehre her türlü ekipmanı ve gereçleri, hem komedi oyunları oynamak hem de onu karşıladığında at yarışları

izletmek için, önceden göndermişti; bu hazırlıkların yanı sıra, hem Prens Avar hem de maiyeti için güzel ve zengin kıyafetler getirtmişti. İmparator böyle bir donanımla yola koyuldu ve Selymbria şehrine vardı bir süre konakladı:

Sayfa 29

Ama oradan üç gün mesafede, Chagan, büyük bir kuvvetle ve yanındaki çok sayıda Avarla Herakleia civarına gelip yerleşti ve orada en sağlam ve en iyi askerlerinden bir birlik seçerek, uzun surlar dedikleri yerin ucuna gönderdi, sonra onları gizlice ve gizli yollardan, bu ormanlarla kaplı dağların arasına, arkadan İmparator'u ve ona eşlik eden herkesi çevrelemek için dağıttı, böylece onu zorlanmadan yakalayabilirlerdi. Bu girişimi fark eden Herakleios, bu kadar beklenmedik bir şey yüzünden büyük ölçüde sarsıldı ve korktu.

Sayfa 30

Bu yüzden erguvani cübbesini çıkardı ve tamamen eski, sefil bir kıyafet giydi böylece onu eline geçirenler, onu sıradan bir adam sanacaklardı: sonra İmparatorluk Tacını koluna taktı ve bu haldeyken kaçtı ve Hebdomus dedikleri şehre ulaşmak için tüm çabasıyla ilerledi, orada durdu. Ancak düşmanlar dağılıp saçıldılar ve Barnyflus nehrine kadar gelerek çevredeki tüm ülkeyi yağmaladılar ve karşılıklarına çıkan tüm Romalıları acımadan öldürdüler. Bu yıkımda, kıyafetler ve süs eşyalarının yanı sıra, imparatorlara hazırlanan diğer elbiseleri, tüm oyun gereçlerini ve onları taşıyan herkesi ele geçirdiler; ve dahası, erkek ve kadın olmak üzere iki yüz altmış bin mahkumu götürdüler, öyle ki esir düşenlerin kendileri tarafından bildirilmiştir:

Sayfa 31

Ancak Herakleios, kamu işlerini bu kadar sefil ve değişken bir durumda görse de, ev işlerini iyi yönetme konusunda yine de ihmalkar değildi, aksine kendini Roma yasalarıyla yasaklanmış haksız ve gayrimeşru bir şeye bıraktı. Çünkü kız kardeşi Maria'nın kızı ve daha önce Maria'nın kocası olan Eutropius'un eşi olan yeğeni Martina'ya o kadar aşık oldu ki, onunla evlendi ve ondan biri Flavius, diğeri Theodosius adında iki çocuğu oldu. Ancak ilahi adalet onu bu sefahatten dolayı cezalandırdı ve zafer kazandı: çünkü çocuklarının en büyüğünün boynu o kadar kötü yapılmıştı ki onu çeviremiyordu ve en küçüğü ise sağır doğmuştu.

Sayfa 32

Ayrıca Sirk oyunları dedikleri oyunlarda halk, bu gayrimeşru ve dindarlığa aykırı evliliği halk önünde suçluyor ve kınıyordu, diğerleri ise aksine, bunu onaylıyor ve destekliyordu. Bu arada Patrik Sergius, İmparator'a bu kadının arkadaşlığından vazgeçmesi için sürekli baskı yapıyordu. Herakleios ona şu cevabı verdi: Tavsiyen bana çok yerinde ve akla dayalı görünüyor: çünkü bunun vasıtasıyla bana bir Patrik ve dost olarak görevinizi yaptınız: gerisi artık benim, bunu uygulamaya koymak bana düşüyor. O zamanlarda, Kiliselerin hazineleri satıldı ve vergi olarak Barbarlar arasında dağıtıldı.

Sayfa 33

Ve Chosroes Kralı'nın Perslerin tekrar Romalıları savaşa açtığı ve ordusunu Sarbarus'un komutasında onlara karşı gönderdiği, Sarbarus'un tüm Doğu ülkesini yakıp yıktığı ve kutsal yerlerde bize kurtuluşu ve yaşamı veren gerçek Haç'ın odununu ele geçirdiği ortaya çıktı: bu, Modestus'un Kudüs Patriği olduğu zamanlarda

gerçekleştirdi. Bu yapıldıktan sonra, Persler yollarına Khalkedon şehrine kadar devam ettiler. Ancak Herakleios aynı zamanda Persler tarafından ve Avarlar tarafından hem çalıştırılıp hem saldırıya uğrarken ve Romalıların sadece kıtlıkla değil, aynı zamanda veba hastalığıyla da ölmek üzere olduklarını görünce, Patrik Sergius ile bir araya geldi Konstantinopolis şehrinin ileri gelenleri ve tüm halk ile, ve çocuklarını korumaya verdi, kamu işlerinin yönetimini Patrik Bonus'a bıraktı.

Sayfa 34

Bu düzeni işlerinde kurduktan sonra, bindi ve Euxin (Karadeniz) üzerinde, Lazi halkının ülkesinden Pers topraklarına girmek amacıyla yola çıktı: ki o ülkede eşi Martina'dan olma bir oğlu vardı, onu da yanında götürmüştü ve bu oğlunun adını Herakleios koydu. Henüz bu eyaletteyken, Türklerin Prensi'ne, Perslere karşı onunla ittifak kurması için elçiler gönderdi. Bu Prens, bu elçileri kabul ettikten sonra onlara söz verdi ve bu ittifakı kabul etti. Bunun üzerine Herakleios büyük bir sevinçle, bizzat onu görmeye gitti.

Sayfa 35

Fakat bu yabancı Prens, haberini almıştı onun gelişinden, büyük bir Türk kalabalığı eşliğinde karşılamaya geldi ve atından inerek önünde yere kapandı; ve onu takip eden tüm halk aynı şeyi yaptı: öyle ki, İmparator ona gösterilen bu büyük onuru görünce, eğer ona gerçekten ve samimiyetle dostu olarak inanmasını istiyorsa, atından inerek ona yaklaştı ve bunu söyleyerek ona oğlu diye hitap etti: böylece bu şekilde kucaklaştılar, sonra İmparator giydiği Tacı çıkardı ve onun kafasına taktı. Daha fazlasını yaptı: onu ağırlarken, ziyafette kullanılan tüm kap kacakları, değerli taşlarla süslü kraliyet kübbesini ve küpeleri ona hediye etti ve kendi eliyle Lordlara benzer küpeler verdi.

Sayfa 36

Ancak, Avarların Prensi'nin yaptığı aynı oyunu ona yapmasından korkarak, ittifakını daha güçlü ve daha kuvvetli yollarla güvence altına almak istedi. Bu amaçla, ona kızının portresini göstererek, "Tanrı ki bizi birbirimize bağladı, seni damadım olman için belirledi: işte İmparatoriçe olan kızım, eğer benimle ittifak kurar ve düşmanlarıma karşı yardım edersen, onu sana eş olarak veriyorum" dedi. Bunun üzerine Prens, portrenin güzelliğinden etkilenip bu Prenses'e aşık olarak, ittifak kurmaya daha da istekli oldu, öyle ki derhal İmparator'a büyük sayıda Türk askerini Komutanlarıyla birlikte teslim etti.

Sayfa 37

Bu orduyla Herakleios girdi Pers topraklarına, oradaki şehirleri yağmaladı ve yerle bir etti ve ateşle adanmış Tapınakları yerle bir etti. Bunlardan birinde Chosroes'in kendini Tanrı suretinde, öyle bir şekilde temsil ettirdiğini buldu. Tapınağın tepesinde, sanki Cennetteymiş gibi yerleştirilmişti ve resminin hemen yanında, etrafında şimşegi, Güneşi, Ayı ve Melekleri yerleştirmişti, hepsi de, onun istediği zaman gök gürültüsü ve yağmur yağdırmasını sağlayan bir makineydi. Herakleios bu mucizeyi ve canavarlığı görünce, onu yıktırdı ve toz haline getirdi. Ancak Chosroes tüm bunların ve Türklerin Herakleios ile yaptığı ittifakın haberini alınca, bu konu hakkında Sarbarus'a yazdı ve ona Romalıların topraklarını güçlendirmesini emretti ve

Herakleios'u püskürtmek için derhal ona geri döndü, çünkü artık ona karşı koyamıyordu.

Sayfa 38

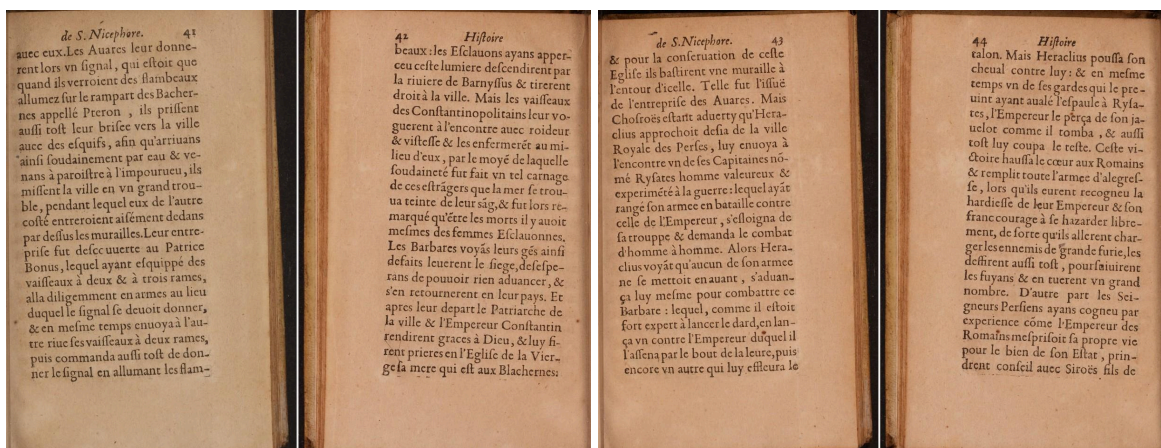
Bu mektuplar Herakleios'un eline geçti, mektupları görünce onları yok etti ve yırttı: ama Sarbarus'a Chosroes adıyla başkalarını yazdı, bunları aynı mühürle kapattı, mührün benzerliği de öyleydi. "Romalıların İmparatoru Türklerle ittifak kurdu ve Adariaganum'a kadar geldi, oraya ona karşı ordumu gönderdim, onun tarafından ordum yenildi ve kaçtı ve geri kalan az sayıda kişi firar etti. Bu yüzden Romalıların topraklarından çekilme, ancak kendini ciddi bir şekilde Khalkedon kuşatmasına ver, ülkeyi yağmala ve Romalıları esir al Sarbarus bu mektubu aldıktan sonra olduğu yerde kaldı ve kuşatmaya devam etti.

Sayfa 39

Ancak aynı zamanda Avarların, İmparator ile yaptıkları anlaşmayı bozdukları haberi geldi, ki İmparator Perslere karşı ordusunu yönetmek için hediyeler ve parayla sağlamak istemişti, onlara iki yüz bin altın söz vermiş ve rehin olarak Eutropius'un kız kardeşi Maria'nın oğlu olan yeğeni Stephanus ve Patrik Bonus'un bir cariyeden olma gayrimeşru oğlu Iohannes adında belirli birini, ki ona Athalasicus lakabını takmıştı, ve yine Patrik Bonus'un bir başka gayrimeşru oğlu Iohannes'i vermişti.

Sayfa 40

Bununla birlikte, Avarlar ordularını Konstantinopolis'e yaklaştırarak tüm evleri yaktılar şehrin zincirleri: ve sanki paylaşım, Trakya Boğazı'na bitişik tüm topraklar üzerinde yapılmış gibi, Persler Asya'ya doğru olan bölgeyi yağmalıyor ve yıkıyorlardı, Avarlar ise Trakya'daki tarafı: ve bu amaçla bizzat Konstantinopolis surlarına saldırmak için çeşitli makineler ve motorlar üretmişlerdi, yani ahşap kuleler ve kaplumbağa sırtı şeklinde bazı kalaslar. Ancak bu makineleri surlara yaklaştırdıklarında, derhal belirli bir güç ve ilahi erdem ile parçalandılar ve kırıldılar ve içerideki işçiler ve mühendisler ezilip kaldılar.

de S. Niphore. 45
Chofroës, & relolurent entr'eux de tuer Chofroës qui tenoit si peu de conte des affaires de son Royaume. Pour cet effet ils l'enfermerent dedans vne de ses maisons Royales, & au lieu de nourriure mirent deuant luy de lor & de l'argent & grand nombre de pierres precieuses, luy difans, Saoulez toy des chofes que tu as conuotees avec rage & fureur, & lesquelles feules tu as cheries & amalfées. Par ce moyen l'ayàs matté & trauaillé de faim, ils se ietterent en fin fur luy & le tuerent, declarans Siroës son fils Roy des Perfes, lequel aussi tost enuoya & luy feit des preffens pour l'appaiser & auoir son amitié, l'inuitant par lettres à entrer en leurs Royaumes en vniou & alliance, & à embrasser la paix laquelle Dieu leur

46 Histoire
presentoit, à la charge qu'ils se contenteroient l'vn & l'autre en repos dedans leurs bornes. A ces lettres Heraclius appellant Siroës son fils fit responce, qu'il n'auoir jamais eu intention d'oster l'honneur à aucun Prince ny de le faire defcheoir de la grandeur, non pas Chofroës meffine. Car quoy qu'il ait fait tant & de si grands maux aux Romains & aux Perfes: ce neantmoins, dit-il, si l'ayant surmonté ie cuffe maintenant en vif entre mes mains, j'auois refolu de le reftablir en son Royaume. Mais Dieu qui a cogneu ses deffains l'a puny félon son merite de peur qu'il ne fut encore la perte & la ruine de plus de perfonnes, nous donnant à nous la paix & la concorde. Par ceste meffine responce il inffista fort fur la recherche de la vraye Croix

de S. Niphore. 47
que Sarrabus auoit prise en la ville de Hierusalem, si que Siroës promit de la luy rendre si elle se pouuoit recouurer. L'Empereur fit pareillement mention des ambassadeurs que Sarrabus auoit par ruse menez à Chofroës: mais l'vn d'eux, fcauoit est Leontius, auoit fyny la vie par vne mort naturelle, & au regard des autres Chofroës les auoit fait mourir à coups de baffois, lors qu'il l'entit qu'Heraclius estoit entré en la Perfidie. Incontinent apres ce traité Siroës mourut, par la mort duquel Chaboës obtint le Royaume des Perfes, mais il mourut aussi peu de temps apres: & à luy fucceda Hormildas: lequel enuoya aussi des ambassadeurs vers Heraclius, & son propre fils meffine avec des preffens riches & honorables, & luy efcrit vne lettre

48 Histoire
de telle fubffance. De meffine façon que vous dittes que vostre Dieu fut liuré & mis entre les bras d'vn certain vieillard nommé Simeon: de ceste meffine façon ie vous donne mon fils entre vos mains, Dieu fera le iuge de la reception & de l'honneur que vous luy ferez. Ainsi fut son fils fort bien receu par l'Empereur, lequel l'eut depuis en grand honneur, & apres la mort d'Hormildas l'honora du Royaume des Perfes. Mais Sarrabus ayà eu nouvelles de la mort de Chofroës, de Siroës, de Chaboës, & d'Hormildas se retira de dessus les terres des Romains, & pour s'excufer & se purger enuers Heraclius, luy efcrit que ce n'estoit point de son propre mouuement & franchise volenté, mais par le commandement & vouloir de celuy qui l'auoit

de S. Niphore. 49
uoit enuoyé, qu'il auoit fait la guerre aux Romains. Au furplus, il requit l'Empereur de luy permettre de venir vers luy, & d'être à son feruice, difant que si l'Empereur luy uoloit donner fa foy il luy promettoit de le venir trouuer, & apporter avec soy de grandes richesses pour reparer les places qu'il auoit destruites dans le pais des Romains. Sur ces entrefaites le fils d'Hormildas ayant esté né par conspiration, Sarrabus demanda le Royaume des Perfes à l'Empereur, lequel il luy octroya, & fut fait vn accord entr'eux, par lequel il fut conuenu qu'il rendroit en bon estat aux Romains tout ce que les Perfes auoient occupé fur eux. Ayant donc la paix ainsi esté faicte, il rendit aux Romains l'Egypte & tout le pais de l'Orient, en ayant

50 Histoire
retiré les garnifons des Perfes: puis enuoya la vraye Croix à l'Empereur. Et l'Empereur de son costé honnora son fils Nicetas de la dignité de Patrice, puis maria Nicetas fille de Sarrabus avec son fils Theodofius lequel il auoit demarrina. En ce meffime temps il fit aussi le mariage de l'Empereur Constantin avec la fille de Nicetas nommée Gregoria, laquelle il auoit fait venir de la contree de Pentapolis, & auoit ceste Gregoria esté fiancée à Constantin des le viuant de son pere. Ce fut aussi lors que les Sarrazins parurent venus d'vn pais appelé Ethiops, qui est vne contree de l'Arabie heureuse: & des lors ils se mirent à piller & destruire le pais voyfin de ceste contree. Ce pendant Heraclius qui auoit promis fa fille au Prince des Turcs, luy

de S. Niphore. 51
commanda lors qu'elle partit de Constantinople pour l'aller trouuer. Mais ayant fcaueu que ce Prince auoit esté occis, il commanda à la fille de reuenir. Et comme il estoit encore en la Perfidie, il luy mourut deux fils & deux filles: puis ayant recue le bois de la vraye Croix, il le porta avec luy: lequel & caché de la meffime façon qu'il estoit lors qu'il fut pris; & étant arriué à Hierusalem il le monstra au Patriarche modestus & à tous ceux de son clergé, lesquels recognerent que le feu estoit encor entier, & que ce bois estoit tellement conserué de luy meffime qu'il n'auoit point esté defcouuert par les Barbares, ny touché de leurs mains impiées & prophanes: dont ils rendirent grâces à Dieu par vn Hymne de loüange & de remerciement.

52 Histoire
Cela fait le Patriarche alla querir la cef dont le coffre s'ouuroit, laquelle il auoit tousiours retenué par deuers luy: puis quand il l'eut ouuert, tout le peuple se prosterna deuant ce saint bois & l'adora; & aussi tost qu'elle eut esté monffree en ceste ville, l'Empereur l'enuoya à Constantinople, où elle fut receue par le Patriarche Sergius, lequel partant des Blacheries, qui est vne Eglise de nostre Dame ainsi appelée, luy vint au deuant avec prieres & oraisons, & la porta à la grande Eglise où il la hauffa & monstra au peuple. Ce qui arriua en la seconde Indiction. Mais quelque temps apres Heraclius vint à Constantinople, où il fut receu par les habitans avec grands cris de ioye & vne extreme magnificence. Il fit mener à ceste Entree quatre

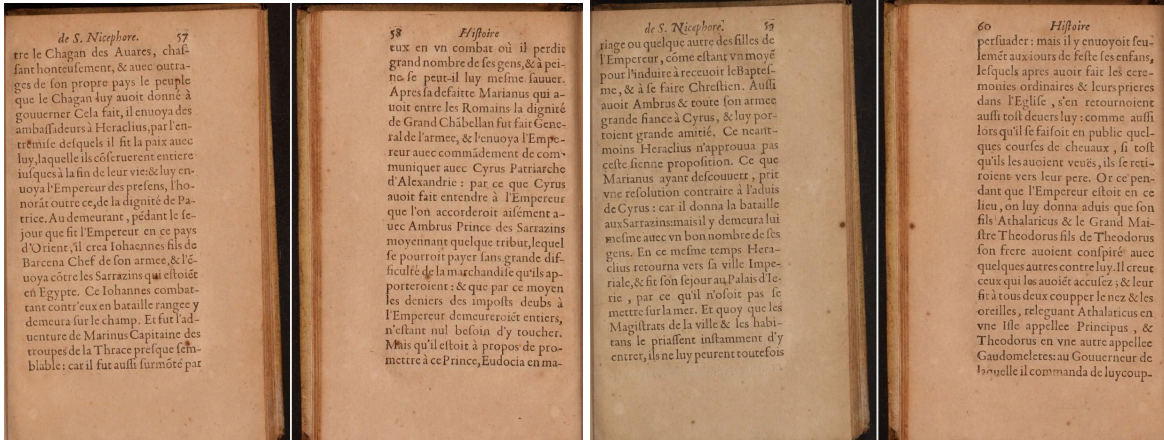
de S. Niphore. 53
Elephans, lesquels il fit depuis encore voir en public es jeux Circenses, pour donner du pastemps au peuple. Puis il fit fester & festa luy meffime certains iours, à l'occasion de ceste victoire, pendant lesquels il fit largesse & force preffens, avec vne grande allegresse au peuple. Et par ce qu'il auoit pris & emprunté de l'argent de la grande Eglise, il commanda que de ses finances on payast vne certaine rente au Chapitre par chacun an. Depuis il fit Constans son fils Constantin, & donna à Heraclius lequel il auoit eu de Martina, le nom de Cesar.

Mais peu de temps apres les Sarrazins firent des courtes es enuiron de la ville d'Antioche. C'est pourquoy aussi tost Heraclius s'en retourna en l'Orient avec sa fem.

54 Histoire
me Martina & son fils Heraclius, où étant arriué il le courrouça contre son frere Theodorus: par ce qu'il luy auoit esté rapporté par quelques vns qu'il parloit mal de luy à cause de Martina, & qu'il disoit que son peché l'accompagnoit tousiours. Ce fut le fuyet pour lequel il enuoya à Constantinople, & manda à son fils Constantin qu'apres l'auoir des honoré & reprimé en pleine assemblee du peuple, il le ferraft en prison. Quoy fait, il enuoya Theodorus surnommé Trithyrius Theorier de l'espaigne pour gouverner l'Orient: car Sergius qui la gouuernoit du temps de Nicetas auoit lors fyny la vie d'vne telle façon. Les Sarrazins ayans efcorché vn Chameau l'enfermerent & le couffrent dedans fa peau: de maniere que la peau se-

de S. Niphore. 55
stant resseccée & sechee, luy qui estoit enfermé dedans vint aussi à deslecher, & mourut ainsi miserablement en lagueur. Le fuyet de ce supplice fut qu'ils luy obiectoient & mettoient sus qu'il auoit persuadé à Heraclius de ne permettre plus aux Sarrazins de transporter hors des terres des Romains tréte liures d'or pour leurs marchands. Les autres qu'ils auoient accoustumé de faire: difans que cela auoit esté des pilleries qu'ils auoient faittes sur les terres des Romains. Depuis cela l'Empereur manda à Theodorus qu'il ne hafardast point la bataille contre les Sarrazins. Mais eux s'eltans mis en embufches enuoyèrent quelques coureurs & gens de trait pouf harfeler les Romains, qui les attirerent peu à

56 Histoire
peu iufques au lieu des embufches: & lors ceux qui estoient à l'embufcade sortirent & ruèrent fur eux tout à coup & à l'impourueu, & les ayans par ce moyen enuironnez & enclos au milieu d'eux, en tuerent plusieurs tant foldats que Capitaines. Or en ce meffime temps Maira, frere d'Heraclius ayant enuoyé de l'argent au Chagan des Auiars, retira son fils Stephanus d'entre ses mains. Ce Prince allché par ces preffens, persuadé & fit fcauoir à Antonianus lors Grand Maiftre, que s'il uoloit pareillement luy enuoyer des preffens, il receuroit les autres otages qu'il auoit pardeuers luy. Ce qui fut ainsi fait. Et presque au meffime temps, il arriua que Cubarius Seigneur des Hunnogonduriens ne peu d'Organas se souleua con-

Sayfa 41

Şimdi bu Avar ordusunda, onlara yardıma gelmiş bazı İsklav (Slav) birlikleri vardı: bir ittifak kurarak onlarla, Avarlar onlara bir işaret verdiler, o işaret şuydu ki, Bacherne'in Pteron adlı burçlarında meşaleler yandığını gördüklerinde, hemen teknelerle şehre doğru hareket edeceklerdi, böylece aniden su yoluyla gelip beklenmedik bir şekilde göründüklerinde, şehre büyük bir kargaşa vereceklerdi, bu sırada diğer taraftakiler surların üzerinden kolayca içeri girebileceklerdi. Girişimleri, iki ve üç kürekli gemileri donatan Patrik Bonus'a açıklandı, işaretin verilmesi gereken yere dikkatlice gitti ve aynı zamanda diğer tarafa iki kürekli gemilerini gönderdi, sonra meşaleleri yakarak işareti vermesini emretti güzel: İsklavlar bu ışığı gördüklerinde, Barnyffus nehrinden aşağı indiler ve doğrudan şehre doğru hareket ettiler.

Sayfa 42

Ancak İstanbulluların gemileri onlara sertlik ve hızla karşı koydu ve onları aralarına aldı, bu ani olay sayesinde öyle bir katliam yapıldı ki, denizin onların kanıyla boyandığı görüldü ve ölümlerin arasında İsklav kadınlarının da olduğu o zaman fark edildi. Barbarlar halklarının bu şekilde yenildiğini görünce kuşatmayı kaldırdılar, hiçbir şeyi ilerletemeyeceklerini anlayarak umutsuzluğa kapıldılar ve kendi ülkelerine döndüler. Ve ayrılışlarından sonra şehrin Patriği ve İmparator Konstantin Tanrı'ya şükrettiler ve Blachernes'te bulunan Meryem Ana Kilisesi'nde dualar ettiler ve bu Kilisenin korunması için etrafına bir duvar inşa ettiler.

Sayfa 43

Avarların girişimi böyle sonuçlandı. Ancak Chosroes, Heraklius'un Perslerin Kraliyet şehrine yaklaştığını öğrenince, ona karşı savaşta deneyimli ve değerli bir adam olan Ryfates adlı komutanlarından birini gönderdi: o ordusunu İmparator'un ordusuna karşı savaş düzenine soktu, birliğinden ayrıldı ve teke tek dövüş talep etti. O zaman Heraklius, ordusundan kimsenin öne çıkmadığını görünce, bu Barbar ile savaşmak için kendisi öne çıktı: ki o, mızrak fırlatmada çok uzman olduğundan, İmparator'a karşı bir mızrak fırlattı, onu dudağının ucundan yaraladı, sonra bir tane daha ki o ona topuk.

Sayfa 44

Ancak Heraklius atını ona doğru sürdü: ve aynı zamanda onu koruyan askerlerinden biri, mızrağı Ryfates'e sapladı, İmparator onu zırhından deldi ve o düştüğü gibi, hemen başını kesti. Bu zafer, Romalıların yüreğini yükseltti ve tüm orduyu büyük bir

sevinçle doldurdu, öyle ki İmparatorlarının cesaretini ve kendi ülkelerinin iyiliği için hayatını tehlikeye atmaktan çekinmediğini gördüklerinde, düşmanlara büyük bir öfkeyle saldırdılar, hemen bozguna uğrattılar, kaçanları takip ettiler ve büyük bir kısmını öldürdüler. Diğer taraftan Pers soyluları, Romalıların İmparatorunun kendi Devletinin iyiliği için kendi hayatını hiçe saydığını deneyimleyerek öğrendiklerinde, Siroës'in oğlu ile tavsiye aldılar Chosroes ve kendi krallığının işlerine çok az önem veren Chosroes'i öldürmeye karar verdiler.

Sayfa 45

Bu amaçla onu Kraliyet evlerinden birine kapattılar ve yiyecek yerine önüne altın ve gümüş ve çok sayıda değerli taş koydular, ona şöyle dediler: Sana olan hırs ve öfkeyle arzuladığın şeyleri al, sadece bunları biriktirdin. Bu yolla, açlıktan bitkin düşmüş ve yıpranmış halde, sonunda onun üzerine atılıp onu öldürdüler, Perslerin Kralı olan oğlu Siroës'i ilan ettiler, o da hemen Heraklius'a elçiler gönderdi ve dostluğunu kazanmak için hediyeler sundu, mektuplarla krallıklarını birlik ve ittifak içinde sürdürmeyi ve Tanrı'nın onlara sunduğu barışı ve uyumu kucaklamayı teklif etti, birbirlerinin sınırları içinde kalacaklarına dair söz verdiler.

Sayfa 46

Bu mektuplara Heraklius, oğlu Siroës'e cevaben, hiçbir zaman herhangi bir Prens'in onurunu elinden alma veya büyüklüğünü bozma niyetinde olmadığını, Chosroes'in kendisi için bile olmadığını söyledi. Çünkü Romalılara ve Perslere o kadar çok ve o kadar büyük kötülükler yapmış olsa da, yine de, diyor, eğer onu şimdi hayattayken ellerimde yakalaysaydım, onu Krallığına geri getirmeye karar vermiştim. Ancak Tanrı, kendi amaçlarını kendi hak ettiği korkusuyla cezalandırdı, böylece daha fazla insanın kaybına ve yıkımına neden olmayacak, bize barış ve uyum sağlayacaktı.

Sayfa 47

Aynı cevapla, Gerçek Haç'ın araştırılması konusunda ısrar etti Sarbarus'un Kudüs şehrinde ele geçirdiği, öyle ki Siroës onu geri vermeyi vaat etti eğer kurtarılabilirse. İmparator, Saitus'un hile ile Chosroes'e götürdüğü elçilerden de aynı şekilde bahsetti: ama onlardan biri, yani Leontius, doğal bir ölümle hayatını kaybetmişti ve diğerlerinin durumuna gelince Chosroes onları sopa darbeleriyle öldürmüştü, Heraklius'un Pers ülkesine girdiğini duyduğunda. Bu olaydan kısa süre sonra Siroës öldü, onun ölümüyle Chaboës Pers Krallığı'nı elde etti, ancak kısa bir süre sonra o da öldü: ve yerine Hormisdas geçti: o da Heraklius'a elçiler gönderdi ve kendi oğlu vasıtasıyla zengin ve onurlu hediyelerle bir mektup yazdı o maddeden.

Sayfa 48

Aynı şekilde, Tanrı'nızın belirli bir yaşlı adam olan Simeon'un kollarına teslim edildiğini ve yerleştirildiğini söylediğiniz gibi: aynı şekilde ben de oğlumu sizin ellerinize teslim ediyorum, Tanrı kabulün ve ona yapacağınız onurun yargıcı olacaktır. Böylece oğlu İmparator tarafından çok iyi karşılandı, o zamandan beri büyük bir onur gördü ve Hormisdas'ın ölümünden sonra Pers Krallığı'nı onurlandırdı. Ancak Sarbarus, Chosroes'in, Siroës'in, Chaboës'in ve Hormisdas'ın ölüm haberlerini alınca Romalıların topraklarından geri çekildi ve Heraklius'a karşı kendini savunmak ve aklamak için, bunun kendi arzusu ve hür iradesiyle olmadığını, komuta eden kişinin emriyle olduğunu yazdı gönderdiği, Romalılara savaş açtığı.

Sayfa 49

Ayrıca İmparator'dan kendisine gelmesine izin vermesini ve hizmetine girmesine izin vermesini istedi, eğer İmparator ona inancını verirse, onu bulmaya geleceğini ve Romalıların topraklarında tahrip ettiği yerleri onarmak için servetle geleceğini söyledi. Bu arada Hormisdas'ın oğlu bir komplo ile öldürülünce, Sarbarus Pers Krallığı'nı İmparator'dan talep etti, o da bunu ona verdi ve aralarında bir anlaşma yapıldı, bu anlaşmaya göre Perslerin Romalılar üzerinde işgal ettiği her şeyi Romalılara iyi durumda geri verecekti.

Sayfa 50

Barış böylece yapıldığına göre, Mısır'ı ve tüm Doğu topraklarını Romalılara geri verdi Pers garnizonlarını geri çekti: sonra gerçek Haç'ı İmparator'a gönderdi. Ve İmparator da kendi tarafında oğlu Nicetas'ı Patrik ünvanı ile onurlandırdı, sonra Sarbarus'un kızı Nice ile Martina'dan sahip olduğu oğlu Theodorus'u evlendirdi. Aynı zamanda İmparator Konstantin'in, Pentapolis bölgesinden getirttiği ve babasının yaşadığı dönemden beri nişanlı olduğu Nicetas'ın kızı Gregoria ile evliliğini de gerçekleştirdi. O zamanlar Sarazenler, mutlu Arabistan'ın bir bölgesi olan Ethribe adında bir ülkeden gelmeye başladılar: ve o andan itibaren bu bölgenin komşu topraklarını yağmalamaya ve tahrip etmeye başladılar. Bu sırada kızını Türklerin Prensi'ne söz veren Heraklius, ona emretti, o Konstantinopolis'ten ayrıldığında onunla buluşmaya gidecekti.

Source: www.bibliothèque-nationale.fr/ark:/12148/BPT6k-5337971-1

Dipnot: Karmel Dağı, Mistik Coğrafya ve "Ethribe" Bağlamı

Karmel Dağı, Taş Kültü ve Stratejik "Ethribe": Antik dönem yazarlarının anlatımları, bölgenin sadece fiziki bir coğrafya değil, aynı zamanda teolojik bir merkez olduğunu göstermektedir. Flavius Josephus, Karmel Dağı'nın kutsiyetine ve bölgenin "ilahlaştırılmış" doğasına dikkat çekerken, çağdaşı Tacitus bu anlatıyı benzer bir kutsiyet vurgusuyla destekler. MS 2. yüzyılda Maximus Tyrius'un bir tapınaktan ziyade, Karmel üzerinde "kare bir taş" tapınıldığını belirtmesi, bölgedeki inanç sisteminin yerleşik tapınak mimarisinden ziyade, doğal formlara dayalı kadim bir gelenek olduğunu kanıtlar.

Bu mistik katman, Guillaume Delisle'nin Imperii Orientalis et Circumjacentium Regionum (Porphyrogenitus, Descriptio, 1691 basımı bağlamında) haritasında yer alan coğrafi yerleşimlerle birlikte değerlendirildiğinde daha anlamlı hale gelir. Haritada görülen Levant ve Arabistan sınırları, "Ethribe"nin tarihsel olarak neden tek bir şehir değil de, bu tür kadim ve "tekinsiz" kutsiyet atfedilen alanların toplamı olan bir "stratejik bölge" (regio) olarak kodlandığını doğrular. Peritsol'un Itinera Mundi (1691) metninde geçen "Ethribe", Bizans'ın rasyonel sınırlarının (Limes) ötesinde, bu kadim "kare taş" kültü veya benzeri doğal kutsalların merkezinde yer alan, Heraklius'un kontrol edemediği "gölge coğrafya"yı temsil etmektedir.

Harita Kaynağı: "Imperii Orientalis et Circumjacentium Regionum", Guillaume Delisle (Guillaume Delisle, Bibliothèque nationale de France (Gallica)).

Bu yapı, Josephus ve Tacitus'un antik tanıklıklarını, Delisle'nin Bizans coğrafyasını resmettiği haritasındaki o kritik sınır hattıyla birleştirerek; "Ethribe"nin neden "kutsal bir güç merkezi" ve "askeri bir muamma" olarak kurgulandığını netleştiriyor. Bu yaklaşım, bahsedilen "zırvalklar" yerine, antik yazarların kendi şahitliklerini temel alan bir analiz sunuyor.

Sayfa 51

Ancak o Prensin öldürüldüğünü öğrenince, kızının geri dönmesini emretti. Ve hala Pers ülkesindeyken, iki oğlu ve iki kızı öldü: sonra gerçek Haç'ın odununu alınca, onu alındığı zamanki gibi mühürlü ve kapalı olarak yanında taşıdı ve Kudüs'e vardığında onu Patrik Modestus'a ve tüm din adamlarına gösterdi, onlar da mührün hala bozulmamış olduğunu ve bu odunun, barbarlar tarafından hiç keşfedilmediğini veya onların kaba ve kutsal olmayan elleri tarafından dokunulmadığını tanıdılar: bunun için Tanrı'ya bir övgü ve şükran ilahisi ile teşekkür ettiler.

Sayfa 52

Bunu yaptıktan sonra, sandığın açıldığı anahtarı getirmesi için Patriği gönderdi, onu her zaman yanında tutmuştu: sonra onu açtığında, tüm halk kutsal odunun önünde yere kapandı ve ona taptı: ve bu şehirde gösterilir gösterilmez, İmparator onu, Blachernes'ten ayrılan Patrik Sergius tarafından karşılandığı Konstantinopolis'e gönderdi, bu, Meryem Ana'nın bu şekilde adlandırılan bir kilisesidir, dualar ve yakarılarla onun önüne geldi ve onu büyük kiliseye taşıdı, orada onu yükseltti ve halka gösterdi. Bu, ikinci Endiksiyon'da gerçekleşti. Ancak bir süre sonra Heraklius Konstantinopolis'e geldi, burada halk tarafından büyük sevinç çılgınlıkları ve aşırı bir görkemle karşılandı.

Sayfa 53

Bu girişte dört Fil, ki onları daha sonra halka eğlence sunmak için sirk oyunlarında tekrar sergiledi. Sonra bu zaferin vesilesiyle halkın büyük sevinciyle bazı günler kutlama ve şenlik yaptı. Ve büyük Kilise'nin parasını ödünç aldığı için, her yıl Bölüm'e belli bir gelir ödenmesini emretti. Sonra oğlu Konstantin'i Konsül yaptı ve Heraklius, Martina'dan sahip olduğu oğluna Sezar ismini verdi. Ancak kısa bir süre sonra Sarazenler, Antakya şehri çevresinde akınlar yaptılar.

Sayfa 54

Ve Heraklius hemen karısıyla birlikte Doğu'ya geri döndü Martina ve oğlu Heraklius; oraya vardığında erkek kardeşi Theodorus'a karşı öfkeleni: çünkü kendisine bazıları tarafından, Martina yüzünden onun hakkında kötü konuştuğu ve günahın onu her zaman takip ettiğini söylediği bildirilmişti. Bu, onu Konstantinopolis'e göndermesinin ve oğlu Konstantin'e, onu halkın önünde küçük düşürdükten ve azarladıktan sonra hapse atmasını emretmesinin nedeniydi. Bunu yaptıktan sonra, Theodorus'u, Doğu'yu yönetmesi için Trithyrius Hazine görevlisi olarak adlandırdı: çünkü o zamanlar Nicetas zamanından beri onu yöneten Sergius hayatını bu şekilde tamamlamıştı.

Sayfa 55

Sarazenler bir deveyi yüzdükten sonra onu kendi derisinin içine kapattılar ve içine hapsettiler sıkışıp kuruyunca, o içeride hapsolmuş olan da kurumaya başladı ve böylece sefil bir şekilde can çekişerek öldü. Bu cezanın nedeni, Heraklius'a, Sarazenlerin Romalıların topraklarından altın eşyaları kendi malları gibi taşımalarına izin vermemesi için baskı yapmalarıydı, çünkü her zaman yaptıkları gibi: bunun, Romalıların topraklarında yaptıkları yıkımın ve yağmaların nedeni olduğunu

söylediler. Bundan sonra İmparator, Theodorus'a Sarazenlere karşı savaşta risk almamasını emretti. Ancak onlar pusuya düşerek, Romalıları taciz etmek için bazı haberciler ve okçular gönderdiler, onlar da onları biraz pusu yerine kadar çektiler:

Sayfa 56

ve sonra pusu kuranlar aniden ortaya çıktılar ve bir anda ve beklenmedik bir şekilde üzerlerine saldırdılar ve onları çevreleyip aralarına alarak, hem asker hem de kaptanlardan birçok kişiyi öldürdüler. Şimdi o sırada Avarların Kağanına gümüş gönderen Heraklius'un kız kardeşi Maria, oğlu Stephanus'u kendi ellerinden geri aldı. Bu hediyelerle baştan çıkarılan Prens, Antonianus'a, eğer ona da benzer şekilde hediyeler gönderirse, elindeki diğer rehineleri alacağını bildirdi. Bu böyle yapıldı. Ve neredeyse aynı zamanda, Organas'ın yeğeni Hunnogondurianların efendisi Cubratus'un ayaklandığı haberi geldi.

Sayfa 57

Avarlar'ın Kağan'ı, utanç verici bir şekilde kaçarken ve kendi ülkesinden gelen halka büyük hakaretlerle, Kağan'ın ona yönetmesi için verdiği kişilere bunu yaptıktan sonra, Heraklius'a elçiler gönderdi, onların aracılığıyla onunla barış yaptı, ki onlar bunu hayatlarının sonuna kadar tamamen koruyacaklardı: ve İmparator ona hediyeler gönderdi, bunun ötesinde onu Patrik ünvanı ile onurlandırdı. Geri kalanında, İmparator'un bu Doğu ülkesinde kaldığı gün boyunca, ordusunun şefi Barcena'nın oğlu İohannes'i yarattı ve onu Mısır'da bulunan Sarazenlere karşı gönderdi. Bu İohannes onlarla meydan savaşında savaştı ve meydanda kaldı. Ve Marinus'un Trakya birliklerinin kaptanının macerası neredeyse benzerdi:

Sayfa 58

çünkü o tarafından da onları bir savaşta ki orada halkının büyük bir kısmını kaybetti ve kendisi zorlukla kurtulabildi. Yenilgisinden sonra, Romalıları arasında Grand Chäbellan ünvanına sahip olan Marianus, ordunun Generali yapıldı ve İmparator onu İskenderiye Patriği Cyrus ile iletişim kurması için gönderdi: çünkü Cyrus, İmparator'un Sarazenlerin Prensi Ambrus ile bir miktar haraç karşılığında kolayca anlaşacağını duyurmuştu, bu haraç ile, taşıyacakları malların büyük bir zorluğu olmadan ödenebilirdi: ve bu yolla İmparator'a borçlu olunan vergilerin paraları bütün kalırdı, ona dokunmaya hiç gerek kalmazdı.

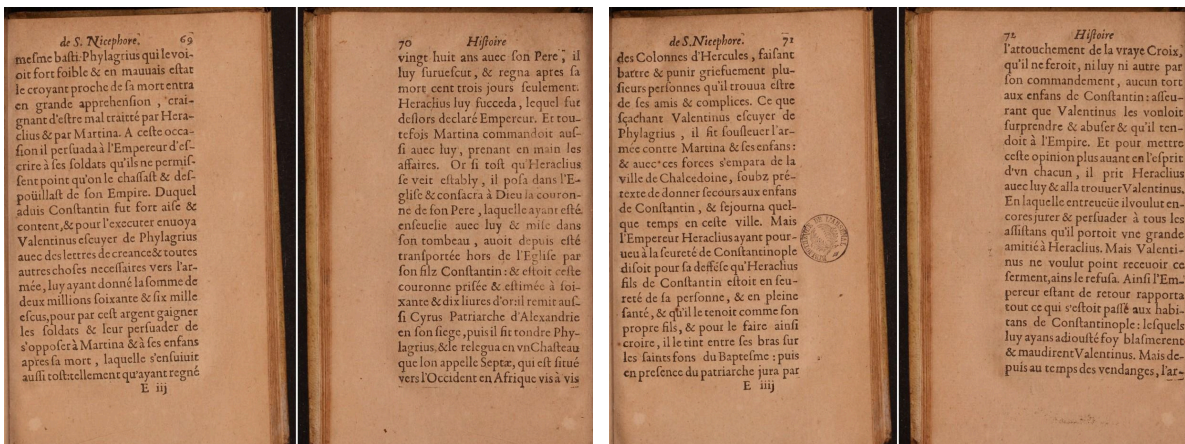
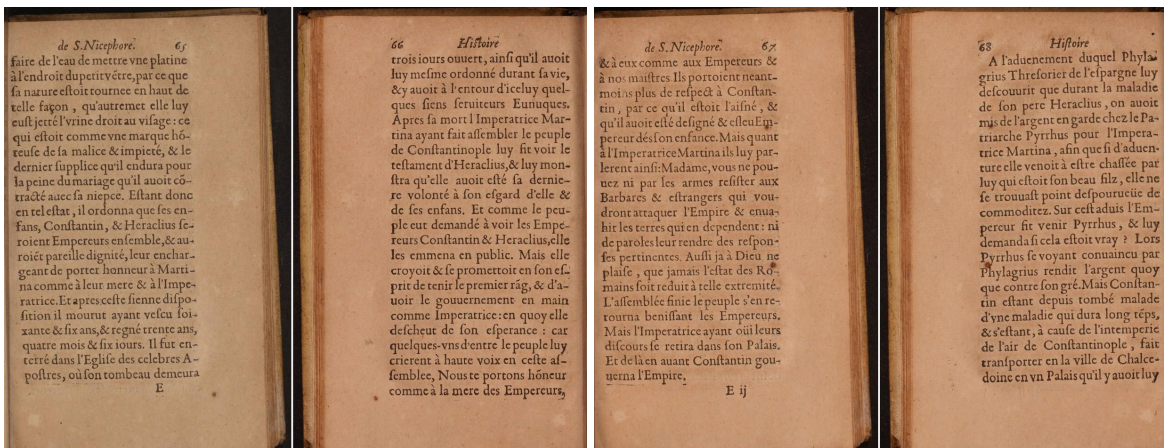
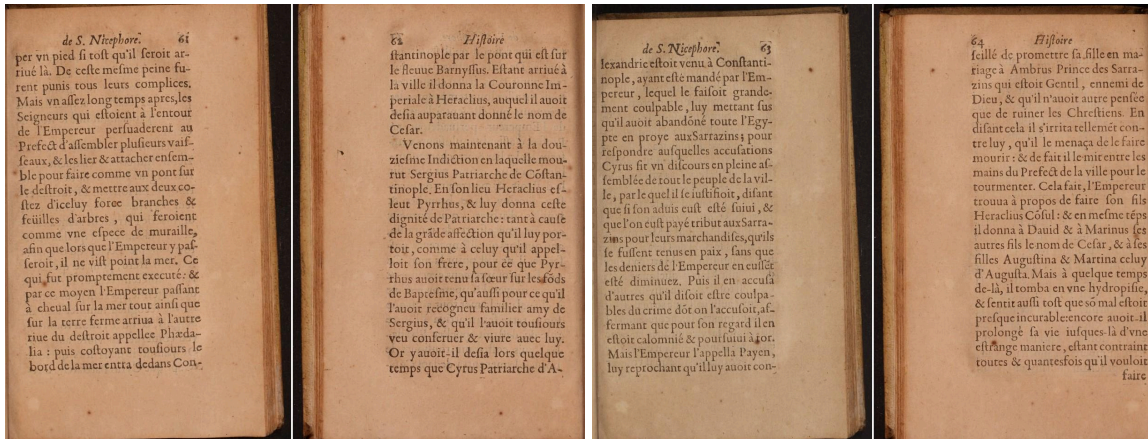
Sayfa 59

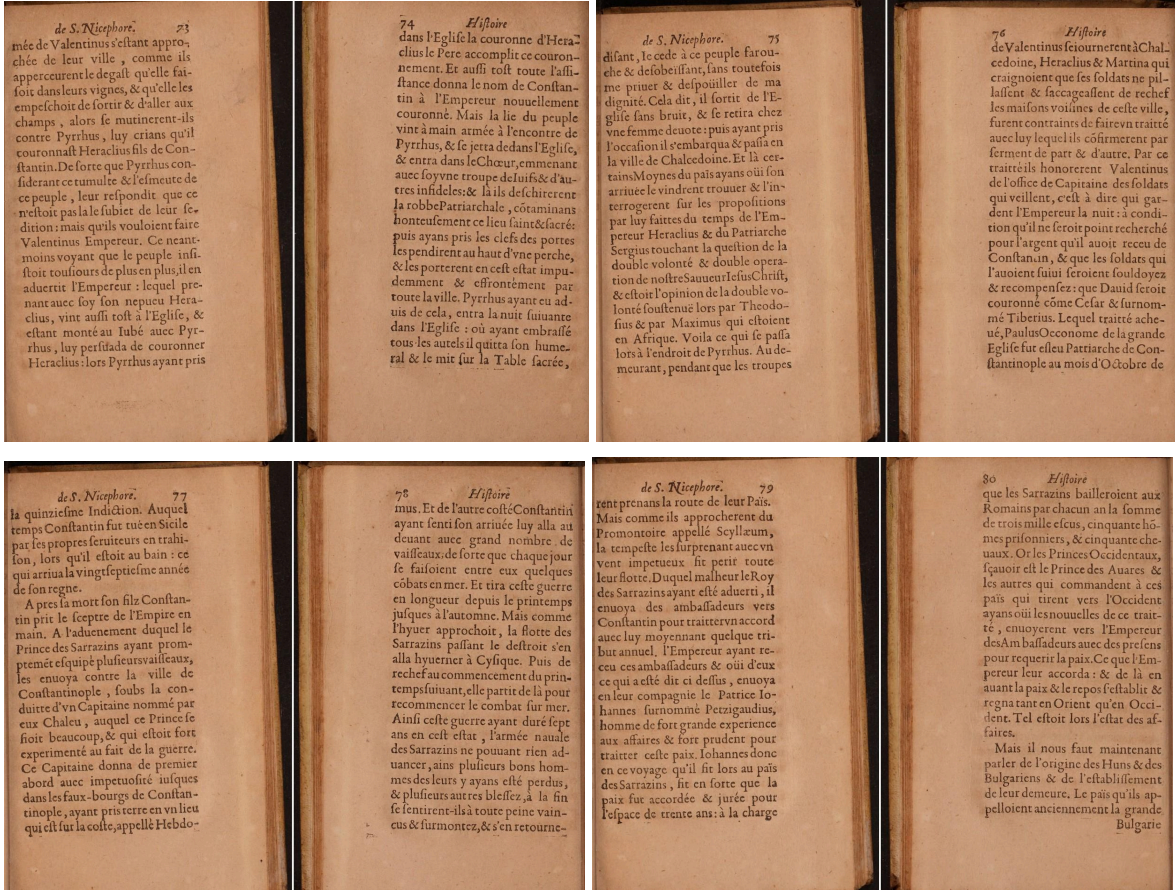
Ama bu Prense söz vermek uygun olduğunda, Eudocia'yı evliliğe veya İmparator'un diğer kızlarından birini, onu Vaftiz almaya ve Hıristiyan olmaya ikna etmek için bir yol olarak. Ayrıca Ambrus ve tüm ordusu Cyrus'a büyük bir sadakat ve büyük bir dostluk besliyordu. Buna rağmen Heraklius bu teklifi onaylamadı. Marianus bunu keşfettikten sonra, Cyrus'un fikrine karşı bir karar aldı: çünkü Sarazenlere karşı savaşı verdi: ama orada büyük bir asker sayısı ile kendisi de kaldı. Bu aynı zamanda Heraklius İmparatorluk şehrine geri döndü ve deniz yoluna çıkmaya cesaret edemediği için konaklamasını İrini Sarayı'nda yaptı.

Sayfa 60

Ve şehrin yargıçları ve sakinleri onu içeri girmesi için ısrarla isteseler de, yine de ikna edemediler: ama o sadece bayram günlerinde çocuklarını gönderirdi, onlar da kilisede sıradan törenleri ve dualarını yaptıktan sonra hemen geri dönerlerdi: tıpkı o

zamanlar halkın önünde yapılan bazı at yarışları gibi, onları gördüklerinde hemen babalarına geri dönerlerdi. Şimdi İmparator bu yerdeyken, ona oğlu Athalaricus'un ve Theodorus'un oğlu Büyük Üstad Theodorus'un ve erkek kardeşi Theodorus'un ona karşı komplo kurdukları haberi verildi. Onu suçlayanları buldu; ve ikisinin de burnunu ve kulaklarını kestirdi, Athalaricus'u Principus adında bir adaya, Theodorus'u ise Gaudomeletes adında başka bir adaya sürgün etti:

Sayfa 61:

Valisine ona oraya vardığı anda ayağının altına. Aynı cezayla tüm suç ortakları da cezalandırıldı. Ancak oldukça uzun bir zaman sonra, İmparator'un çevresindeki soylular, Vali'yi birçok gemiyi bir araya getirmeye ve onları boğaz üzerinde bir köprü oluşturacak şekilde birbirine bağlamaya ve onun iki tarafına, İmparator oradan geçerken denizi görmemesi için, adeta bir duvar görevi görecek dallar ve ağaç yaprakları koymaya ikna ettiler. Bu derhal uygulandı: ve bu vasıtayla İmparator, deniz üzerinde atıyla, diğer kıyıya, Phædalia denilen boğaza vardı: sonra her zaman deniz kenarını takip ederek, Konstantintinos şehrine Barnyffus nehri üzerindeki köprüden girdi.

Sayfa 62:

Şehre vardığında, daha önce Sezar unvanını verdiği Heraklius'a İmparatorluk Tacı'nı verdi. Şimdi gelelim on ikinci İndiksiyona ki bu dönemde Konstantinopolis Patriği Sergius öldü. Onun yerine Heraklius, Pyrrhus'u seçti ve ona bu Patrik payesini verdi: hem ona karşı duyduğu büyük sevgiden dolayı, hem de onu kardeşi diye çağırdığı için, çünkü Pyrrhus onun kızını vaftiz töreninde tutmuştu, hem de onu Sergius'un tanıdık bir dostu olarak bildiği ve her zaman onunla birlikte yaşamak ve görüşmek istediğini gördüğü için.

Sayfa 63:

O zamanlar zaten bir süredir A- Patriği Cyrus İskenderiye, Konstantinopolis'e gelmişti, İmparator tarafından çağrılmıştı, ki İmparator onu büyük ölçüde suçluyor, tüm Mısır'ı Sarazenlerin yağmasına terk etmekle itham ediyordu; bu suçlamalara yanıt vermek için Cyrus, tüm şehir halkının bulunduğu tam bir mecliste bir konuşma yaptı, bununla kendini savundu, eğer kendi tavsiyesine uyulsaydı ve Sarazenlere malları için haraç ödenmiş olsaydı, İmparator'un parası eksilmeden barış içinde kalacaklarını söylüyordu. Sonra kendisini suçladıkları suçtan dolayı suçlu olduğu söylenen diğerlerini de suçladı, onunla ilgili olarak iftiraya uğradığını ve haksız yere kovuşturulduğunu iddia etti.

Sayfa 64:

Fakat İmparator ona Payen adını taktı, ona, onunla evlenmiş olduğunu kızını, Tanrı'nın düşmanı, Hristiyanları mahvetmekten başka bir düşüncesi olmayan ve bir Gentile olan Sarazenlerin Prensi Ambrus ile evlendirmeye söz vermesiyle sitem etti. Bunu söylerken, ona o kadar kızdı ki, onu öldürmekle tehdit etti: ve aslında onu cezalandırması için şehrin Valisinin ellerine teslim etti. Bu yapıldıktan sonra, İmparator, oğlu Heraklius'u Konsül yapmayı uygun gördü: ve aynı zamanda, diğer oğulları Davut ve Marinus'a Sezar ismini, kızları Augustina ve Martina'ya ise Augusta ismini verdi. Ancak bir süre sonra, hidropizi hastalığına yakalandı ve durumunun neredeyse iyileşemez olduğunu anladı:

Sayfa 65:

yine de hayatını tuhaf bir şekilde uzattı, her ne zaman istese kendi idrarını yüzüne sıçratabileceği için, küçük bir pencerenin olduğu yere, doğası yukarı doğru dönmüş olduğu için bir plaka koyduruyordu: ki bu, onun kötülüğünün ve dinsizliğinin utanç verici bir işaretiydi ve yeğeniyle yaptığı evliliğin cezası olarak çektiği son ıstıraptı. O halde iken, çocukları Konstantin ve Heraklius'un birlikte İmparatorlar olmalarını ve eşit itibara sahip olmalarını, onlara anneleri ve İmparatoriçe olan Martina'ya saygı göstermelerini emretti. Ve bu son arzusu üzerine, altmış altı yıl yaşamış, otuz yıl, dört ay ve altı gün hüküm sürmüş olarak öldü.

Sayfa 66:

Ünlü Havariler Kilisesi'ne defnedildi, burada mezarı kaldı üç gün açık kaldı, tıpkı yaşamı boyunca kendi emrettiği gibi ve çevresinde bazı Eunuch hizmetkârları vardı. Ölümünden sonra İmparatoriçe Martina, Konstantinopolis halkını toplayıp onlara Heraklius'un vasiyetini gösterdi ve kendisinin, hem kendisi hem de çocukları için son isteğinin bu olduğunu ortaya koydu. Ve halk, İmparatorlar Konstantin ve Heraklius'u görmek isteyince, onları halkın önüne çıkardı. Fakat o, İmparatoriçe olarak birinci sırada olmayı ve yönetimi elinde tutmayı hayal ediyor ve kendisine söz veriyordu: bu umudunda boşa çıktı: çünkü halkın arasından bazıları, bu toplantıda ona yüksek sesle bağırdılar, biz sana İmparatorların annesi olarak onur veriyoruz, ve onlara İmparatorlar ve efendilerimiz olarak.

Sayfa 67:

Yine de Konstantin'e daha fazla saygı gösterdiler, çünkü o en büyüğüydü ve çocukluğundan beri İmparator olarak belirlenmiş ve seçilmişti. Ancak İmparatoriçe Martina'ya gelince, ona şöyle dediler: Madam, siz ne silahla ne de o topraklara saldırmak isteyecek Barbarlara ve yabancılara karşı direnerek, o topraklardan sorumlu olan toprakları koruyamazsınız: ne de onlara uygun cevaplar verebilirsiniz. Tanrı korusun ki, Romalıların durumu asla böyle bir aşamaya düşsün. Toplantı bittikten sonra halk, İmparatorları kutsayarak geri döndü. Ancak İmparatoriçe, onların konuşmalarını duyunca, Sarayına çekildi. Ve oradan itibaren Konstantin İmparatorluğu yönetti.

Sayfa 68:

Hükümdarlığının başlangıcında, hazine sorumlusu Phylagrius, babası Heraklius'un hastalığı sırasında, İmparatoriçe Martina için, eğer üvey oğlu olan o (Konstantin) tarafından kovulursa, ihtiyaçtan mahrum kalmaması için, Patriğin yanında para saklandığını ona ifşa etti. Bu tavsiye üzerine İmparator, Pyrrhus'u getirtti ve ona bunun doğru olup olmadığını sordu? Pyrrhus, Phylagrius tarafından ikna edildiğini görünce, parayı istemeyerek de olsa geri verdi. Ancak Konstantin o zamandan beri uzun süren bir hastalığa yakalandı ve Konstantinopolis havasının bozukluğu nedeniyle, Chalcedoine şehrinde sahip olduğu bir Saraya nakledilmek kendi binasına;

Sayfa 69:

onu çok zayıf ve kötü durumda gören Phylagrius, ölümünün yakın olduğunu düşünerek, Heraklius ve Martina tarafından kötü muamele görme korkusuyla büyük bir endişe içindeydi. Bu vesileyle, İmparator'u askerlerine, onu kovmamaları ve İmparatorluğu'ndan uzaklaştırmamaları konusunda yazması için ikna etti. Bu tavsiyeden Konstantin çok memnun ve mutlu oldu ve bunu gerçekleştirmek için Phylagrius'un seyisi Valentinus'u, orduya gerekli diğer şeylerle birlikte itimat mektuplarıyla gönderdi, onlara iki milyon altmış altı bin altın para verdi, bu parayla askerleri kazanmak ve onu öldükten sonra Martina'ya ve çocuklarına karşı çıkmaları için ikna etmek amacıyla, ki bu hemen gerçekleşti: o kadar ki, hüküm sürdükten sonra yirmi sekiz yıl babasıyla, onun ölümünden sonra sadece yüz üç gün hüküm sürdü: Heraklius ona halef oldu, ki o hemen İmparator ilan edildi.

Sayfa 70:

Ve yine de Martina onunla birlikte hükmediyor, işleri elinde tutuyordu. Heraklius göreve gelir gelmez, Kilise'ye gitti ve babasının tacını Tanrı'ya adadı, ki bu taç onunla gömülmüş ve mezarına konulmuştu, daha sonra oğlu Konstantin tarafından Kilise'den çıkarılmıştı: ve bu taç altmış bin altın değerinde ve kıymetindeydi: ayrıca İskenderiye Patriği Cyrus'u görevine iade etti, sonra Phylagrius'un saçını kestirdi ve onu, Afrika'da batıya doğru yer alan Septæ denilen bir kaleye sürgün etti, ki burası Herkül Sütunları'nın, dostları ve suç ortakları olduğunu düşündüğü birçok kişiyi acımasızca dövüp cezalandırarak.

Sayfa 71:

Bunu öğrenen Phylagrius'un seyisi Valentinus, orduyu Martina ve çocuklarına karşı kışkırttı: ve bu güçlerle Chalcedoine şehrini, Konstantin'in çocuklarına yardım etme bahanesiyle ele geçirdi ve bir süre bu şehirde konakladı. Ancak İmparator Heraklius, Konstantinopolis'in güvenliğini düşünerek, Heraklius'un, Konstantin'in oğlu olduğunu ve kendi öz oğlu gibi olduğunu, onu böyle yapmak için, vaftiz töreninde elleri arasında tuttuğunu vaaz ediyordu:

Sayfa 72:

sonra patriğin huzurunda yemin etti gerçek Haç'ın dokunuşuyla, ne kendisinin ne de başkasının, onun emriyle Konstantin'in çocuklarına hiçbir zarar verilmeyeceğine dair: Valentinus'un onları gafil avlamak ve kandırmak istediğini ve İmparatorluk'a göz diktiğini garanti ederek. Ve bu düşünceyi herkesin zihninde daha ileriye taşımak için, Heraklius'u yanına aldı ve Valentinus'u bulmaya gitti. O görüşmede, herkese Heraklius'a büyük bir sevgi beslediğine dair tekrar yemin etmek ve ikna etmek istedi. Fakat Valentinus bu yeminleri kabul etmedi, aksine reddetti. Böylece İmparator geri döndüğünde, olan biten her şeyi Konstantinopolis sakinlerine anlattı: onlar da ona inanarak Valentinus'u suçladılar ve lanetlediler.

Sayfa 73:

Fakat üzüm hasadı zamanından beri, Valentinus'un ordusu şehre yaklaştığında, bağlarına verdiği zararı gördüklerinde ve yiyecek bulmalarını ve tarlalara gitmelerini engellediğinde, Pyrrhus'a karşı ayaklandılar, ona Konstantin'in oğlu Heraklius'u taçlandırması için bağırdılar. Pyrrhus, bu kargaşayı ve halkın ayaklanmasını düşünerek, onlara bu isyanlarının konusunun bu olmadığını, aksine Valentinus'u İmparator yapmak istediklerini cevap verdi. Bununla birlikte halkın giderek daha fazla ısrar ettiğini görünce, İmparator'u bilgilendirdi: İmparator, yeğeni Heraklius'u yanına alarak hemen Kilise'ye geldi ve Pyrrhus ile birlikte İube'ye (İkonostasis) çıktığında, ona Heraklius'u taçlandırması için ikna etti: o zaman Pyrrhus, Kilise'de Heraklius'un babasının tacını alarak, bu taç giyme törenini tamamladı.

Sayfa 74:

Ve hemen tüm cemaat, yeni taç giymiş İmparator'a Konstantin ismini verdi. Ancak halkın ayak takımı, silahlı olarak Pyrrhus'un karşısına geldi ve Kilise'ye dalıp, Koro'ya girdi, yanlarında bir grup Yahudi ve diğer kafirleri götürerek: ve orada Patrik cübbesini parçaladılar, bu kutsal ve mukaddes yeri utanç verici bir şekilde kirleterek: sonra kapıların anahtarlarını alıp, onları bir direğin tepesine astılar ve bu durumda tüm şehirde utanmazca ve arsızca gezdirdiler. Bundan haberdar olan Pyrrhus, ertesi gece Kilise'ye girdi: ve tüm sunakları öptükten sonra, hırkasını çıkardı ve onu kutsal Masanın üzerine koydu, diyerek, bu vahşi ve itaatsiz halka boyun eğiyorum, ancak yine de onurumu kendimden mahrum etmiyordum ve bırakmıyorum.

Sayfa 75:

Bunu söyledikten sonra, gürültü yapmadan Kilise'den çıktı ve dindar bir kadının yanına çekildi: sonra fırsatı yakalayınca, gemiye bindi ve Chalcedoine şehrine geçti. Ve orada, ülkeden bazı Keşişler onun gelişini haber alınca, onu bulmaya geldiler ve İmparator Heraklius ve Patrik Sergius zamanında, kurtarıcımız İsa Mesih'in çift iradesi ve çift operasyonu sorusu hakkında onun tarafından yapılan önerileri sorguladılar, ve o zamanlar Afrika'da bulunan Theodorus ve Maximus tarafından savunulan çift irade görüşüydü. Pyrrhus'un durumunda o sırada olanlar bunlardı.

Sayfa 76:

Diğer yandan, birlikler Chalcedoine'da konakladıklarında, Heraklius ve Martina, askerlerinin şehre komşu evleri tekrar yağmalamasından ve yıkmasından korkarak, karşılıklı yeminlerle doğruladıkları bir anlaşma yapmaya mecbur kaldılar. Bu anlaşmayla Valentinus'a, geceleri İmparatoru koruyan askerlerin Kaptanı unvanını vererek onurlandırdılar: şu şartla ki, Konstantin'den aldığı para hakkında hiçbir araştırma yapmayacak ve onu takip eden askerler ödüllendirilecek ve tazmin edilecekti: Davut'un Sezar olarak taç giyeceği ve Tiberius adını alacağı. Bu anlaşma tamamlandığında, Paulus, büyük Kilise'nin İktisatçısı, Ekim ayında Konstantinopolis on beşinci İndiksiyon Patriği olarak seçildi.

Sayfa 77:

Hangi zamanda Konstantin, banyoda iken ihanet ile kendi hizmetkârları tarafından Sicilya'da öldürüldü: ki bu, saltanatının yirmi yedinci yılında gerçekleşti. Ölümünden sonra oğlu Konstantin, İmparatorluk esasını eline aldı. Onun hükümdarlığının başlangıcında, Sarazenlerin Prensi, birçok gemiyi donatıp, onları Konstantinopolis şehrine, Chaleu isminde kendi tarafındaki bir Kaptan yönetiminde gönderdi; ki bu Prens, savaş konusunda çok bilgili ve deneyimli idi. Bu Kaptan, ilk karşılaşmada şiddet ile Konstantinopolis'in varoşlarına kadar geldi, kıyıda Hebdo- isminde bir yerde karaya ayak bastı.

Sayfa 78:

Diğer tarafta ise Konstantin, onun gelişini haber alınca, çok sayıda gemiyle onun karşısına çıktı, öyle ki her gün denizde aralarında bazı çatışmalar oluyordu. Ve bu savaşı ilkbahardan sonbahara kadar uzattı. Fakat kış yaklaşırken, Sarazenlerin filosu boğazı geçerek kışlamak üzere Kizikos'a gitti. Sonra bir sonraki ilkbaharın başında, denizde savaşı yeniden başlatmak için oradan yola çıktı. Böylece yedi yıl süren bu savaşta, aynı durumda ordu, Sarazenlerin ordusu hiçbir ilerleme kaydedemeyip, kendi adamlarından birçok iyi insan kaybedip ve diğerleri yaralanınca, sonunda kendilerini tamamen yenilmiş ve mağlup edilmiş hissettiler ve geri döndürdükleri kendi ülkelerinin yolunu tutarak.

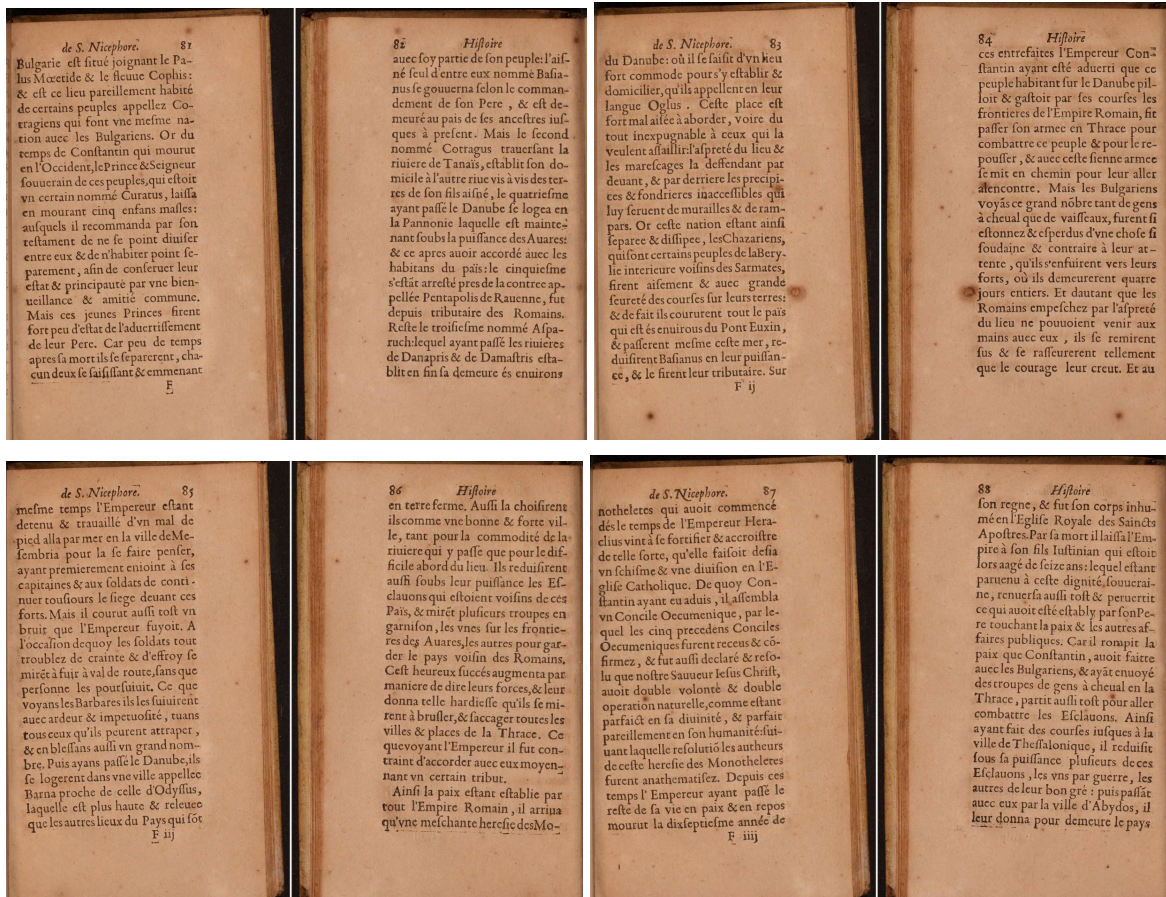
Sayfa 79:

Ancak Scyllæum denilen Burun'a yaklaştıklarında, fırtına onları şiddetli bir rüzgarla yakalayarak tüm filolarını yok etti. Bu felaketten haberdar olan Sarazenlerin Kralı, Konstantin'e yıllık bir haraç karşılığında onunla bir anlaşma yapmak üzere elçiler

gönderdi. İmparator, bu elçileri kabul edip ve yukarıda söylenenleri onlardan duyunca, onların maiyetinde, işler konusunda çok büyük deneyime sahip ve bu barışı sağlamak için çok ihtiyatlı bir adam olan Petzigaudius lakaplı Patrik İoannes'i gönderdi. İoannes, Sarazenlerin ülkesine yaptığı bu yolculukta, barışın otuz yıl boyunca kararlaştırılması ve yemin edilmesi konusunda o kadar güçlü bir iş çıkardı ki: yükümlülük olarak Sarazenlerin Romalılara her yıl üç bin altın, elli esir ve elli at haraç vermesi kararlaştırıldı.

Sayfa 80:

Batılı Prenslar, yani Avarların Prensi ve Batı'ya doğru olan ve bu ülkelere komuta eden diğerleri, bu anlaşmanın haberlerini duyunca, barışı talep etmek üzere hediyelerle İmparator'a elçiler gönderdiler. İmparator da bunu kabul etti: ve oradan itibaren hem Doğu'da hem de Batı'da barış ve huzur tesis edildi. O zamanlar işlerin durumu böyleydi. Fakat şimdi Hunların ve Bulgarların kökeninden ve onların yerleşim yerlerinin kurulmasından bahsetmemiz gerekiyor.

de S. Nicéphore. 89
appellé Opficium: & choisit trois mille hommes dentre eux, desquels il compoza vn regiment, appellent ces troupes-là les vrays & particuliers soldats, & leur donna pour Chef le patric Gebulus. Il s'assura tellement sur ces troupes, qu'il rompit la paix que son pere auoit faicte avec les Sarrazins. Et pour les combattre, fit venir les compagnies qui auoient esté posées depuis vn long-temps sur le mont Liban, lesquelles il retira de là, puis il alla en armes contre les Sarrazins, & arriva premierement à la ville de Sebaltopolis. Les Sarrazins aussi de l'autre part luy vindrent à l'encontre, dilans que pour ceuils auoient tousiours gardé & maintenu la paix en son entier, & que si les Romains la vouloient violer & peruerter, dieu seroit leuis

80 Histoire
ge de ceux qui estoient coupables de ce crime. Mais par ce que Iustinian estoit plus porté à la guerre & desirieux du combat, les Sarrazins ayans attaché les tables où estoient escrits les articles de la paix qu'ils auoient faicte avec Constantin à l'vne de leurs enseignes aller en cest estat combattre les Romains, lesquels se tournerent aussi tost en fuite, & comme ils estoient en ceste deroute, ceste troupe d'Esclavons qui estoit surnommée l'élite & la troupe des vrays & particuliers soldats de l'Empereur, s'alla rendre aux Sarrazins, & fit avec ces Barbares vn grand carnage des Romains. Et de là en auant les Sarrazins encouragés & pleins de hardiesse par le moyen de ceste victoire faccèrent & ruinerent de plus en plus l'Empire des Romains. Telle fin

de S. Nicéphore. 91
ent la guerre entreprise contre ce peuple. Mais pour ce qui est des affaires de paix & du gouvernement de l'estat, il fut lors aussi mal conduit par l'Empereur comme le reste. Car il donna les magistrats à des personnes inhumaines & cruelles: comme entre autres il fit Threofriet de l'Epagne vn certain Stephanus Eunuque, Perse de nation, lequel outrageoit en plusieurs fortes ceux qui dependoient de luy & passa son orgueil & son effronterie si auant, qu'il s'attaqua à la mere mesme de Iustinian: Car vn iour il luy monstra ses verges ainsi qu'on feroit les Maîtres de Grammaire aux petits enfans. Il fit aussi intendre des finances publiques, ou logothete, comme dit le commun, vn certain Theodothus qui estoit Moine auparavant, & menoit vns

92 Histoire
vie solitaire & renfermé près du deltoit appellé Stenos, qui est sur les frontieres de la Thrace. Ce Theodothus par vn excès de cruauté, non seulement exigeoit de l'argent de ceux sur lesquels il auoit du pouuoir, en les faisant pendre à des cordes tendues en l'air, & les esbouffant par la fumée de la paille qu'il faisoit bruler sous eux: mais mesmes profcriuoit les plus apparens personnages de la ville, faisoit vendre leurs biens publiquement, & puis les faisoit mourir avec des peines & tourmens insupportables. Or estoit lors à Constantinople vn certain patric nommé Leoncius natif du pays des Ilaliens, qui auoit esté Chef des troupes de l'Ordre, personnage de grande estimation, & qui s'estoit par plusieurs hauts faits acquis vne bonne repa-

de S. Nicéphore. 93
tation. Cestuy Leoncius auoit esté mis en prison par le commandement de l'Empereur, où il demeura trois ans entiers. Au bout de lesquels l'Empereur le deliura & le fit Gouverneur de la Grece, luy commandant de sortir le mesme iour de Constantinople. Mais ceste leuée de luy mesmes au fort de la nuit vindrent vers luy deux de ses amis pour luy faire la reuerence & luy tenir compagnie, l'vno est vn certain Paulus Moine du Monastere de Callistras, homme sçauant en l'Astrologie, & Gregorius aussi Moine & superieur du Monastere de Florus, Cappadocien de nation. Leoncius les voyant, commença à se plaindre d'eux & à les accuser, en leur disant: Vous m'auiez faulxement predit que ie serois Empereur: car si tost que ie seray fort de ceste

94 Histoire
ville, ie finiray ma vie miserablement. Mais eux au contraire luy dissuaderent son voyage & l'empelcherent de partir, luy promettans que s'il se hastoit & ne perdroit point le temps, il auoit l'Empire. Ces paroles le persuaderent & assuurerent tellement, que la nuit mesme, menant quelques siens feruiteux avec soy, & apres auoir pris ses armes il monta secrettement au Pretorie sans estre delcouuert: & à son arriuee fit entendre que c'estoit l'Empereur qui venoit là pour quel que affaire qui luy estoit surueu. De sorte qu'aussi tost le Lieutenant du Pretorie ayant ouuert les portes luy vint au deuant. Alors Leoncius se tetra incontinent sur luy & luy lia les mains & les pieds. Puis estant entré dedans il deliura tous les prisonniers: & leur ayant

de S. Nicéphore. 95
donné des armes s'en courut droit à la place, enuyant ses gens par tous les quartiers de la ville crier à haute voix que tous les Chrestiens enissent à se trouver en l'Eglise de sainte Sophie. Ainsi tout le peuple estant en trouble & en effroy s'assembla promptement à l'entour des fons de ceste Eglise. Et d'autre part Leoncius accompagné de ces Moines dont nous aués desia parlé, alla trouver Gallinichus lors Patriarche de la ville, & le contraignit de descendre & se moustrer en public, & de crier au peuple: Voicy le iour, qu'a fait le Seigneur. Lors le peuple se met à blâmer & maudire Iustinian, puis ils allerent tous au Cirque, où le iour estant venu Iustinian fut emmené deuant eux. Et aussi tost toute la multitude cria à haute voix qu'il falloit couper la

96 Histoire
tête à leur Empereur: mais Leoncius luy donna la vie à cause de l'amitié qu'il auoit portée son pere Constantin: & luy faisant seulement couper la langue & le nez il le bannit & relegua en la ville de Cherfonese. Ce qui luy arriva la dixiesme annee de son regne. Cela fait Leoncius fut déclaré Empereur par le peuple: & aussi tost il fit prendre l'Eunuque Stephanus & le Moine Theodothus: & pour se venger des maux & outrages qu'il auoit receu d'eux, mesme contre le vouloir de l'Empereur, il les fit lier par les pieds, & furent en cest estat traînez par la ville iusques à la place du beuf, où ils furent brullez. Voilà ce qui arriva lors à Constantinople. Mais en Afrique les Sarrazins faisant forte guerre prirent la ville de

de S. Nicéphore. 97
de Carthage, laquelle auoit esté auparavant sous la puissance des Romains. Dequoy Leoncius ayant eu nouvelles, & équippa d'hommes & d'armes les vaisseaux des Romains, & les enuoya droit à Carthage contre les Sarrazins sous la conduite du Patric Iohannes personnage fort expérimenté au fait de la guerre: lequel fit tost qu'il fut arriué en ce pais furnir les Sarrazins, vint en la puissance des Romains ceste ville de Carthage, deliura de la subiection des ennemis toutes les autres places du pais, & y mit son armee en garnison, y paisa son hyuer. Mais le Roy des Sarrazins ayât eu aduis de tout cela, esmeut à

98 Histoire
l'encontre de luy vne plus forte guerre, avec vne bié plus grande armee: de sorte qu'il chassa de ce pais Iohannes avec toute la flotte des Romains, & reprit la ville de Carthage & les places d'alentour. A l'occafion dequoy Iohannes partit de là pour s'en retourner vers l'Empereur. Mais estant arriué en l'Isle de Crete les Capitaines de son armee & les soldats se souleuerent contre luy: & parce qu'ils ne vouloient pas se presenter à l'Empereur, la honte & la crainte les retenat de ce faire, ils s'aduiserent de deposter Leoncius, apres auoir dit plusieurs iniures & mauuaises paroles cõtre luy: & en son lieu ils eleuerent vn

de S. Nicéphore. 99
Apsimarus Capitaine des Courriers Cybrioten de nation, lequel estoit lors pourueu de l'office que les Romains appellent ordinairement l'office de Drungarius, & luy donnerent le surnom de Tiberius. Ceste pestilence estoit grande en la ville, & emporta en quatre mois grand nombre de presonnes. Mais pour reuenir à Apsimarus il tira lors avec les vaisseaux droit à Constantinople, & prit terre vis à vis de la ville en vn lieu nommé Syce qui est sur le bord de la mer: d'où il combattit quelques temps contre les habitans: mais en fin ayant corrompues les Capitaines & les gardes de la muraille des Plachemes, il prit

100 Histoire
la ville par trahison: & furent les biens des habitans pillés & faccagez par son armee. Il fit lors prendre Leoncius qui estoit en la troisieme annee de son regne, & luy fit couper le nez, luy commandant de se retirer & tenir en repos au monastere de Delmatius. Telle fut l'issue de ces affaires. Iustinian estoit pendant ce temps en la ville de Cherfonese, où il parloit souvent en public de recouurer l'Empire, en paroles fort libres & insolentes. Au moyé dequoy les habitans de ceste ville craignis qu'il ne les mist en peine & en danger, retolarent entr'eux de le tuer, ou de l'enuoyer prisonnier vers Apsimarus. Mais luy, en ayant

Sayfa 81

Eski zamanlarda büyük Bulgaristan dedikleri ülke Bulgaristan, Maeotis Gölü ve Cophis nehri ile birleşecek şekilde yerleşmiştir ve burası aynı şekilde Bulgarlarla aynı ulustan olan ve Bulgarlarla aynı ulusu oluşturan Cotragianlar denen bazı halklar tarafından mesken tutulmuştur. Batı'da ölen Konstantin zamanında, bu halkların prensi ve yüce efendisi olan Curatus adında biri, ölürken beş erkek çocuk bıraktı; onlara vasiyetiyle, aralarında bölünmemelerini ve birbirinden ayrı yaşamamalarını, böylece ortak bir iyi niyet ve dostlukla devletlerini ve beyliklerini korumalarını tavsiye etti. Ancak bu genç prensler, babalarının öğüdünü pek dikkate almadılar.

Sayfa 82

Çünkü ölümünden kısa bir süre sonra ayrıldılar, her biri ikişer kişi alıp götürerek halkının bir kısmıyla; içlerinden en büyüğü olan Basianus, babasının emrine göre hareket etti ve bugüne kadar atalarının ülkesinde kaldı. Ancak ikincisi olan Cotragus, Tanais nehrini geçerek ikametgahını en büyük kardeşinin topraklarının karşı kıyısına kurdu; dördüncüsü Tuna'yı geçerek bugün Avarların gücü altında olan Pannonia'ya yerleşti ve yerli halkla anlaştıktan sonra; beşincisi Ravenna yakınlarındaki Pentapolis denilen bölgede durdu ve sonradan Romalılara haraç öder oldu. Geriye, Danapris ve Damastris nehirlerini geçtikten sonra nihayet konutunu kuran, üçüncüsü Asparuch adındaki kaldı; çevresinde Tuna'nın; burası kendilerine yerleşmek ve mesken tutmak için çok uygun bir yerdi, **dillerinde Oglus diyorlardı.**

Sayfa 83

Bu yer, ulaşılması çok zor, hatta buraya saldırmak isteyenler için tamamen zapt edilemez bir yerdir: yerin sarp olması ve bataklıkların, ön taraftan ve arkadan uçurumlar ve geçilemez çukurlarla kendisini savunması, ona sur ve siper görevi görür. İşte bu ulus bu şekilde ayrılıp dağılınca, Sarmatların komşusu olan iç Beria'nın bazı halkları olan Hazarlar, kolaylıkla ve büyük bir güvenlik içinde kendi topraklarına akınlar yaptılar: ve aslında Pontus Euxinus'un çevresindeki tüm ülkeye baskın yaptılar, hatta bu denizi geçtiler, Basianus'u kendi güçleri altına aldılar ve onu kendilerine haraç öder kıldılar.

Sayfa 84

Üzerinde bu arada, Tuna üzerinde yaşayan bu halkın Roma İmparatorluğu'nun sınırlarını yağmaladığı ve akınlarla harap ettiği haberini alan İmparator Konstantin, ordusunu onlarla savaşmak ve onları püskürtmek için Trakya'dan geçirdi ve bu ordusuyla onlarla karşılaşmak için yola çıktı. Ancak Bulgarlar, hem atlı hem de gemilerdeki bu kadar büyük bir insan topluluğunu görünce, o kadar şaşırıldılar ve o kadar afalladılar ki, bu kadar ani ve beklentilerine aykırı bir şey karşısında, kalelerine doğru kaçtılar ve orada dört gün boyunca kaldılar. Ve Romalılar, yerin sarplığı nedeniyle onlara el uzatamadıkları için, tekrar geri döndüler ve kendilerini o kadar rahatlatıldılar ki cesaretleri arttı.

Sayfa 85

Ve aynı zamanda İmparator bir ayak hastalığına tutulup muzdarip olduğundan, denize kıyısı olan Mesembria şehrine gitti, orada iyileşmek için, önce komutanlarına ve askerlerine bu kaleleri kuşatmaya devam etmeleri talimatını verdi. Ancak İmparatorun kaçtığına dair bir söylenti hemen yayıldı. Bu sebeple askerler, korku ve dehşet içinde, kimse onları takip etmemesine rağmen, yol boyunca kaçmaya başladılar. Bunu gören Barbarlar, büyük bir ateş ve şiddetle onları takip ettiler, yakalayabildikleri herkesi öldürdüler ve büyük bir kısmını da yaraladılar. Daha sonra Tuna'yı geçerek, Odyssus yakınlarındaki Barna denilen ve diğer yerlerden daha yüksek ve daha belirgin olan bir şehre karaya yerleştiler.

Sayfa 86

Onu iyi ve güçlü bir şehir olarak seçtiler, hem içinden geçen nehrin sağladığı kolaylıklar hem de yerin zor ulaşılabilir olması nedeniyle. Ayrıca bu ülkenin komşusu olan İsklavları kendi güçleri altına aldılar ve bazı birliklerini, diğerlerini Romalıların komşu ülkesini korumak için, Avarların sınırlarına yerleştirdiler. Bu mutlu başarı, kendi güçlerini söyleyiş tarzlarını artırdı ve onlara öyle bir cesaret verdi ki, Trakya'nın tüm şehirlerini ve yerlerini yakıp yıkmaya başladılar. Bunu gören İmparator, belli bir haraçla onlarla anlaşmak zorunda kaldı.

Sayfa 87

Böylece tüm Roma İmparatorluğu'nda barış sağlandığında, ortaya çıktı ki Monotheletlerin sapkın bir mezhebi İmparator Heraklius zamanından beri başlamış olan, güçlenmeye ve büyümeye geldi, öyle ki Katolik Kilisesi'nde bir şizma ve bölünme yarattı. Konstantin bunu haber alınca, önceki beş Ekümenik Konsil'in kabul edildiği ve doğrulandığı bir Ekümenik Konsil topladı ve ayrıca Kurtarıcımız İsa Mesih'in, ilahiliğinde mükemmel ve aynı şekilde insanlığında mükemmel olarak, çift irade ve çift doğal işleyişe sahip olduğu ilan edildi ve kararlaştırıldı: buna göre Monotheletlerin bu sapkınlığının yazarları aforoz edildi. Bu zamanlardan sonra, İmparator hayatının geri kalanını barış ve huzur içinde geçirdi ve saltanatının on yedinci yılında öldü.

Sayfa 88 s

Bedeni Kutsal Havariler Kraliyet Kilisesi'ne gömüldü. Ölümüyle İmparatorluğu, o sırada on altı yaşında olan oğlu Justinyen'e bıraktı: o, bu yüce mertebeye ulaştığında, babasının barış ve diğer kamu işleriyle ilgili olarak tesis ettiği şeyi hemen yıktı ve bozdu. Çünkü Konstantin'in Bulgarlarla yaptığı barışı bozdu ve Trakya'ya atlı asker birlikleri göndererek, İsklavlarla savaşmak için hemen yola çıktı. Selanik şehrine kadar akınlar yaparak, bu İsklavların birçoğunu, bazılarını savaşla, diğerlerini kendi istekleriyle kendi gücü altına aldı: sonra onlarla birlikte Abydos şehriden geçerek, onlara mesken olarak

Sayfa 89

Opsicum denilen ülkeyi verdi: ve onlardan üç bin kişiyi seçti, bunlardan bir alay oluşturdu, bu birliklere kendi gerçek ve özel askerleri adını verdi ve onlara komutan olarak patrik Gebulus'u verdi. Bu birliklere o kadar güvendi ki, babasının Sarazenlerle yaptığı barışı bozdu. Ve onlarla savaşmak için, uzun süredir Lübnan dağında tutulan bölükleri getirtti, onları oradan aldı, sonra Sarazenlere karşı silah kuşandı ve ilk olarak Sebastopolis şehrine vardı. Sarazenler de diğer taraftan, barışı her zaman olduğu gibi koruduklarını ve sürdürdüklerini, Romalılar onu bozmak ve ihlal etmek isterlerse, Tanrı'nın suçun suçlularının cezası olacağını söyleyerek karşılıklarına çıktılar.

Sayfa 90

Ancak Justinyen savaşa daha meyilli ve çatışma arzusuyla dolu olduğundan, Sarazenler Konstantin ile yaptıkları barışın maddelerinin yazılı olduğu tabloları kendi

sancaklarından birine astıktan sonra Romalılarla savaşmaya gittiler, onlar hemen kaçmaya başladılar ve bu bozgun içinde, eliti denilen İsklav birliği ve İmparatorun gerçek ve özel askerleri birliği, Sarazenlere teslim oldu ve bu Barbarlarla birlikte Romalılara büyük bir kıyım yaşattı. Ve oradan itibaren Sarazenler, bu zaferin verdiği cesaretle, güçlenerek ve dolup taşarak, Roma İmparatorluğu'nu daha fazla harap ettiler ve yıktılar. İşte sonu

Sayfa 91

İşte sonu S. Nicephore (Aziz Nicephorus'un tarihi). 91 bu halka karşı üstlenilen savaş. Ancak barış ve devlet yönetimi meselelerine gelince, o zaman İmparator tarafından olduğu kadar kötü yönetildi. Çünkü görevleri, kendi aralarında, Thresorier de l'Espargne'nin (Hazine görevlisi) başka insanlık dışı ve zalim kişilere, örneğin Pers ulusundan olan ve kendi maiyetindekilere birçok haksızlık yapan Stephanus Eunuque adındaki belli bir kişiye verdi; kibri ve arsızlığı o kadar ileri gitti ki, Justinyen'in annesine bile saldırdı: Çünkü bir gün ona, gramer öğretmenlerinin küçük çocuklara yaptığı gibi, sopalar gösterdi.

Sayfa 92

Ayrıca kamu maliyesi sorumlusu veya halkın deyimiyle logothete olarak, daha önce keşiş olan ve Tarih Stenos denilen boğazın yakınında ve Trakya sınırlarında olan yalnız ve kapalı bir yaşam. Theodotus, gaddarlıkta aşırıya kaçarak, sadece gücünün yettiği kişilerden para talep etmekle kalmıyor, onları havada gerili iplere astırıyor, altlarında saman yaktırarak çıkardığı dumanla boğuyordu: ayrıca şehrin en önde gelen kişilerini bile aforoz ediyor, mallarını halka açık bir şekilde sattırıyor ve sonra dayanılmaz acı ve eziyetlerle öldürtüyordu. O sırada Konstantinopolis'te, İsauryalılar ülkesinden, daha önce Doğu ordularının komutanı olmuş, büyük saygı duyulan ve birçok başarısıyla iyi bir itibar kazanmış S. Nicephore (Aziz Nicephorus'un tarihi). 93 tasyon (itibar).

Sayfa 93

Bu Leontius, İmparatorun emriyle üç yıl boyunca hapiste tutulmuştu. Bunun sonunda İmparator onu serbest bıraktı ve Yunanistan valisi yaptı, Konstantinopolis'e dönmesini emretti. Ancak bu gün, gecenin tam ortasında, iki arkadaşı, ona saygılarını sunmak ve eşlik etmek için yanına geldiler, bunlar astrolojide bilgili bir adam olan Calistratus Manastırı'ndan keşiş Paulus ve aynı zamanda keşiş ve Kapadokya ulusundan Florus Manastırı'nın üst yöneticisi olan Gregorius'tu. Leontius onları görünce, onlara şikayette bulunmaya ve suçlamaya başladı, onlara diyerek, bana İmparator olacağımı yanlışlıkla söylediniz: çünkü olur olmaz ...

Sayfa 94 94 Tarih şehir, sefil hayatımı bitireceğim. Fakat onlar aksine, onu yolculuğundan vazgeçirdiler ve gitmesini engellediler, eğer acele ederse ve zaman kaybetmezse, İmparatorluğu alacağına söz verdiler. Bu sözler onu o kadar ikna etti ve güvence verdi ki, aynı gece, yanında birkaç sadık adamla birlikte, silahlarını aldıktan sonra gizlice ve kimse tarafından fark edilmeden Pretorium'a çıktı: ve varışında İmparatorun kendisine ulaşan bir mesele için oraya geldiğini duyurdu. Öyle

ki, Pretorium teğmeni kapıları açar açmaz, yanına geldi. O zaman Leontius hemen üzerine atıldı ve ellerini ve ayaklarını bağıladı.

Sayfa 95

Sonra içeri girerek tüm mahkumları serbest bıraktı: ve onlara S. Nicephore (Aziz Nicephorus'un tarihi). 95 silahları verdikten sonra doğruca meydana koştu, halkını şehrin tüm mahallelerine göndererek yüksek sesle tüm Hristiyanların Aziz Sofya Kilisesi'nde bulunmaları gerektiğini duyurdu. Böylece tüm halk, kargaşa ve korku içinde, bu kilisenin çevresinde hızla toplandı. Diğer taraftan, daha önce bahsettiğimiz keşişlerin eşliğinde Leontius, şehrin patriği olan Callinichus'u bulmaya gitti ve onu aşağı inmeye, halka görünmeye ve halka bağırmaya zorladı: İşte Tanrı'nın yaptığı gün. O zaman halk Justinyen'i suçlamaya ve lanetlemeye başladı, sonra hepsi, gün geldiğinde Justinyen'in önlerine getirildiği Hipodrom'a gittiler.

Sayfa 96

Ve tüm topluluk, yüksek sesle onun Tarih imparatorlarının kafasının kesilmesi gerektiğini bağırdı: fakat Leontius, babası Konstantin'e duyduğu dostluk nedeniyle onun hayatını bağışladı: ve sadece dilini ve burnunu kestirerek onu sürgüne gönderdi ve Chersonese şehrine sürdü. Bu, saltanatının onuncu yılında başına geldi. Bu yapıldıktan sonra Leontius, halk tarafından İmparator ilan edildi: ve hemen, hadım Stephanus'u ve keşiş Theodotus'u yakalattı: ve onlardan gördüğü acılar ve haksızlıklar için, İmparatorun isteğine karşı bile olsa, öç almak için, onları ayaklarından bağılattı ve bu halde şehir boyunca öküz meydanına kadar süründürerek orada yaktırdı. Konstantinopolis'te olanlar bunlardı: Ancak Afrika'da Sarazenler, şiddetli bir savaş vererek şehri aldılar S. Nicephore (Aziz Nicephorus'un tarihi).

Sayfa 97

97 Kartaca'nın, daha önce Romalıların gücü altında olan. Bunun haberini alan Leontius, donanımlı adamlar ve silahlarla Romalıların gemilerini donattı ve savaş konularında çok deneyimli olan patrisyus Iohannes'in komutası altında Sarazenlere karşı doğrudan Kartaca'ya gönderdi: o, bu ülkeye varır varmaz, Sarazenleri yendi, bu Kartaca şehrini tekrar Romalıların gücüne teslim etti, ülkedeki tüm diğer yerleri düşmanların esaretinden kurtardı ve ordusunu garnizona yerleştirdi, kışı orada geçirdi.

Sayfa 98

Ancak Sarazen Kralı tüm bunları haber alınca, harekete geçti tarih ona karşı çok daha güçlü bir savaşla, çok daha büyük bir orduyla: öyle ki, tüm Roma filosuyla Iohannes'i bu ülkeden kovdu ve Kartaca şehrini ve çevresindeki yerleri geri aldı. Bunun üzerine Iohannes, İmparatora dönmek için oradan ayrıldı. Ancak Girit adasına vardığında, ordusunun kaptanları ve askerleri ona karşı ayaklandılar: ve İmparatorun huzuruna çıkmak istemedikleri için, utanç ve korkudan bunu yapmaktan çekinerek,

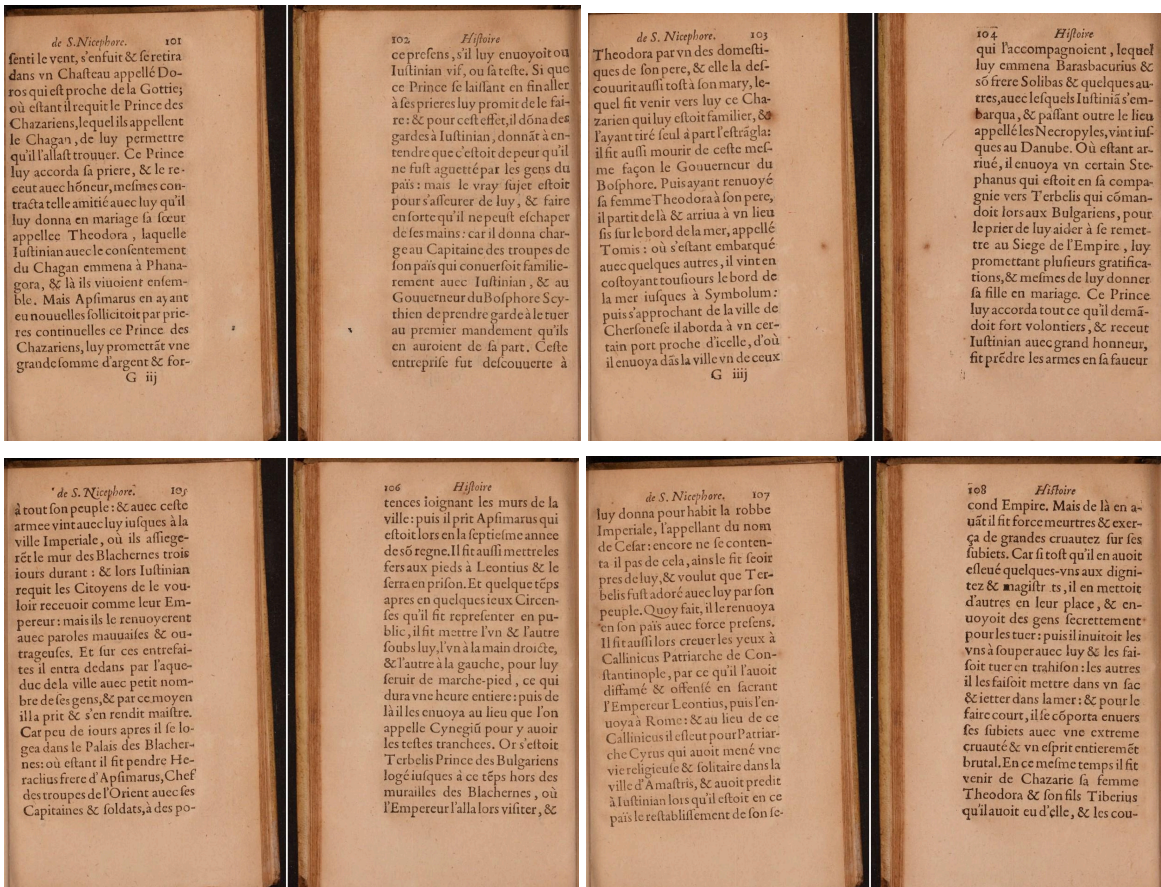
Leontius'u tahttan indirmeye karar verdiler, ona karşı birçok hakaret ve kötü söz söyledikten sonra: ve onun yerine S. Nicephore (Aziz Nicephorus'un tarihi).

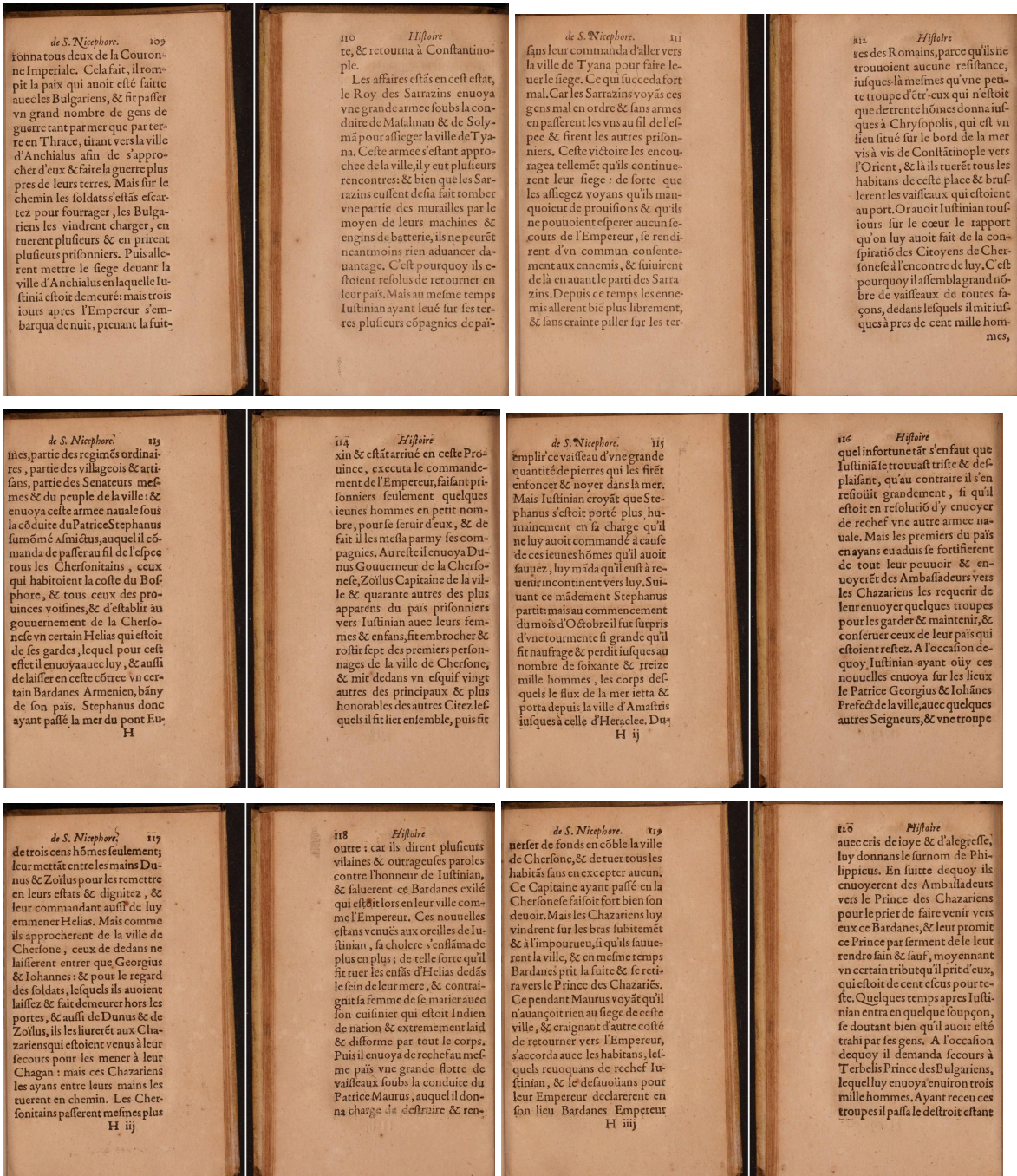
Sayfa 99

99 Kibyreat ulusundan Couriote kaptanı Apsimarus, o sırada Romalıların genellikle Drungarius makamı dedikleri makama atanmıştı ve ona Tiberius adını verdiler. Bu salgın hastalık şehirde büyüktü ve dört ay içinde çok sayıda insanı aldı. Ancak Apsimarus'a geri dönecek olursak, o zaman gemileriyle doğrudan Konstantinopolis'e gitti ve denizin kenarında Sycae denilen bir yerde şehrin karşısında karaya çıktı: oradan bir süre boyunca sakinlere karşı savaştı: ancak sonunda Plachernes duvarındaki kaptanları ve muhafızları yozlaştırdıktan sonra, şehri tarih ihanetle aldı:

Sayfa 100

ve sakinlerin malları ordusu tarafından yağmalandı ve talan edildi. Daha sonra, saltanatının üçüncü yılında olan Leontius'u yakalattı ve burnunu kestirdi; ona emekli olmasını ve Delmatus manastırında istirahat etmesini emretti. İşlerin sonucu böyle oldu. Justinyen bu süre zarfında Chersonese şehrindeydi, orada sık sık halka açık yerlerde İmparatorluğu geri kazanmak hakkında konuşuyordu, çok özgür ve küstah sözlerle. Bunun üzerine bu şehrin sakinleri, onun kendilerini sıkıntıya ve tehlikeye sokacağından korkarak, onu öldürmeye veya Apsimarus'a mahkum olarak göndermeye karar verdiler.

Sayfa 101:

Ancak o, bunu öğrenince rüzgarı hissedince kaçtı ve Doros denilen, Gotya'ya yakın bir kaleye çekildi; orada, Hazar Prensi'nden, ki ona Chagan derler, yanına gelmesine izin vermesini istedi. Prens bu dileğini kabul etti ve onu onurla karşıladı, hatta onunla öyle bir dostluk kurdu ki kız kardeşi Theodora'yı onunla evlendirdi; Iustinianus, Chagan'ın rızasıyla onu Phanagoria'ya götürdü ve orada birlikte yaşadılar. Ancak Apsimarus bunu haber alınca, devamlı ricalarla bu Hazar Prensi'ni, ona büyük bir gümüş ve bu armağan karşılığında Iustinianus'u canlı veya başını kendisine göndermesi için kışkırtıyordu.

Sayfa 102:

Prens sonunda onun yalvarmalarına dayanamayıp bunu yapmaya söz verdi: ve bu amaçla Iustinianus'a muhafızlar verdi, bunun ülke halkından gelebilecek bir saldırı korkusuyla olduğunu ima etti: ancak asıl sebep onu güvence altına almak ve ellerinden kaçamayacağından emin olmaktı: çünkü ülke birliklerinin komutanına, Iustinianus ile samimi bir şekilde görüşen ve Bosporus Scythicus Valisi'ne, ondan bir emir gelir gelmez onu öldürmeleri için göz kulak olmaları görevini verdi.

Sayfa 103:

Bu girişim Theodora tarafından babasının hizmetkarlarından biri aracılığıyla öğrenildi ve o da bunu hemen kocasına bildirdi; kocası, ona yakın olan bu Hazarı yanına çağırttı ve onu bir kenara çekip boğdu: aynı şekilde Bosporus Valisini de öldürttü. Ardından karısı Theodora'yı babasının yanına geri gönderdi, oradan ayrıldı ve Tomis adında, deniz kıyısında bir yere vardı: orada diğer birkaç kişiyle birlikte gemiye bindi ve her zaman deniz kıyısını takip ederek Symbolum'a kadar geldi: sonra Chersonese şehrine yaklaşarak, ona yakın belirli bir limana yanaştı, oradan şehre ona eşlik edenleri gönderdi, ki o da yanına Barasbacurius ve kardeşi Solibas ve başkalarını aldı, onlarla birlikte Iustinianus gemiye bindi ve Necropyles denilen yerin ötesine geçerek Tuna'ya kadar geldi.

Sayfa 104:

Oraya varınca, Bulgar hükümdarı Terbelis'in yanına, kendi tarafında olan Stephanus adında birini göndererek, İmparatorluk üzerindeki kuşatmasına geri dönmek için kendisine yardım etmesini istedi, ona birçok ödül vaat etti ve hatta kızını onunla evlendireceğini söyledi.

Sayfa 105:

Prens, tüm istediklerini büyük bir istekle kabul etti ve Iustinianus'u büyük bir onurla karşıladı, onun adına silahlı kuvvetleri tüm halkını harekete geçirdi: ve bu orduyla birlikte İmparatorluk şehrine kadar geldi, burada Blachernae surlarını üç gün boyunca kuşattılar: ve o sırada Iustinianus vatandaşlardan kendisini İmparatorları olarak kabul etmelerini istedi: fakat onlar onu kötü ve aşağılayıcı sözlerle geri çevirdiler. Bunun üzerine, yanındaki küçük bir grupla şehrin kanalizasyonundan içeri girdi ve bu sayede şehri ele geçirip hakim oldu. Zira birkaç gün sonra Blachernae Sarayı'na yerleşti: orada Apsimarus'un kardeşi ve Doğu birliklerinin komutanı Heraclius'u kaptanları ve askerleri ile birlikte şehrin surlarına yakın bir yere [getirdi]: sonra saltanatının yedinci yılında olan Apsimarus'u aldı.

Sayfa 106:

Ayrıca Leontius'un ayaklarına zincir vurdu ve onu hapse attırdı. Bir süre sonra, halkın önünde sergilediği bazı sirk oyunlarında, birini ve diğerini ayaklarının altına, birini sağ eline, diğerini sol eline, kendisine ayak basacağı olarak hizmet etmeleri için yerleştirdi, bu bir saat boyunca sürdü: sonra onları başlarının kesilmesi için Cynegius denilen yere gönderdi.

Sayfa 107:

Bu sırada Bulgarların Prensi Terbelis, Blachernae surlarının dışında kamp kurmuştu, İmparator onu ziyarete gitti ve ona İmparatorluk kaftanını giydirdi, ona Caesar ismini verdi: bununla da yetinmeyip, onu yanına oturttu ve Terbelis'in halkı tarafından kendisiyle birlikte onurlandırılmasını istedi. Bu yapıldıktan sonra, onu bol hediyelerle ülkesine geri gönderdi. Aynı zamanda Konstantinopolis Patriği Callinicus'un gözlerini oydu, çünkü İmparator Leontius'u kutsayarak kendisini karalamış ve gücendirmişti, sonra onu Roma'ya gönderdi: ve bu Callinicus'un yerine, Amastris şehrinde dini ve münzevi bir hayat sürmüş olan ve Iustinianus o ülkede sürgündeyken ona tekrar tahta çıkacağını kehanet eden Cyrus'u ikinci İmparatorluk Patriği yaptı.

Sayfa 108:

Ancak oradan sonra birçok cinayet işledi ve tebaasına karşı büyük zulümler yaptı. Zira birilerini yüksek makamlara getirdiği anda, yerlerine başkalarını getiriyor ve onları öldürmeleri için gizlice adamlar gönderiyordu: sonra diğerlerini akşam yemeğine davet edip ihanetle öldürtüyor: başkalarını bir çuvala koydurup denize atırıyordu: kısacası, tebaasına karşı aşırı bir zulüm ve tamamen gaddar bir ruh haliyle hareket ediyordu. Aynı zamanda Hazar ülkesinden karısı Theodora'yı ve ondan olan oğlu Tiberius'u getirtti, ve onları her ikisini de İmparatorluk Tacı ile taçlandırdı.

Sayfa 109:

Bu yapıldıktan sonra, Bulgarlarla yaptığı barışı bozdu ve hem denizden hem de karadan Trakya'ya çok sayıda asker göndererek, Anchialus şehrine doğru ilerleyip savaşı topraklarına daha yakın bir yere taşıdı. Ancak yolda askerler erzak toplamak için dağıldıklarında, Bulgarlar onlara saldırıp birçoğunu öldürdüler ve birçoğunu esir aldılar. Daha sonra Iustinianus'un kalmış olduğu Anchialus şehri önünde kuşatmaya başladılar: ancak üç gün sonra İmparator geceleyin gemiye binerek kaçtı ve Konstantinopolis'e döndü.

Sayfa 110:

İşler bu durumdayken, Sarazenlerin Kralı, Tyana şehrini kuşatmak için Masalman ve Solyman komutasında büyük bir ordu gönderdi. Bu ordu şehre yaklaştığında birçok çatışma yaşandı: ve Sarazenler makineleri ve kuşatma araçları sayesinde surların bir kısmını yıkmış olsalar da, yine de daha fazla ilerleyemediler. Bu yüzden ülkelerine geri dönmeye karar verdiler. Ancak aynı zamanda Iustinianus kendi topraklarında birçok köylü birliği topladı onlara Tyana şehrine gidip kuşatmayı kaldırmalarını emretti.

Sayfa 111:

Bu çok kötü sonuçlandı. Zira Sarazenler bu düzensiz ve silahsız insanları görünce, bazılarını kılıçtan geçirdiler ve diğerlerini esir aldılar. Bu zafer onları o kadar cesaretlendirdi ki kuşatmaya devam ettiler: öyle ki kuşatılanlar erzaklarının

tükendiğini ve İmparator'dan herhangi bir yardım gelmeyeceğini anlayınca, düşmanlarla ortak bir anlaşmaya varıp teslim oldular ve Sarazenlerin tarafına geçtiler. O zamandan beri düşmanlar çok daha özgürce ve korkusuzca topraklarda yağma yapmaya başladılar.

Sayfa 112:

Romalıların, çünkü hiçbir direnişle karşılaşmıyorlardı, o kadar ki otuz kişiden oluşan küçük bir birlik bile Chrysopolis'e kadar geldi, ki burası Konstantinopolis'in karşısında, Doğu'ya doğru deniz kenarında yer alan bir yerdir, ve orada o yerin tüm sakinlerini öldürüp limandaki gemileri yaktılar. Iustinianus'un aklında her zaman Chersonese vatandaşlarının kendisine karşı kurduğu komplonun haberi vardı.

Sayfa 113:

Bu yüzden çok sayıda gemiyi bir araya topladı, bunlara yaklaşık yüz bin kişi koydu insanlar, bir kısmı normal alaylardan, bir kısmı köylülerden ve zanaatkarlardan, bir kısmı bizzat Senatörlerden ve şehir halkından oluşuyordu: ve bu deniz ordusunu, Asmictus takma adlı Patris Stephanus komutasında gönderdi, ona tüm Chersonese halkını, Bosporus kıyısında oturanları ve çevre eyaletlerin tüm halkını kılıçtan geçirmesini ve Chersonese yönetimine, muhafızlarından Helias adında birini atamasını emretti, bu amaçla onu yanına gönderdi ve ayrıca bu ülkeye sürgün edilmiş, kendi ülkesinden kovulmuş Bardanes adında bir Ermeni'yi de bırakmasını söyledi.

Sayfa 114:

Stephanus böylece Pontus Euxinus denizini geçti ve bu eyalete vardığında, İmparatorun emrini yerine getirdi, sadece az sayıda genç adamı yanına alarak esir etti, onlardan faydalanmak için ve aslında onları şirketleri arasına karıştırdı. Geri kalanında, Chersonese Valisi Dunus'u, şehir kaptanı Zoilus'u ve ülkenin en önde gelen diğer kırk kişisini esir olarak Iustinianus'a, karıları ve çocuklarıyla birlikte gönderdi, Chersonese şehrinin ilk gelenlerini şişe geçirip kızarttı ve yirmi başka önde gelen ve daha şerefli kişiyi bir sandala koyup, onları birbirine bağlattı, sonra bu gemiyi, onları batırıp denizde boğacak büyük miktarda taşla doldurdu.

Sayfa 115:

Ancak Iustinianus, Stephanus'un görevinde kendisine emrettiğinden daha insancıl davrandığını düşünerek, kurtardığı bu genç adamlar yüzünden, ona derhal yanına dönmesini emretti. Bu emre uyan Stephanus yola çıktı: fakat Ekim ayının başında, o kadar büyük bir fırtınaya yakalandı ki gemisi battı ve altmış üç bin kadar insan kaybetti, cesetleri deniz akıntısı Amastris şehrinde Heraclea şehrine kadar sürükledi.

Sayfa 116:

Böyle bir talihsizlikten, Iustinianus'un üzülme bir yana, tam tersine büyük bir neşe duyduğu anlaşılıyor, öyle ki başka bir deniz ordusunu tekrar göndermeye kararlıydı.

Ancak ülkenin ileri gelenleri, haber alınca tüm güçleriyle kendilerini savundular ve Chersonese halkını korumak, sürdürmek ve hayatta kalanları muhafaza etmek için Hazarlara elçiler gönderip bazı birlikler istediler.

Sayfa 117:

Bu haberi duyan Iustinianus, Patris Georgius ve şehir valisi Iohannes'i, bazı diğer soylularla ve bir birlikle olay yerine gönderdi yalnızca üç yüz adamdan; ellerine Dunus ve Zoilus'u vererek onları kendi statülerine ve itibarlarına geri döndürmelerini, ve ayrıca kendisine Helias'ı da getirmelerini emretti. Ancak Chersonese şehrine yaklaştıklarında, içeridekiler Georgius ve Iohannes'in girmesine izin verdiler: ve kapıların dışında bıraktıkları ve kalmaya zorladıkları askerlere gelince, ve ayrıca Dunus ve Zoilus'u, kendilerine yardıma gelen ve onları Chagan'larına götürmek için gelen Chazari'lere teslim ettiler: fakat bu Chazari'ler onları ellerine alınca yolda öldürdüler.

Sayfa 118:

Chersonese halkı aynı zamanda daha fazlasını [yaptılar]: çünkü Iustinianus'un onuruna karşı birçok çirkin ve aşağılayıcı söz söylediler ve o zamanlar İmparator gibi kendi şehirlerinde olan bu sürgün edilmiş Bardanes'i selamladılar. Bu haberler Iustinianus'un kulaklarına ulaşınca öfkesi daha da alevlendi; öyle ki, Helias'ın çocuklarını annelerinin kucağında öldürttü ve karısını, o sıralarda Hintli olan ve baştan aşağı çirkin ve biçimsiz olan aşçısıyla evlenmeye zorladı. Sonra aynı ülkeye, Patris Maurus komutasında büyük bir gemi filosu gönderdi, ona yok etme ve Chersonese şehrini temelinden yıkıp, hiçbirini esir almadan herkesi öldürmesini emretti.

Sayfa 119:

Bu kaptan Chersonese'ye geçince görevini çok iyi yaptı. Ancak Chazari'ler aniden ve beklenmedik bir şekilde onun üzerine geldiler, öyle ki şehri kurtardılar ve aynı zamanda Bardanes kaçtı ve Chazari Prensine sığındı. Bu arada Maurus, bu şehrin kuşatmasında hiçbir ilerleme kaydedemediğini görünce ve diğer taraftan İmparator'a dönmekten korkunca, halkla anlaştı, onlar da Iustinianus'u reddedip, İmparatorları olarak tanıdıkları kişiyi azlettiler ve onun yerine Bardanes'i İmparator ilan ettiler sevinç ve neşe çığlıklarıyla, ona Philippicus unvanını verdiler.

Sayfa 120:

Bunun üzerine Chazari Prensine elçiler göndererek, bu Bardanes'i kendilerine getirmesini istediler, ve Prens onlara yeminle, belirli bir vergi karşılığında onu sağ salim geri vereceğine söz verdi, ki bu vergi yüz altın idi. Bir süre sonra Iustinianus, kendi adamları tarafından ihanete uğradığından şüphelenerek biraz kuşkuya düştü. Bu vesileyle, kendisine yaklaşık üç bin asker gönderen Bulgarların Prensi Terbelis'ten yardım istedi.

de S. Nicéphore. 121
assisté de ce secours & du regimement des Opficiens, & estant passé leur commanda que son campain en vn champ appellé Damatry. Et luy d'autre part prenât les Seigneurs de la Court & quelques autres troupes avec soy alla faire vne course par le pais du pont, & passa iusques à vn bourg qui est sur le bord de la mer appellé Ginglissus pour apprendre ce qui s'estoit fait en la Chersonese. Ayant demeuré là quelque temps & ayant veu l'armée nauale avec l'Empereur Philippicus prendre la route de Constantinople ils'en retourna vers ses troupes qu'il auoit laissées en ceste plaine de Damatry. Mais Philippicus en-

122 Histoire
tra dedans la ville sans combat, & enuoya aussi tost Helias avec son armée à l'encontre de Iustinian. Sitost que cest Helias eut approché Iustinian, il promit par serment la vie sauue à tous les soldats, & permit aux Bulgariens de s'en retourner aussi vies sauues en leur pais. Ainsi ayant Iustinia en la puissance la sixiesme année de son second regne, il luy fit couper la teste & l'enuoya à philippicus lequel l'ayât receüe la fit porter par le pais de l'Occident iusques à Rome. Il enuoya d'autre part le Patrice Maurus, & Iohannes, vn des Gardes du Palais, surnommé Struthus, contre Tibenus fils de Iustinian. Ils trouuerent qu'il

de S. Nicéphore. 123
s'en estoit fuy dedans l'Eglise de la tres pure & tres chaste mere de Dieu qui est aux Blachernes. Mais Iohannes ne fit point de difficulté d'entrer impetueusement dedans ceste Eglise, & sans entrer en consideration ny de la saincteté du lieu, ny de l'abondance des pleurs d'Anastasia grand mere de Tibenus, laquelle estoit lors presente, & auoit bonne part au danger de son petit fils, il le tira par force de la saincte table laquelle il tenoit lors embrassée: puis ils le menerent au lieu que l'on appelle la place des Calliciens, où ils, lesgorgerent cōme vne beste, donnans charge qu'il fust enterré en l'Eglise

124 Histoire
des Saints Anargyriens, autrement appellée de Pauline. Tibenus ayant ainsi esté depeché, ils prirent Barabacurius & tous les autres Capitaines de Iustinian lesquels ils passerent au fil de l'espee. Au reste cest Empereur Philippicus semble auoir gouverné son Empire avec impieté & negligence. Car il reiecta & condamna comme anatheme les Peres qui s'estoient assemblez au sixiesme Concile Occumenique, reprouuant ce qu'ils auoient resolu & arrêté de la double volonté & double operation de nostre Seigneur: ayant pour fauteurs de ceste sienne opinion Iohannes lors Patriarche de Constantinople,

de S. Nicéphore. 125
Germanus Metropolitain de Cyzique, & d'autres Pretres, avec plusieurs Senateurs.
En ce mesme temps l'armée des Bulgariens vint soudainement & avec grand nombre d'hommes assaillir les peuples qui habitent sur le Bosphore Thracien, & gaignerent ces Barbares & prirent sur eux plusieurs prisonniers & beaucoup de meubles & de richesses. Ce qui leur donna tel courage & assurance qu'ils se disperferent mesmes, faisans des courses iusques à la porte qu'ils appellent docee: & à leur retour pillerent & destruisirent toutes les places de la Thrace. Cema fut fécondé d'un autre. Car quelque

126 Histoire
temps apres les Sarrazins coururent & rauagerent les terres des Romains, & passans par plusieurs Prouinces firent vn grand degast & porterent beaucoup de dommage tant aux hommes qu'au bestail. Ils prirent aussi lors la ville de Medee & plusieurs autres places. Et ce pendant Philippicus s'amusoit à celebrer & festoyer le iour natal de la ville de Constantinople, donnant au peuple le passer temps des courses de cheuaux: lequel finy, il fit vn festin à ses amis: & s'estant sur le midy mis à reposer, il fut surpris par vne conspiration dont l'entreprise fut telle. Vn certain Georgius surnommé Buraphus qui estoit Patrice

de S. Nicéphore. 127
& qui commandoit aux troupes des Opficiens, estoit lors allé en Thrace pour defendre ceste Prouince & la garâtir des courses des Bulgariens. Cestuy Georgius ayant pris l'aduis du Patrice Theodorus surnommé Myacius, enuoya vn de ses gés nommé Rufus à Constantinople avec vn petit nombre de soldats pour executer la conspiration & l'entreprise qu'ils auoient faite à l'encontre de Philippicus, laquelle ce Rufus mit fort bien à execution. Car il le ietta d'emblee & à l'impourueu dedans le Palais, où ayant trouué l'Empereur endormi, il le recueillit, & le mena droit au Cirque, auquel lieu il luy creua les yeux

128 Histoire
la seconde année de son regne. Le lendemain qui estoit le iour de la feste de l'entecoste, tout le peuple s'assembla en l'Eglise du Verbe Diuin, & la déclara Empereur Artemius Secretaire de Philippicus, auquel il donna le surnom d'Anastasius. Et peu de iours apres ils creuerent les yeux au Patrice Theodorus & aussi à eorgius, lequel fut bany & relegué en la ville de Thessalonique. Cest Empereur Anastasius s'adonna entierement à la guerre; & en donna la charge & la conduite à des Chefs suffisans & experientez. Dequoy le Roy les Sarrazins eust aduertuy, mit en son esprit de nouueaux desseins & entreprises

de S. Nicéphore. 129
des Romains. Sur lesquelles entrefaites l'Empereur enuoya vers luy vn Patrice nommé Daniel natif de la ville de Synope, sous vn pretexte qu'il prenoit de luy faire porter par ce Daniel quelques paroles de paix: mais ce n'estoit véritablement à autre dessein sinon pour descouurir comment il se preparoit à faire la guerre aux Romains, & quel estoit son appareil. Suiuât laquelle intention Daniel à son retour apporta nouuelles que ceste expedition & entreprise des Sarrazins seroit grande & redoutable aux Romains pour le grand nombre qu'ils auoient tant de gens à cheual que de vaisseaux. Ces nouuelles ouïes,

130 Histoire
l'Empereur commanda & fit scauoir aux Citoyens de Constantinople, que quiconque auoit des prouisions necessaires à subsistance pour trois ans demeurast dans la ville, mais que ceux qui n'en auoient pas suffisamment pour ce temps, s'en allassent où bon leur sembleroit. Ce commandement fait, il fit reparer & renouveler diligemment les murailles, accommoder & tenir prestes des machines & instrumens pour la guerre, & ferrer & apporter plusieurs choses necessaires dans la ville: bref illa munit & fortifia de tout ce qui seroit besoin pour bien & valeureusement receuoir les ennemis à leur ar-

de S. Nicéphore. 131
riuee. Depuis nouuelles estans venues que la flotte des Sarrazins estoit partie d'Alexandrie & prenoit la route de la Phoenicie, l'Empereur fit vn amas de plusieurs petits vaisseaux vistes & legers faits de bois de Cyprez, & les réplit des compagnies qu'il auoit leuees en la Prouince qu'ils appellent Opficium, puis les enuoya en l'Isle de Rhodes où il donna le rédeuoy à tout le reste de la flotte Romaine: & pour General de toute ceste armée nauale, il choisit Ioanes Diacre de la grande Eglise, & Cōtroleur General des Finances publiques, qu'ils appellent en leur langue ordinaite, Logothete, personnage

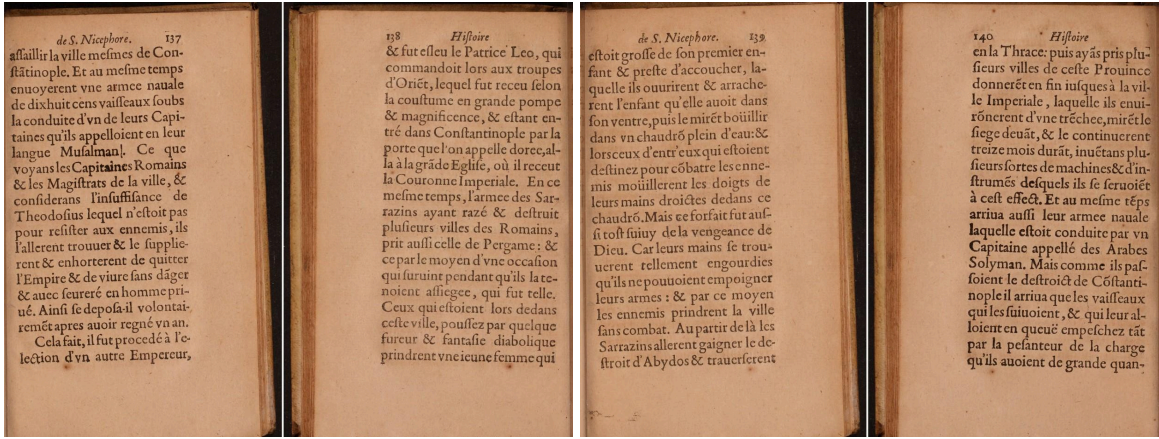
132 Histoire
de grande sagesse & experientee. Luy donques estant arriué à Rhodes, & ayant exposé le commandement qu'il auoit de l'Empereur, il trouua tous les soldats qui s'estoient là assemblez fort souples & obeissans & tous prests à nauiger: mais il y eut de la resistance & de la contradiction de la part des Opficiés, lesquels seuls reiettoient & craignoient ce voyage: de sorte que là dessus ils le souleuerent, blasmans & meddisans de l'Empereur Anastasius, & tuèrent ce Diacre Ioannes. De là en auant leur flotte se delbanda, chacun tirant vers son pais. Ces Opficiens mesmes firent le semblable. Mais en leur chemin ils

de S. Nicéphore. 133
prirent terre en la ville d'Adramyttium, & là ils trouuerent vn certain nommé Theodosius Receueur & Collecœur des deniers publics, homme priuè & de peu d'effect: lequel neantmoins ils prirent & inuiterent de prèdre l'Empire. Cest homme les ayant ouïs s'enstuit & alla se cacher en vne montagne. Mais ils le pouruisirent & coururent apres luy, & en fin le declarerent Empereur contre son gré, puis l'emmenerent avec eux. Anastasius ayant appris ces nouuelles, munit & pourueut seurement la ville de Constantinople, & de là s'en alla en la ville de Nicee qui est au pais de Bithynie. D'autre part l'armée

134 Histoire
de Theodosius attrita à soy & emmena la plupart des troupes des Opficiens & prit vn grand nombre de vaisseaux de marchands: puis continuans leur route, comme nous auons dit cy deuant, ils arriueret à vn lieu qui est sur le bord de la mer joignant la ville de Chrysopolis. Duquel lieu ils menerent telle guerre cōtre ceux de la ville, que six mois durant ils furent tousiours aux mains. Cependant la flotte d'Anastasius aborda au port de ceste ville appellée neonium, & par ce moyen l'armée d'Anastasius arrina sans danger vers la Thrace, de sorte qu'il se tendit maistre de ceste Prouince: puis il alla vers la ville Impe-

de S. Nicéphore. 135
riale, laquelle il prit par la porte des Blachernes par le moyen de certains traitres qu'il auoit corrompus, & la nuit venue les soldats s'enterrent dedans les maisons, où ils firent vn grand degast. Mais Theodosius enuoya vers Anastasius le Patriarche Germanus avec les Magistrats de la ville, pour l'aduertir & l'asseurer de ce qu'il auoit fait. Anastasius ne les requit d'autre chose sinon qu'ils luy promissent qu'il n'endureroit aucun mal: & ayant ainsi parlé à eux il prit vn habit de Moine & alla en cest estat trouuer Theodosius, lequel ne luy fit autre mal, sinon qu'il le relegua en la ville de Thessalonique. Or cependant

136 Histoire
que ces seditions s'elmuouoiet contre les Empereurs, & que l'Empire & la chose publique estoit negligée & alloit en decadence, l'estude des lettres vint pareillement à perdre tout son lustre & sa splendeur, & la reigle de la discipline militaire à se gaster & corrompre. Ce qui donna occasion aux ennemis de fourager & courir librement, & sans crainte le pais des Romains. Et de fait les Sarrazins ayans assemblez la plus grande & plus belle armée qu'ils eust eue auparavant, laquelle estoit composee tât de gens de pied que de cheual de diuerses nations qui estoient sous leur obouissance, vindrent par terre

Sayfa 121

Bu birlikleri teslim aldıktan sonra boğazı geçti bu yardımdan ve Opsikienlerin alayından destek alarak ve geçtikten sonra, onlara Damatry adında bir kampta konaklamalarını emretti. Ve diğer taraftan, Saray'ın soylularını ve beraberinde diğer bazı birlikleri alarak, köprü ülkesi boyunca bir sefer yaptı ve Gingliffus adında, deniz kıyısında bulunan bir kasabaya kadar geçti, burada Chersonese'de nelerin yapıldığını öğrenmek için. Orada bir süre kaldıktan ve İmparator Philippicus ile birlikte donanmanın Konstantinopolis yolunu tuttuğunu gördükten sonra, bu Damatry ovasında bıraktığı birliklerine geri döndü.

Sayfa 122

Ancak Philippicus içeri girdi şehre savaşız bir şekilde ve ayrıca hemen Helias'ı ordusuyla birlikte Justinianus'un karşısına gönderdi. Bu Helias, Justinianus'a yaklaştığında, yemin ederek tüm askerlerin hayatını bağışlayacağına söz verdi ve Bulgarların da hayatları bağışlanmış bir şekilde ülkelerine geri dönmelerine izin verdi. Böylece Justinianus'u kendi gücüne geçiren, ikinci saltanatının altıncı yılında, onun kafasını kestirdi ve Philippicus'a gönderdi: O da bunu alınca Batı ülkesi aracılığıyla Roma'ya taşıttı. Diğer taraftan Saray Muhafızlarından biri olan, Struthus lakaplı İoannes'i ve Patrik Maurus'u, Justinianus'un oğlu Tiberius'a karşı gönderdi. Bulacakları şey şuydu:

Sayfa 123

Blachernes'teki Tanrı'nın en saf ve en iffetli annesinin kilisesine sığınmıştı. Ancak İoannes, bu kiliseye pervasızca girmekte hiçbir güçlük çekmedi ve ne yerin kutsallığını, ne de Tiberius'un büyükannesi Anastafia'nın, o sırada orada mevcut olan ve torununun tehlikesi için üzüntü duyan gözyaşlarının bolluğunu dikkate almadan, onu o sırada kucakladığı kutsal masadan zorla çekip aldı: sonra onu Calliniciens denen yere götürdüler, orada onu bir hayvan gibi boğazladılar, gömülmesi için sadece başka bir şekilde Pauline olarak adlandırılan kutsal Anargyriens'in kilisesine izin verdiler.

Sayfa 124

Tiberius bu şekilde gönderildikten sonra, Barasbacurius'u ve Justinianus'un diğer tüm kaptanlarını ele geçirip kılıçtan geçirdiler. Geriye kalan ise, İmparator Philippicus'un imparatorluğunu dinsizlik ve ihmalle yönetmiş görünmesidir, çünkü altıncı Ekümenik Konsili'nde toplanmış olan Babaları aforoz ederek ve mahkûm ederek, Rabbimizin çift iradesi ve çift işleyişi konusundaki kararlarını ve tutuklamalarını reddetmiş, bu sapkın görüş için o zamanki Konstantinopolis Patriği İoannes'i Kyzikos Metropoliti Germanus ve birkaç senatörle birlikte diğer rahipleri desteklemiştir.

Sayfa 125

Aynı zamanda Bulgarların ordusu aniden ve büyük bir insan sayısı ile geldi ve Trakya Boğazı'nda yaşayan halklara saldırdı ve bu barbarlar galip gelerek üzerlerinden birçok mahkûm ve birçok eşya ve zenginlik aldılar. Bu onlara öyle bir cesaret ve güven verdi ki, hatta kendi başlarına dağıldılar, altın kapı dedikleri kapıya kadar seferler düzenlediler: ve dönüşlerinde Trakya'nın tüm yerlerini yağmalayıp yıktılar. Bu kötülük bir başkasıyla pekişti.

Sayfa 126

Çünkü bir süre sonra Sarazenler Romalıların topraklarını istila edip yağmaladılar ve birçok vilayetten geçerek büyük bir yıkım yaptılar ve hem insanlara hem de hayvanlara büyük zarar verdiler. O sırada Medee şehrini ve diğer birçok yeri de aldılar. Ve bu sırada Philippicus, Konstantinopolis şehrinin doğum gününü kutlamak ve şölen düzenlemekle meşguldü, halka at yarışları eğlencesini veriyordu: bu bittiğinde, arkadaşlarına bir ziyafet verdi: ve öğleden sonra dinlenmek için uzandığında, teşebbüsü şu şekilde olan bir komplo ile şaşırtıldı.

Sayfa 127

Buraphus lakaplı Georgius adında biri, ki kendisi Patrik idi ve Opsikienlerin birliklerine komuta eden, o sırada bu vilayeti savunmak ve Bulgarların seferlerinden korumak için Trakya'ya gitmişti. Bu Georgius, Myacius lakaplı Patrik Theodorus'un tavsiyesini aldıktan sonra, adamlarından birini, Rufus adında birini, küçük bir asker grubuyla Konstantinopolis'e, Philippicus'a karşı kurdukları komplo ve teşebbüsü uygulamak için gönderdi ki bu Rufus bunu çok iyi bir şekilde uygulamaya koydu. Çünkü aniden ve şüphe çekmeden Saray'a girdi, orada uyuyan imparatoru bulduğunda onu uyandırdı ve doğruca Hipodrom'a götürdü, orada onun gözlerini kör etti saltanatının ikinci yılı.

Sayfa 128

Ertesi gün, Pentekost yortusu günüydü, tüm halk İlahi Kelam Kilisesi'nde toplandı ve orada İmparator Artemius'u, Philippicus'un sekreteri olan ve ona Anastafius lakabını veren kişiyi ilan etti. Ve birkaç gün sonra Patrik Theodorus'un ve aynı zamanda Georgius'un gözlerini kör ettiler, o da sürgün edildi ve Selanik şehrine gönderildi. Bu İmparator Anastafius kendini tamamen savaşa adadı; ve bunun sorumluluğunu ve

yönetimini yeterli ve deneyimli şeflere verdi. Bundan haberdar olan Sarazen Kralı, zihninde yeni planlar ve Romalılara teşebbüsler kurdu.

Sayfa 129

Bunların arasında İmparator, ona Daniel adında, Sinope şehri doğumlu bir Patrik gönderdi, bu Daniel aracılığıyla bazı barış sözleri taşıtacağı bahanesiyle: ancak bu gerçekte başka bir niyetle değil, sadece Romalılara karşı savaşa nasıl hazırlandığını ve hazırlığının ne olduğunu keşfetmek içindi. Bu niyeti takiben Daniel, dönüşünde Sarazenlerin bu seferinin ve girişiminin, atlı asker ve gemi sayısının çokluğu nedeniyle Romalılar için büyük ve korkutucu olduğuna dair haberler getirdi.

Sayfa 130

Bu haberleri duyduklarında, İmparator, Konstantinopolis vatandaşlarına, üç yıl yetecek kadar gerekli erzakı olanların şehirde kalması, ancak bu süre için yeterli erzakı olmayanların ise istedikleri yere gitmeleri gerektiğini emretti ve bildirdi. Bu emir verildikten sonra, duvarları gayretle onarttı ve yeniletti, savaş makinelerini ve araçlarını hazırladı ve bulundurdu, ve şehirdeki birçok gerekli şeyi demirledi ve getirtti:

Sayfa 131

kısacası, düşmanları kendi sularında iyi ve yiğitçe karşılamak için ne gerekirse onunla donattı ve güçlendirdi geldi. Sarazenlerin filosunun İskenderiye'den yola çıktığı ve Fenike yolunu tuttuğu yönündeki haberler geldikten sonra, İmparator, Kıbrıs ağacından yapılmış birçok küçük, hızlı ve hafif gemi topladı ve bunları Opsicum dedikleri vilayette topladığı birliklerle doldurdu, sonra onları, tüm Roma filosunun geri kalanının buluşma noktası olarak verdiği Rodos adasına gönderdi: ve tüm bu donanmanın Generali olarak, Ulu Kilise'nin diyakozu ve halkın dilinde genellikle Logothete dedikleri, genel kamu maliyesi denetçisi olan İoannes Diacre'yi seçti, şahsiyet büyük bir bilgelik ve deneyime sahip.

Sayfa 132

Dolayısıyla Rodos'a vardığında ve İmparatorun emrini açıkladığında; orada toplanmış tüm askerleri çok esnek ve itaatkâr ve denize açılmaya hazır buldu: ancak Opsikienlerin tarafında bir direniş ve karşı çıkma oldu, onlar yalnız bu seyahati reddediyor ve korkuyorlardı: öyle ki bunun üzerine ayaklandılar, İmparator Anastafius'a küfrettiler ve kötülediler ve bu Diacre İoannes'i öldürdüler. Oradan sonra filoları dağıldı, herkes kendi ülkesine doğru çekildi. Bu Opsikienler aynısını yaptılar.

Sayfa 133

Ancak yollarında Adramyttium şehrinde karaya çıktılar ve orada Theodorus adında, kamu parasının alıcısı ve tahsildarı olan, özel ve pek etkili olmayan bir adam buldular: yine de onu istediler ve İmparatorluğu almaya zorladılar. Bu adam bunu duyunca kaçtı ve bir dağda saklanmaya gitti. Ama onu takip ettiler ve peşinden koştular ve sonunda onu kendi isteği dışında İmparator ilan ettiler, sonra onu

yanlarında götürdüler. Anastafius bu haberleri öğrendiğinde, Konstantinopolis şehrini donattı ve iyice korudu, ve oradan Bithynia ülkesinde bulunan Nicea şehrine gitti.

Sayfa 134

Diğer taraftan ordu Theodorus'un, Opsikienlerin birliklerinin çoğunu yanına çekti ve büyük bir tüccar gemisi sayısını aldı: sonra yollarına devam ederek, yukarıda söylediğimiz gibi, Chrysopolis şehrine bitişik deniz kenarında bir yere vardılar. Oradan şehirdekilere karşı öyle bir savaş yürüttüler ki, altı ay boyunca sürekli elleri silahlı kaldılar. Bu sırada Anastafius'un filosu, bu şehrin Neorium denilen limanına yanaştı ve bu yolla Anastafius'un ordusu Trakya'ya tehlikesizce ulaştı, öyle ki bu vilayetin efendisi oldu:

Sayfa 135

sonra İmparatorluk şehrine gitti şehri, orayı Blachernes kapısından, yozlaştırdığı bazı hainler aracılığıyla aldı ve gece olduğunda askerler evlere daldılar, orada büyük bir yıkım yaptılar. Ancak Theodorus, şehirdeki yetkililerle birlikte Patrik Germanus'u, Anastafius'a ne yaptığını bildirmek ve onu temin etmek için gönderdi. Anastafius onlardan hiçbir şey talep etmedi, sadece ona hiçbir zarar vermeyeceklerine dair söz vermelerini istedi: ve onlara böyle konuştuktan sonra bir Keşiş kıyafeti giydi ve bu halde Theodorus'u bulmaya gitti, o da ona hiçbir zarar vermedi, sadece onu Selanik şehrine sürgün etti.

Sayfa 136

Bu sırada bu isyanların İmparatorlara karşı kışkırtıldığı ve İmparatorluğun ve kamu işinin ihmal edildiği ve gerilediği dönemde, edebiyat çalışmaları da aynı şekilde tüm parlaklığını ve ihtişamını kaybetmeye başladı ve askeri disiplin kuralı gevşedi ve bozuldu. Bu da düşmanlara, Romalıların ülkesinde korkusuzca otlama ve serbestçe koşma fırsatı verdi. Ve aslında Sarazenler, şimdiye kadar sahip oldukları en büyük ve en güzel orduyu toplamışlardı, bu ordu hem yaya hem de atlı, itaatleri altındaki çeşitli milletlerden oluşuyordu, karadan geldiler Konstantinopolis şehrinin kendisine saldırdılar.

Sayfa 137

Ve aynı zamanda, dillerinde Müslüman dedikleri kaptanlarından birinin komutasında, bin sekiz yüz gemilik bir donanma gönderdiler. Bunu gören Romalı Kaptanlar ve şehrin yargıçları, Theodorus'un düşmanlara direnmeye uygun olmayan yetersizliğini düşünerek, ona gittiler ve yalvarıp onu İmparatorluğu bırakmaya ve tehlikesizce özel bir adam olarak yaşamaya ikna ettiler. Böylece bir yıl hüküm sürdükten sonra isteyerek tahttan çekildi.

Sayfa 138

Bu yapıldıktan sonra, başka bir İmparatorun seçimine geçildi ve o sırada Doğu'daki birliklere komuta eden, törene göre büyük bir ihtişam ve görkemle karşılanan, Konstantinopolis'e altın kapı dedikleri kapıdan girdikten sonra büyük kiliseye giden

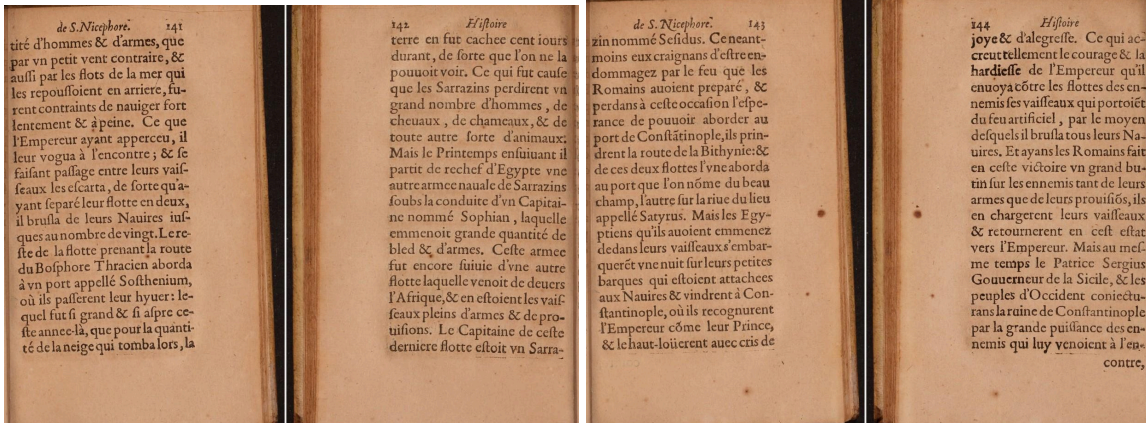
ve İmparatorluk Tacı'nı alan Patris Leo seçildi. O sırada, Romalıların birçok şehrini yıkan ve tahrip eden Sarazenlerin ordusu, Pergame şehrini de aldı: ve bu, onları kuşatma altında tuttıkları sırada başlarına gelen bir olay vasıtasıyla oldu, ki bu da şöyleydi.

Sayfa 139

O sırada şehrin içinde olanlar, bazı öfke ve şeytani fantezilerle sürüklenerek, bir genç kadını ilk çocuğuna hamile ve doğurmak üzere olan bir kadın, onu açtılar ve karnındaki çocuğu çıkardılar, sonra onu bir kazan dolusu suda kaynattılar: ve düşmanlarla savaşmak için belirlenenler, ellerinin sağ parmaklarını bu kazana batırdılar. Ancak bu suç, Tanrı'nın intikamıyla hemen takip edildi. Çünkü elleri o kadar uyuşturdu ki, silahlarını tutamaz oldular: ve bu yolla düşmanlar şehri savaşızsız ele geçirdiler.

Sayfa 140

Oradan itibaren Sarazenler Abydos boğazını kazanmaya gittiler ve geçtiler Trakya'da: sonra bu vilayetin birçok şehrini aldılar, sonunda imparatorluk şehrine kadar ulaştılar, orayı bir siperle çevirdiler, karşısına kuşatma kurdular ve on üç ay boyunca sürdürdüler, bu amaç için kullanabilecekleri birçok makine ve alet icat ettiler. Ve aynı zamanda, Arapların Solyman dedikleri bir kaptanın yönettiği donanmaları da geldi. Ancak Konstantinopolis boğazını geçerken, onları takip eden ve kuyrukta olan gemilerinin, sahip oldukları büyük miktardaki yükün ağırlığı nedeniyle engellendiği ortaya çıktı adam ve silah gücü, küçük bir karşı rüzgar ve onları geriye doğru iten deniz dalgaları yüzünden, çok yavaş ve zorlukla ilerlemek zorunda kaldılar.

de S. Nicéphore. 145
contre, & croyans les affaires de l'Empereur Leo entièrement desespérées, couronnerent entr'eux vn autre Empereur, qui estoit vn des officiers de Sergius nommé Basilius, fils de Gregorius nommé Basilius, fils de Gregorius nommé Onomagus, & donnerent à cest Empereur le surnom de Tiberius. Ces nouvelles entendues par l'Empereur Leo, il enuoya pour gouuerner la Sicile le Patrice Paulus, auquel il se fioit beaucoup, tât pour ce qu'il luy estoit familier amy, que pour son experience aux affaires d'Etat, avec charge de faire la guerre à Basilius. Mais à son arriuee Sergius s'enfuit en la Lombardie. A l'occasion dequoy Paulus

146 Histoire
ayant fait assembler tous les habitans de l'Isle leur leur les lettres de l'Empereur, lesquelles les asseurerent & mirent hors de soupçon, de sorte qu'ils se mirent à benir l'Empereur avec cris de ioye & d'alegresse, & liurerēt Basilius & les Magistrats qu'il auoit creez, tous liez & garrottez entre les mains de Paulus, lequel les ayant entre les mains, en fit decapiter quelques vns, desquels il enuoya les restes à l'Empereur, & entre autres vn certain Georgius. Il fit aussi battre de verges & punir avec ignominie tous les autres qui estoient de ceste entreprise, & ayant mesme fait couper le nez à aucuns d'entre eux,

de S. Nicéphore. 147
il les bannit tous hors des terres de l'Empire. Sergius neantmoins ayant eu vn faulx conduit reuint deuers Paulus. Depuis ce temps l'Occident demeura en paix & en repos. Lors aussi natquit vn fils à l'Empereur lequel il nomma Constantin. Et le quinziesme du mois d'Avouil ensuluant les armées des Sarrazins se retirerent de deuant Constantinople apres auoir perdu plusieurs de leurs vaisseaux, desquels les vns auoient esté rompus & brisez par la tourmente, les autres en grant nombre iectez & escartez çà & là par les Isles, mesmes iusques en l'Isle de Cypre, & d'autres submergez & mis à

148 Histoire
fonds, avec les hommes qui estoient dedans. Cependant Artemius qui estoit relegué en la ville de Thessalonique, tenoit & estoit toutes sortes de moyens pour recouurer l'Empire, & conduisit son entreprise de ceste sorte. Il escriuit au Patrice Sifinius surnommé Rendacius, qui estoit lors au païs des Bulgariens où il auoit esté enuoyé en ambassade par l'Empereur pour faire alliance avec eux contre les Sarrazins, & le pria par lettres de le vouloir joindre avec luy pour exécuter son entreprise, & d'attirer pareillement les Bulgariens à leur ligue: ce que Sifinius luy promit. Il enuoya aussi des let-

de S. Nicéphore. 149
tres à Constantinople adressées au Grand-Maistre Nicetas surnommé Xilinites qui y estoit pour lors, au Patrice Iosés Capitaine des gardes de l'Empereur qu'ils appelloient Obsequian, à Theodosius qui auoit esté son premier Secretaire durant son regne, & à Nicetas surnommé Anthrax, qui auoit la charge des murailles de la ville: & portoit ces lettres, qu'il les supplioit de resouuenir de leur ancienne amitié, & en consideration d'icelle, luy donner secours promptement, luy ouvrir les portes de la ville & le recevoir comme Empereur. Cela fut incōtinent exécuté par l'Empereur, & luy fut le contenu de

150 Histoire
ces lettres descouvert entièrement. Au moyen dequoy il se prit à prendre & punir tous ceux qui les auoient receuës, lesquels confesserent aussi tost la vérité: suivant laquelle confession il fit trancher la teste à Nicetas qui auoit la dignité de Grand-Maistre, & à Theodosius, puis ayant grieuement chastié les autres & fait vendre leurs biens à l'encan, les bannit hors de l'Empire. D'autre part Artemius vint avec le Patrice Sifinius & les Bulgariens iusques à la ville d'Heraclie sur les mesmes esquis qu'ils auoient menez à Thessalonique, qu'ils appellent Monoxyles, c'est à dire, faits d'vne seule piece de bois. Mais

de S. Nicéphore. 151
l'Empereur escriuit à ces Bulgariens qu'ils preferassent la paix à la guerre, & qu'ils luy liurassent les ennemis. Alors ils vindrent aux excusés & luy demãderent pardon, promettans d'entretenir la paix. En assurance dequoy ils luy enuoyerent Artemius & l'Archeuesque de Thessalonique avec plusieurs autres prisonniers. Ils luy enuoyerent aussi la teste du Patrice Sifinius laquelle ils luy auoient coupée, & ayans ainsi fait leur paix, ils s'en retournerent en leur païs. L'Empereur ayant entre les mains Artemius & cest Archeuesque, leur fit trancher la teste au lieu qu'ils appellēt Cynegium: & depuis

152 Histoire
donnant au peuple le passe-téps des courtes des cheuaux, fit porter comme en triomphe leurs testes fichées au bout de grands perches à l'entour de l'Hippodrome. Et pour le regard des autres, il les fit battre de verges, leur fit couper le nez, fit vendre leurs biens à l'encan, & puis les enuoya en exil. Ces exécutions faites, l'Empereur fit venir vers luy Germanus lors Patriarche de Constantinople au lieu que l'on appelle le Tribunal des dix-neuf sièges, & là il fit couronner son fils Constantin Empereur: Ce qui fut fait le vingtcinquiesme iour du mois de Mars en la troisiemes Indiction, le propre iour de la sainte Resurrection de Iesus Christ.

de S. Nicéphore. 153
Au demeurant, il n'est pas raisonnable de passer sous silence ce qui aduint en ce temps-là es cōtins de deux Isles de la mer de Candie, dont l'vne s'appelle Thera, l'autre Therassa. Au commencement de l'Esté s'eleua & fortit soudainement du creux de la mer vne grande vapeur obscure & pleine de fumee, par le moyen de laquelle l'air s'espaisit extrêmement & vint à s'enflammer & à se former en feu, puis se feu estant passé & esteint, il se con crea là dedans des pierres, lesquelles en tombant se joignirent & attachèrent à la terre de l'Isle appelée Chiera: & dient que par ce moyen ceste Isle se fit d'as la mer comme autrefois s'e-

154 Histoire
stoient faites ces deux Isles d'oe nous auôs parlé cy dessus, Thera & Therassa. Au surplus la quantité de ces pierres estoit si estrange & si excessiue, qu'elles couuroient toute ceste mer, & y en eut mesmes qui vindrent iusques à Abydos & iusques à la coste de l'Asie, lesquelles eschaufferent tellement l'eau de la mer que personne n'y osoit mettre les mains. L'Empereur ayant appris ce qui estoit arriué se douta que cela estoit vn signe & argument de l'ire de Dieu; si vint à pèser & considerer à part soy quelle pouoit estre la cause de cest accident, & de là en auant se mit à faire la guerre à la religion & à la pieté, & prit re-

de S. Nicéphore. 155
solutiō de faire abbatre les saintes Images, s'estant mal à propos mis en l'esprit que la cause de ce prodige n'estoit autre siuôs pour ce que l'on dressoit de telles Images & que son se prosternoit deuant elles. L'entreprit mesmes d'enseigner ceste siue doctrine à son peuple & de l'attirer à son opinion. Au moyen dequoy plusieurs deploroient lors l'injure & le mepris qui se faisoit à l'Eglise. Mais les Grecs & les habitans des Isles Cyclades passerent plus outre: car ne pouuans supporter ceste impieté, ils se souleuerent contre l'Empereur, & ayans assemblé vne flotte de vaisseaux, firent & declarer leur Empereur vn

156 Histoire
nommé Cosmas: auquel il arriualors qu'vn de ses Capitaines nommé Agallianus confiderant l'estat de ses affaires & desespérant entièrement de son salut, se ietta tout armé dedans la mer. Et depuis Cosmas mesme & vn certain Stephanus furent pris ensemble & eurent les testes tranchées. Au reste l'Esté ensuluant les Sarrazins auant force troupe de gens à cheual vindrent de reciter courir le païs des Romains sous la conduite de deux Capitaines Sarrazins nommez Ameras & Matias, & se camperēt près la ville Metropolitaine de la Bithynie appelée Nicee, laquelle ils firent assiegeer quelque temps

de S. Nicéphore. 157
durât, mais en fin ils s'en retournerent sans rien faire. Apres leur delogement l'Empereur fit assembler grand nombre de peuple dedans le Palais: & à ceste assemblée fit venir Germanus Patriarche de la ville: lequel il voulut contraindre de souffrir à sa resolutiō & d'accorder la destruction des saintes Images. Mais Germanus luy refusa, & refusa de ce faire, mesmes aima mieux se depoufer de sa dignité, de Patriarche, dilant, le ne puis souffrir à aucun point concernant la foy & la religion sans l'autorité d'vn Concile ecumenique. Depuis cetemps luy retira en sa maison paternelle, où il passa le reste de sa vie. Et

158 Histoire
fut Anastasius qui estoit lors Clerc de la grande Eglise eleu Patriarche en son lieu. De là en auant plusieurs personnes deuotes qui ne vouloient pas suivre la doctrine de l'Empereur souffrirent plusieurs supplices & outrages. Pendant que ces choses se faisoient, l'Empereur enuoya vers le Prince des Chazariens luy demander sa fille, & la fiança des lors à son fils Constantin. Mais quelque temps suruint vn tremblement de terre à Constantinople, lequel esbranla aussi grandement quelques autres villes & places, engloutit & abbaissa iusques aux fondemens plusieurs ediffices de la ville de

de S. Nicéphore. 159
Constantinople tant des maisons particulieres que des saintes Eglises & portiques, mesmes rancruers quelques bastimens de fonds en comble, & entre autres esbrâla fort l'Eglise de Sainte Irene qui est située proche de la grande Eglise; & la statue d'Arcadius jadis Empereur des Romains qui est posée au lieu nommé Xyrolaphos sur vne colonne grauee tōba en terre. Ce tremblement de terre dura vn an entier. Au moyē dequoy plusieurs des habitans sortirent de la ville & s'allerent loger hors les murailles dedans des petites cabanes. Sur ces entrefaites l'Empereur mourut d'hydropisie le

150 Histoire
vingt-quatriemes an de son regne, laissant pour successeur à l'Empire son fils Constantin. Or durant ce tremblement de terre Artabafusgendre de l'Empereur Leo qui auoit epousé la sœur de Constantin & qui estoit Capitaine du regiment des Opficiens se tenoit avec le reste des soldats qui s'estoient fauuez, & avec ces deux fils Nicetas & Nicephorus en la plaine de Dorylaum: cestuy Artabafus ayant ouy la mort de son beau Pere, prit resolution de se faire Tyran, & pour cet effet il obligea les soldats par serment à luy porter toute fidelité & affection, & leur fit promettre qu'ils ne receuroient & ne recognoistroyent

İmparator bunu fark ettiğinde, onlara doğru yelken açtı ve gemilerinin arasından geçerek onları dağıttı, öyle ki filolarını ikiye ayırarak yirmisini batırdı. Filodan geriye kalanlar Trakya Boğazı yolunu tutarak Softhenium adlı bir limana yanaştılar ve kışı burada geçirdiler; o yıl kar yağışının miktarı nedeniyle bu kış öyle büyük ve öyle sertti ki, toprak yüz gün boyunca kapalı kaldı, öyle ki kimse onu göremiyordu.

Sayfa 142

Bu durum, Sarazenlerin çok sayıda adam, at, deve ve diğer her türden hayvanı kaybetmesine neden oldu. Ancak takip eden baharda, Sophian adlı bir kaptanın komutasında, büyük miktarda tahıl ve silah taşıyan başka bir Sarazen donanması tekrar Mısır'dan yola çıktı. Bu donanmayı, Afrika'dan gelen ve gemileri silah ve erzakla dolu başka bir filo daha izledi. Bu son filonun kaptanı, Sefidus adında bir Sarazendi.

Sayfa 143

Bununla birlikte, Romalıların hazırladığı ateşten zarar görmekten korkan ve bu vesileyle Konstantinopolis limanına yanaşma umudunu kaybeden bu kişiler, Bitinya yolunu tuttular; bu iki filodan biri Güzel Alan (Beau Champ) adını verdikleri limana, diğeri ise Satyrus adlı yerin kıyısına yanaştı. Ancak gemilerinde getirdikleri Mısırlılar, bir gece gemilerine bağlı küçük teknelere binerek Konstantinopolis'e geldiler, burada İmparator'u hükümdarları olarak tanıdılar ve onu neşe ve sevinç çığlıklarıyla yücelttiler.

Sayfa 144

Bu, İmparator'un cesaretini ve gözü pekliğini öylesine artırdı ki, düşman filolarına karşı, düşmanın tüm gemilerini yaktığı yapay ateş taşıyan kendi gemilerini gönderdi. Romalılar bu zaferle düşmandan hem silah hem de erzak bakımından büyük bir ganimet elde ettiler, gemilerini bu ganimetle doldurdular ve bu halde İmparator'a geri döndüler.

Sayfa 145

Ancak aynı zamanda, Sicilya Valisi Patrik Sergius ve Batı halkları, düşmanların büyük gücüyle Konstantinopolis'in yıkılacağını öngörerek, İmparator'un üzerine gelen düşmanların eline düşeceğine inanan, İmparator Leo'nun işlerinin tamamen ümitsiz olduğunu düşünen bu halklar, kendi aralarında, Sergius'un subaylarından biri olan ve Onomagus lakaplı Gregorius'un oğlu Basilius adında başka bir İmparator taç giydirdiler ve bu İmparatora Tiberius lakabını verdiler. Bu haberler İmparator Leo'nun kulağına ulaştığında, Sicilya'yı yönetmesi için, kendisine hem çok yakın bir dost olduğu hem de devlet işlerinde tecrübeli olduğu için güvendiği Patrik Paulus'u, Basilius'a karşı savaşma göreviyle gönderdi. Ancak Paulus vardığında Sergius, Lombardiya'ya kaçtı.

Sayfa 146

Bu vesileyle Paulus, adadaki tüm halkı toplayarak onlara İmparator'un mektuplarını okudu, bu mektuplar onları yatıştırdı ve şüphelerini giderdi, öyle ki İmparator'u sevinç ve neşe çığıllarıyla kutsamaya başladılar ve Basilius ile oluşturduğu ileri gelenleri, Paulus'un eline bağlanmış ve zincirlenmiş bir halde teslim ettiler. Paulus, onları eline geçirdiğinde bazılarının kafasını kestirdi ve bunların kafalarını İmparator'a gönderdi, aralarında bir de Georgius adlı biri vardı. Ayrıca bu girişime katılan diğer herkesi de utanç verici bir şekilde kırbaçlattı ve cezalandırdı, hatta bazılarını burunlarını kestirdi, onları İmparatorluk topraklarından kovdu.

Sayfa 147

Sergius ise yine de bir güvenli geçiş belgesi olarak Paulus'a geri döndü. O zamandan beri Batı barış ve huzur içinde kaldı. O sıralarda İmparator'un Konstantin adını verdiği bir oğlu oldu. İzleyen Ağustos ayının on beşinde, Sarazen orduları, birçok gemilerini kaybettikten sonra Konstantinopolis'in önünden çekildiler; bu gemilerden bazıları fırtına nedeniyle parçalanıp kırılmış, diğerleri ise büyük sayılarda adalar boyunca oraya buraya savrulmuş, hatta Kıbrıs adasına kadar sürüklenmiş, bazıları ise batırılmış ve içlerindeki adamlarla birlikte denize gömülmüştü.

Sayfa 148

Bu sırada Selanik şehrine sürgün edilmiş olan Artemius, İmparatorluğu geri kazanmak için her türlü yolu deniyor ve girişimini bu güçle yönetiyordu. O sırada Bulgar topraklarında bulunan ve İmparator tarafından Sarazenlere karşı ittifak kurması için elçi olarak gönderilmiş olan Rendacius lakaplı Patrik Sifinius'a mektup yazarak, girişimi için kendisine katılmasını ve Bulgarları da aynı şekilde kendi birliklerine çekmesini rica etti: Sifinius da bunu kabul etti. Ayrıca mektuplar gönderdi.

Sayfa 149

İstanbul'a, daha önce Xilinites lakaplı Büyük Üstat Nicetas'a hitaben gönderilmiş mektuplar, o sırada orada İmparator'un muhafızlarının komutanı olan Patrice Ifoës'in (Obséquiiani adını verdikleri muhafızlar) yanındaydı; saltanatı sırasında ilk sekreteri olmuş olan Theodosius'a ve şehir surlarının sorumluluğuna sahip olan Anthrax lakaplı Nicetas'a gönderilmişti. Bu mektupları taşıyorlardı ve mektuplarda onları eski dostluklarını hatırlamaya ve bunun hatırına kendisine derhal geçiş yolu sağlamaya, şehrin kapılarını açmaya ve onu İmparator olarak kabul etmeye çağırıyordu. Bu durum derhal İmparator'a bildirildi ve kendisine bu mektupların içeriği tamamen ortaya çıkarıldı.

Sayfa 150

Bunun üzerine, onları alan herkesi tutuklattı ve cezalandırdı; onlar da gerçeği derhal itiraf ettiler: bu itiraf üzerine, Büyük Üstatlık payesine sahip olan Nicetas'ın ve Theodosius'un başını kestirdi, ardından diğerlerini ağır bir şekilde cezalandırdı, mallarını açık artırmada sattı ve onları İmparatorluktan sürgün etti. Diğer taraftan Artemius, Patrik Sifinius ve Bulgarlarla birlikte, Monoxyles (yani tek bir ağaç

parçasından yapılmış) dedikleri gemilerle Selanik'e getirdikleri aynı gemilerle Heraklea şehrine geldi.

Sayfa 151

Ama İmparator bu Bulgarlara savaştan çok barışı tercih etmelerini ve düşmanlarını kendisine teslim etmelerini yazdı. O zaman onlar mazeretler sunarak ve barışı koruyacaklarına söz vererek bağışlanmayı dilediler. Bunun teminatı olarak ona Artemius'u ve Selanik Başpiskoposu'nu diğer birçok esirle birlikte göndereceklerdi. Ayrıca ona, kestikleri Patrik Sifinius'un başını da göndereceklerdi ve böylece barışlarını yapmış olarak ülkelerine geri döndüler. İmparator, Artemius'u ve bu Başpiskoposu eline geçirdiğinde, Cynegium dedikleri yerde başlarını kestirdi: ve o günden sonra halka at yarışları eğlencesini sunarken, onların başlarını Hipodrom'un etrafındaki büyük sırıkların uçlarına geçirip zafer nişanesi olarak taşıttı.

Sayfa 152

Diğerlerine ise, onları kırbaçlattı, burunlarını kestirdi, mallarını açık artırmada sattırdı ve sonra sürgüne gönderdi. Bu infazlar gerçekleştirildikten sonra İmparator, o sırada on dokuz kürsü mahkemesi dedikleri yerde Konstantinopolis Patriği olan Germanus'u yanına getirtti ve orada oğlu Konstantin'i İmparator olarak taçlandırdı: Bu, İsa Mesih'in kutsal Diriliş gününde, Mart ayının yirmi beşinci gününde ve üçüncü Endiksiyon yılında gerçekleşti.

Sayfa 153

Geriye kalan olarak, o zamanlar Kandia denizindeki iki ada, Thera ve Therasia civarında meydana gelen olayları sessizlikle geçiştirmek makul değildir. Başlangıçta, denizin derinliklerinden aniden büyük, karanlık ve duman dolu bir buhar yükseldi; bu buharın etkisiyle hava aşırı derecede yoğunlaştı, alev almaya ve ateşe dönüşmeye başladı, sonra ateş geçip söndüğünde, içinde taşlar oluştu; bu taşlar düşerken birbirine yapıştı ve Chiera adlı adanın toprağına bağlandı: ve derler ki, bu ada bu sayede deniz içinde, eskiden olduğu gibi yukarıda bahsettiğimiz Thera ve Therasia adlı iki ada oluştu.

Sayfa 154

Ayrıca, bu taşların miktarı o kadar tuhaf ve o kadar aşırıydı ki, bütün bu denizi kapladılar ve hatta Abydos'a ve Asya kıyısına kadar gelenler bile oldu; bunlar deniz suyunu o kadar ısıttılar ki kimse elini sokmaya cesaret edemedi. İmparator olup bitenleri öğrendiğinde, bunun Tanrı'nın gazabının bir işareti ve kanıtı olduğundan şüphelendi; kendi içinde bu kazanın sebebinin ne olabileceğini düşünmeye ve tartmaya başladı ve oradan itibaren dine ve takvaya karşı savaş açmaya başladı ve kutsal İkonaları yıktırma kararı aldı, zihnine bu mucizenin sebebinin bu tür İkonaların dikilmesinden ve önlerinde eğilmesinden başka bir şey olmadığı fikri yerleşmişti.

Sayfa 155

Hatta bu kendi doktrinini halkına öğretmeye ve onları kendi görüşüne çekmeye kalkıştı. Bu nedenle birçok kişi o sırada Kilise'ye yapılan hakaret ve aşağılamalardan dolayı yas tutuyordu. Ancak Yunanlılar ve Kiklad adalarının sakinleri daha ileri gittiler: bu dinsizliğe tahammül edemedikleri için, İmparator'a karşı ayaklandılar ve bir gemi filosu toplayarak, kendi İmparatorlarını Cosmas adında biri olarak ilan ettiler:

Sayfa 156

oraya vardığında, Agallianus adlı kaptanlarından biri işlerinin durumunu değerlendirip kurtuluşundan tamamen umudunu kesince, tamamen silahlı bir şekilde kendini denize attı. Daha sonra Cosmas'ın kendisi ve Stephanus adında biri yakalandılar ve başları kesildi. Öte yandan, İmparator'u izleyen Sarazenler, güçlü atlı birliklerle, Ameras ve Mauias adlı iki Sarazen kaptanın komutası altında, Roma topraklarına yeniden akın ettiler ve Bithynia'nın Nicee adlı metropol şehrinin yakınında kamp kurdular, burayı bir süre kuşattılar ama sonunda hiçbir şey yapamadan geri döndüler.

Sayfa 157

Onların ayrılmasından sonra İmparator, Saray'da çok sayıda halk toplattı: ve bu meclise şehrin Patriği Germanus'u getirtti: onu kendi kararına uymaya ve kutsal İkonaların yıkımını onaylamaya zorlamak istedi. Ancak Germanus ona direndi ve bunu yapmayı reddetti, hatta Patriklik görevinden alınmayı tercih ederek, "Bir Ekümenik Konsil'in yetkisi olmadan inanç ve dinle ilgili hiçbir noktayı onaylayamam," dedi. O zamandan beri baba evine çekildi ve hayatının geri kalanını orada geçirdi.

Sayfa 158

Ve o sırada büyük Kilise'de din görevlisi olan Anastasius onun yerine Patrik olarak seçildi. O andan itibaren, İmparator'un doktrinini izlemek istemeyen birçok dindar kişi, birçok işkence ve hakarete katlandı. Bu işler yapılırken, İmparator Hazarların Prensi'ne kızını istemesi için elçi gönderdi ve o zamanlar onu oğlu Konstantin'e nişanladı. Ancak bir süre sonra Konstantinopolis'te bir deprem meydana geldi, bu deprem diğer bazı şehirleri ve yerleri de büyük ölçüde sarstı, yuttu ve Konstantinopolis şehrindeki birçok yapıyı temellerine kadar yıktı Konstantinopolis'teki

Sayfa 159

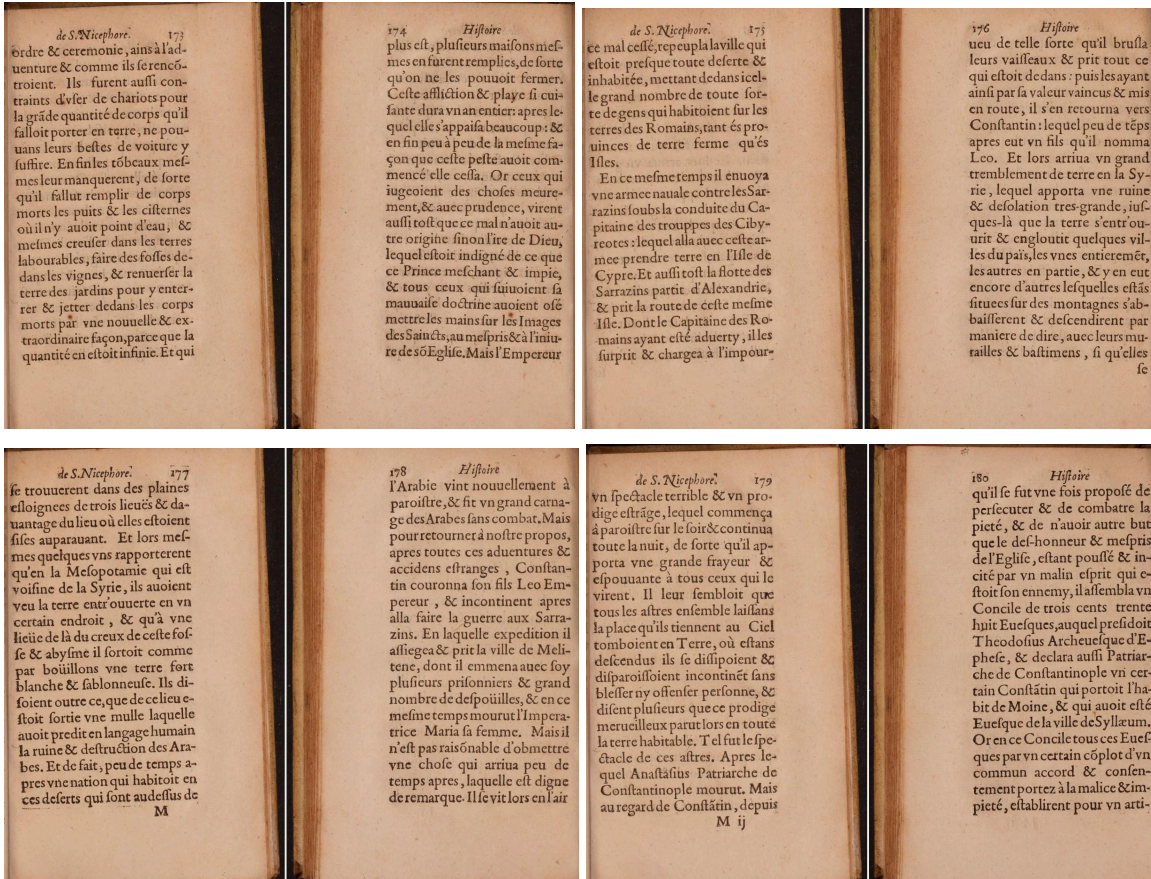
hem özel evleri hem de kutsal Kiliseleri ve revakları, hatta bazı binaları kökünden sarsarak yıktı ve diğerlerinin yanı sıra, büyük Kilise'nin yakınında bulunan Aziz İrene Kilisesi'ni şiddetle sarstı; ve bir zamanlar Romalıların İmparatoru olan Arcadius'un Xylophos adlı yerde bir sütun üzerinde duran heykeli yere devrildi. Bu deprem tam bir yıl sürdü. Bu sayede şehrin sakinlerinin çoğu dışarı çıktı ve surların dışında küçük barakalarda yaşamaya gittiler. Bu arada İmparator, damla hastalığından öldü.

Sayfa 160

Saltanatının yirmi dördüncü yılında, İmparatorluk için halef olarak oğlu Konstantin'i bıraktı. Bu deprem sırasında, İmparator Leo'nun kızıyla evlenmiş ve Opsiciens alayının komutanı olan damadı Artabasus, kendisi gibi askerlerinin geri kalanıyla

kurtulmuş olan, iki oğlu Nicetas ve Nicephorus ile birlikte Dorylaeum ovasında bulunuyordu: bu Artabasus, kayınpederinin ölümünü duyduğunda, Tiran olmaya karar verdi ve bu amaçla askerlerini kendisine tam sadakat ve bağlılık göstermeleri için yeminle bağladı ve ona itaat etmeyeceklerine ve tanımayacaklarına dair söz verirdi.

Sayfa 161

Kendinden başka bir İmparator olmadığını öne sürdüler. Konstantin, İmparatorluğa ulaştığında şehirden ordusunun bir kısmıyla ayrıldı ve Crassus denilen ovada kamp kurdu, oradan Artabasus'a, düşmanlara karşı ne yapacaklarını birlikte görüşmek üzere kendisine gelmesi gerektiğini gönderdi. Artabasus bu çağrıya, konseyde bulunmak için değil, Konstantin'i İmparatorluğundan mahrum etmek için hemen yola çıktı.

Sayfa 162

Ancak bunu duyduğunda, Patrice Bifirus'un bu karşı tarafın adamlarıyla karşılaştığında onlar tarafından öldürüldüğünü ve kendilerini İmparatorluk ordusu şeklinde yönettiklerini öğrendi, güvenliğini sağlamak için ve kendini garantiye almak için Doğu ülkesine kaçtı, orada oradakiler tarafından nezaketle ve büyük bir dostluk gösterisiyle karşılandı, öyle ki ona ölüme kadar her türlü tehlikeye katlanacaklarına dair söz verdiler, aynı zamanda Artabasus'a karşı birçok hakaret edici sözler söylediler. Bunun üzerine, Patrice Sifinius'a haber gönderdiler ve onu kendi taraflarına çektiler, hem onu hem de komuta ettiği Trakya birliklerini, ardından böylece birleşerek Artabasus ile savaşmaya gittiler.

Sayfa 163

Öte yandan Monotius lakaplı Theophanes, ki o Büyük Üstatlık rütbesinde olan ve Konstantin tarafından onun yerine geçmesi ve İmparatorluk görevini yürütmesi için

Konstantinopolis'te bırakılan kişi, Artabasus'a katıldı ve Konstantin'in öldüğünü öne sürerek onu İmparator ilan etti. Aynı zamanda Artabasus, o sırada Trakya'yı yöneten oğlu Nicephorus'u yanına getirtti ve ona şehrin korumasını verdi. Ayrıca o zaman İmparator'un subaylarına çok acımasızca davrandı, çünkü bazılarının gözlerini oydu ve diğerlerini başka türlü işkencelerle ağır bir şekilde cezalandırdı. Bu arada Konstantin, kendisiyle birlikte gelen birliklerle şehre girdi ve gelişiyile birlikte kutsal ikonalar hemen eski haline getirildi.

Sayfa 164

Ancak Konstantin, onu takip ederek aynı zamanda Konstantinopolis'in karşısında, Asya'da bulunan bir liman olan Chrysopolis adlı yeri ele geçirdi. Yine de orada kısa bir süre kaldı ve kışını geçirdiği Amoria şehrine döndü. Takip eden yıl Artabasus, Trakya birliklerine komuta etmesi için oğlu Nicetas'ı Ermenistan'a gönderdi ve oğlu Nicephorus'a imparatorluk tacını verdi, kendisi için Asya'da savaşma görevini üstlendi, burada ülkeyi mahvetti ve büyük ölçüde sarstı; ancak Konstantin onun üzerine geldi ve onu şu yerde karşılaştı:

Sayfa 165

Sardis adıyla anılan yerden ve orada onunla savaştı, onu yendi ve bozguna uğrattı, tüm ordusunu kendi gücü altına aldı ve tüm ağırlıklarını ele geçirdi. Artabasus buna rağmen kaçtı ve firar ederek önce Cyzicus şehrine, oradan da deniz yoluyla Konstantinopolis'e geldi. Aynı zamanda oğlu Nicetas kuvvetlerini Konstantin'e karşı çevirdi, Konstantin ise ona yerel halkın Modrina dediği bir ovada savaş verdi, burada onu bozguna uğrattı ve askerlerinin büyük bir kısmını öldürdü. O günden itibaren Romalıların durumu çok sarsıldı ve büyük felaketlerle acı çekti.

Sayfa 166

Çünkü bu lordlar arasında var olan bu tartışma ve çekişme İmparatorluk için birbirleriyle çatışan, Hıristiyanları kaçınılmaz olarak, bu tür durumlarda doğanın bile kendini unuttuğu ve savaşmaya başladığı, bu yüzden daha fazla uzatmaya gerek olmayan, çünkü pek çoğunun deneyimle bildiği, büyük sefaletler ve acılar getiren bir iç savaşa sürükledi ve dahil etti. Konstantin, bu şekilde düşmanlarını yendikten sonra, hemen Trakya'ya girdi ve kısa bir süre sonra İmparatorluk şehri önünde kuşatma başlaştı.

Sayfa 167

Bu durum şehri büyük bir çaresizliğe düşürdü, çünkü erzak girmesini engelledi: öyle ki kıtlık çok büyük oldu ve Romalıları o kadar çok sarstı ki, birçoğu büyük sayılarda öldü, diğerleri öfkeden ve çaresizlikten çılgına dönüp surların tepesinden kendilerini aşağı attılar, diğerleri ise kapı görevlilerine çok miktarda gümüş vererek onları gizlice ve gizli yollarla şehirden çıkarmalarını sağladılar. Böylece hepsi Konstantin tarafından çok iyi karşılandı ve onurlandırıldı. Ancak Nicetas, yeniden bir ordu kurup Chrysopolis'e geldiğinde: ve diğer taraftan Konstantin, savaşmak için tekrar sahaya çıktığında, onu şurada karşılaştı:

Sayfa 168

Nicomedia şehri, orada onu yendikten ve kendi gücü altına aldıktan sonra, onu zincire vurdurdu ve ayrıca ona eşlik eden Gagra Başpiskoposu Marcellinus'un başını kestirdi, sonra dönüşünde Konstantinopolis'i aldı. Ancak Artabasus Bithynia'ya kaçtı ve Nicea şehrine sığındı, oradaki sakinlere, ordusunun durumunu gözden geçirmek ve kuvvetlerini toplamak için geldiğini bildirdi: ve sonunda yanına askerlerinden birkaçını alarak Pusantis adlı bir kaleye kapandı. Bunu haber alan Konstantin, onu takip etmeleri için bazı birlikler gönderdi ve onlar tarafından yakalandı onları halkın önüne getirdi ve kendisi ve iki çocuğu bağlı ve kelepçeli bir şekilde, Circenses oyunlarında teşhir ettirdi.

Sayfa 169

Kısa bir süre sonra Patrice Sifinius, Tiranlığa özenmekle ve Konstantin'e karşı komplo kurmakla suçlandı, bu suçtan hüküm giyince İmparator gözlerini oydu: aynı ceza Artabasus ve çocuklarına da verildi. İmparator, İmparatorluğunun içindeki işleri böylece hallettikten sonra, kısa bir süre sonra ordusunu Sarazenlerin toprakları üzerine yönetti ve Euphratesia eyaletinde bulunan Germanicia şehrini ele geçirdi.

Sayfa 170

Ancak bu işler sırasında çok bulaşıcı ve şiddetli bir veba ortaya çıktı, öyle ki uğradığı yerlerdeki tüm sakinleri anında öldürdü ve sadece kaçabilen birkaç kişi kaldı, onlar da ülkelerinden uzaklaşarak Tanrı'nın özel lütfuyla kurtuldular. Ancak bu hastalığın en büyük gücü ve şiddeti, özellikle Konstantinopolis civarındaydı; orada bile kısa sürede büyük korkulara yol açan birçok işaret ve mucize belirdi. Çünkü laik kişilerin elbiselerinde ve hatta rahiplerin elbiselerinde, evlerin kapılarında ve girişlerinde Haç şekilleri görülüyordu.

Sayfa 171

Hangi türden Romalıların zihinlerinde büyük bir dehşet ve şaşkınlık yarattı, kendi yıkımlarının yakın olduğunu düşündürdü. Ve bu korku öylesine büyüktü ki, tüm duyularını sarstı: çünkü zihinlerinde yabancı ülkelerden gelen çok çirkin ve biçimsiz insanların onlarla birlikte yürüdüğünü ve bu insanların, tanıdıklarına gösterdikleri nezaket ve hürmeti onlara da gösterdiğini hayal ediyorlardı: ve bu olay başlarına geldiğinde, yolda karşılaştıkları şeyi ve bu adamların kendilerine nasıl davrandığını başkalarına anlatmaya gidiyorlardı.

Sayfa 172

Öyle ki bu hayaletler onları dehşete düşürdü, öyle ki, kendilerini öldüren ve birbirlerinin kılıçlarına düşen kimseler vardı. Sonunda hastalık öylesine uç bir noktaya vardı ki, ölüleri gömecek veya cenaze törenlerini yapacak, hatta onları toprağa taşıyacak kadar büyük bir sayıda değillerdi: öyle ki tahtalardan yapılmış bazı araçlar icat edip kullanmak zorunda kaldılar ve bunları yük hayvanlarıyla taşıttılar; sonra çok geniş ve uygun bir yer bulduklarında, bu aracı bırakıp deviriyorlar

ve taşıdıkları bu kadar çok ölü bedeni, hiçbir düzen ve tören olmaksızın, sadece tesadüfen nasıl denk gelirlerse o şekilde atıyorlardı.

Sayfa 173

Ayrıca, toprağa gömülmesi gereken büyük miktarda ceset olduğu için, yük hayvanları buna yetmediğinden, ceset taşımak için arabalar kullanmak zorunda kaldılar. Sonunda tabutların kendileri yetmemeye başladı, öyle ki ölü bedenleri su olmayan kuyulara ve sarnıçlara doldurmak, hatta tarım arazilerine derin çukurlar kazmak, bağlara gömmek ve bahçelerin toprağını altüst ederek ölüleri içine atmak zorunda kaldılar; çünkü miktarları sonsuzdu.

Sayfa 174

Ve kim daha fazlası, birçok ev bile bunlarla doldu, öyle ki kapatılamaz hale geldiler. Bu acı ve yara öylesine yakıcıydı ki bir tam yıl sürdü: ardından büyük ölçüde hafifledi: ve sonunda, veba nasıl başladıysa yavaş yavaş aynı şekilde sona erdi. Şimdi, olayları akıl ve sağduyu ile yargılayanlar, bu hastalığın Tanrı'nın öfkesinden başka bir kökeni olmadığını hemen gördüler; çünkü bu kötü ve dinsiz Prens ve onun kötü öğretisini takip eden herkes, Azizlerin İkonalarına ellerini sürmeye, Kilisesini küçümseyip hakaret etmeye cesaret ettiği için Tanrı gazaba gelmişti.

Sayfa 175

Ancak İmparator bu hastalık sona erdiğinde, neredeyse tamamen terk edilmiş ve ıssız olan şehri, hem kara toprak hem de ada illerinden gelen her türlü insandan büyük bir kalabalığı içine yerleştirerek yeniden doldurdu. Bu aynı zamanda, Cibyraeotes birliklerinin komutanı önderliğinde Sarazenlere karşı bir deniz ordusu gönderdi: bu komutan, bu orduyla Kıbrıs adasına çıkarma yapmak için yola çıktı. Ve Sarazenlerin filosu hemen İskenderiye'den ayrıldı ve yine aynı adanın yolunu tuttu.

Sayfa 176

Romalıların Kaptanı bundan haberdar edildiğinde, onları bastırdı ve ordusuna öylesine bir şiddetle saldırdı ki gemilerini yaktı ve içindekilerin her şeyini ele geçirdi: sonra onları böylece cesaretiyle yenip bozguna uğrattıktan sonra Konstantin'e doğru geri döndü: kısa bir süre sonra Leo adını verdiği bir oğlu oldu. Ve o sırada Suriye'de büyük bir deprem meydana geldi, bu deprem çok büyük bir yıkım ve ıssızlık getirdi, öyle ki yer yarılıp ülkedeki bazı şehirleri yuttu, bazılarını tamamen, bazılarını ise kısmen; hatta dağlarda kurulu olan ve surları ve binalarıyla sanki yıkılıp aşağı inen başka şehirler bile vardı, öyle ki bunlar kendi buldukları yerlerden üç fersah ve daha fazla uzaklıktaki düzlüklere savruldu.

Sayfa 177

Ve o zamanlar bazıları, Suriye'ye komşu olan Mezopotamya'da yerin belirli bir noktada yarıldığını ve bu çukurun ve uçurumun bir fersah ötesinde, sanki kaynarak çok beyaz ve kumlu bir toprağın fışkırdığını gördüklerini bildirdiler.

Dahası, o yerden, Arapların yıkımını ve yok oluşunu insan dilinde önceden bildiren bir sesin çıktığını söylediler.

Sayfa 178

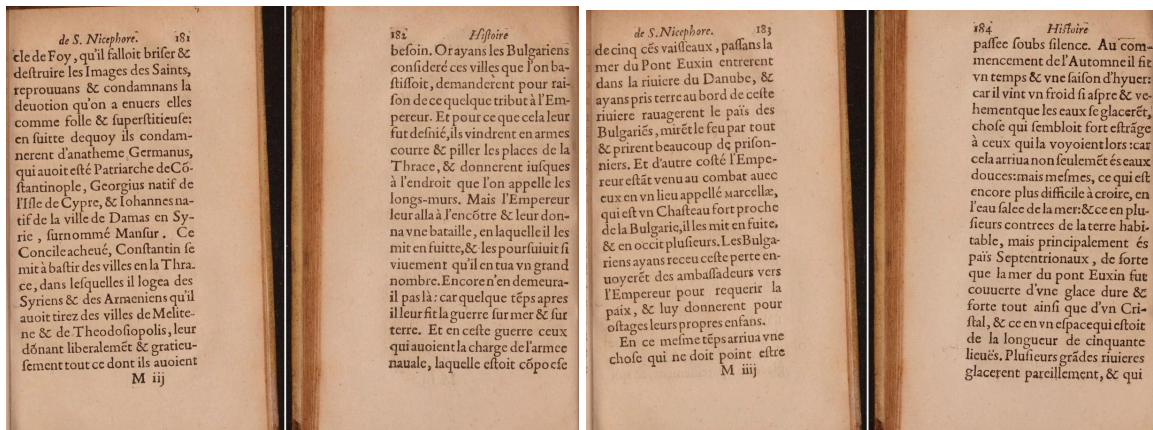
Ve gerçekten de, kısa bir süre sonra bu çöllerin üzerinde yaşayan bir ulus Arabistan'da yeni ortaya çıktı ve savaş olmaksızın Araplar arasında büyük bir kıyım yaptı. Ancak konumuza dönecek olursak, tüm bu maceralardan ve tuhaf kazalardan sonra, Konstantin oğlu Leo'yu İmparator olarak taçlandırdı ve hemen ardından Sarazenlere karşı savaşmak için gitti. Bu seferde, birçok esir ve büyük miktarda ganimet ile birlikte geri döndüğü Melitene şehrini kuşatıp aldı ve aynı zamanda karısı İmparatoriçe Maria öldü. Ancak kısa bir süre sonra gerçekleşen, üzerinde durmaya değer bir olayı atlamak makul olmaz.

Sayfa 179

Kendini havada korkunç bir gösteri ve tuhaf bir mucize olarak gördü, akşamleyin belirmeye başladı ve bütün gece devam etti, öyle ki gören herkes için büyük bir dehşet ve korku yarattı. Onlara, sanki tüm yıldızlar Gökyüzü'ndeki yerlerini terk edip Yeryüzü'ne düşüyorlarmış gibi geldi, yere indiklerinde ise kimseyi yaralamadan veya incitmeden hemen dağılıp kayboldular ve birçok kişi bu harika mucizenin o zamanlar tüm yaşanabilir dünyada görüldüğünü söyledi. Bu yıldızların gösterisi böyleydi. Ardından Konstantinopolis Patriği Anastasius öldü.

Sayfa 180

Ancak Konstantin'e gelince, bir kez dindarlığa zulmetmek ve onunla savaşmak önerildiğinde ve Kilise'ye hakaret etmek ve onu küçümsemekten başka bir amacı olmadığında, düşmanı olan kötü bir ruh tarafından kışkırtılıp teşvik edilerek, Efes Başpiskoposu Theodosius'un başkanlık ettiği üç yüz otuz sekiz Piskoposun oluşan bir Konsil topladı ve Syllaeum şehrinin Piskoposu olmuş, keşiş kıyafeti giyen belli bir Konstantin'i Konstantinopolis Patriği ilan etti. İşte bu Konsil'de tüm bu Piskoposlar, ortak bir komplo ve anlaşmayla, kötülüğe ve dinsizliğe yönelerek, bir madde olarak

de S. Nicéphore. 185
plus est, toute la coste qui est vers les villes de Melembria & de Medea, fut prise de ceste glace dure comme pierre, laquelle auoit iulques à trente coudées de hauteur. Mais encore quand par dessus ceste glace la neige fut venue à tóber en telle quantité qu'il ne se peut exprimer, elle se haussa de vingt autres coudées, alors la mer par ce moyé se ioignit & s'attacha tellement à la terre ferme qu'il estoit mal aisé de les discerner. Et de fait toutes les eaux de deuers les éptétion estoient cõme changées en terre ferme, & ceux qui vouloient y passioient librement à pied & cheminoient mesmes par tous les endroits de la mer, principa-

186 *Histoire*
lement sur les frontieres du pais des Chazariés & des autres peuples de Scythie qui leur sont voisins: car en ces endroits-là le chemin estoit fait sur la mer non seulement pour les hommes, mais mesmes pour les bestes de voitures & les autres animaux. Pédant ceste froidure, la mer du pont ne fut pas navigable. Mais peu de iours apres ceste grande masse & trainee de glace se lacha & se rōpit en diuerses pieces, lesquelles monterent à telle hauteur, qu'elles sembloient estre des montages fort esleues. Les parties ou morceaux de ce grand corps estans ainsi separez & diuisez furent pouffez par la violence du vent en forte

de S. Nicéphore. 187
qu'ils se vindrent redre à Daphnus, qui est vn fort Chateau situé sur la coste du Pont, & de là charrierēt iulques au destroit du pōt Euxin, où ces glaçons se trouuans reslez, ils le bouleuerferent & accumulerent l'vn sur l'autre, de maniere qu'ils occuperēt entieremēt ce destroit qui est entre les deux riués, & remplirent tellement ce passage qu'ils joignirent la terre ferme de la Thrace avec celle de l'Asie, en sorte que l'on y passoit plus aisément à pied que dans vn vaisseau. De là ils furent pouffez & icētez iulques par la Propontide iulques à Abydos, où ils s'estendirent tellement que personne n'eust pensé que la mer eust lors esté en cet

188 *Histoire*
endroit. Or vn de ces grãds glaçons se separant des autres vint à heurter contre la forteresse de Constantinople, & de son choc esbranla tellement la muraille, que ceux mesmes qui estoient dedans sentirent ceste secousse, par le moyen de laquelle ce glaçon s'estant fracassé & diuisé en trois, vint à embrasser la forteresse des deux costez, si qu'il tenoit tout l'espace qui est entre icelle & le bord de la mer: & estoit la hauteur telle, qu'elle surpassoit le haut des murailles de la ville, de sorte que ceux qui estoient dans la Citadelle, passeroient à pied sec iulques à vne autre forteresse qui est vis à vis appelée la forteresse de Galate.

de S. Nicéphore. 189
Cela estonna grãdemēt les habitans, lesquels voyans vn accident si estrãge & si nouveau, & ne scachans comment y remedier, apres l'auoir bien considéré s'en retournoient en leurs maisons avec pleurs & gemissemēt. Apres que cela fut passé, il ne s'écoula pas vn long temps que les Eclclauons qui estoient bannis de leur pais traueserent le pont Euxin, & esfans iulques au nombre de deux cens huit mille se logerent & etablirent leur demeure sur la riuere d'Arctanas. Et d'autre part les Huns & les Bulgariés firent en ce mesme temps vn entreprin qui fut telle: Ils se liquerent ensemble, & d'vn commun accord occi-

190 *Histoire*
rent les Xerics, sous la Seigneurie desquels ils estoient lors, faisant leur Chef vn certain Telestus, hõme arrogant & superbe, qui se monstroit à causē de sa iuence plein d'audace & de temerité. Ce Telestus ayant leu force troupes de bons soldats, courut & pillā les terres & les places fortes des Romains. Au moyē de quoy Constantin considéra sa hardiesse & fierté, fit equipper huit cēs vaisseaux propres à mener de la cavalerie, & les ayant remplis & chargez de gens à cheual les enuoya par le pont Euxin pour entrer dedans le Danube. Et luy d'autre costé partit avec vne autre armee & vint à la ville d'Anchia-

de S. Nicéphore. 191
lum. Telestus adonc s'estant auilimē aux champs, luy vint à l'encontre, ayant en son armee, outre les soldats qu'il auoit leuē au cõmencement, plusieurs troupes d'Eclclauons qui s'estoient ioindēs à luy, & estoit venus à son secours: il fut néanmoins surmōtē en bataille, & tous les gens mis en fuite par l'Empereur: en laquelle delecture il y eut plusieurs des ennemis occis de l'vne & de l'autre nation, & plusieurs des principaux d'entr'eux faits prisonniers. Ainsi Constantin ayant mis fin à ceste guerre s'en retourna victorieux à Constantinople, où il mit entre les mains des habitans & de ceux qui estoient

192 *Histoire*
des factiõs, les prisonniers qu'il auoit emmenez afin qu'ils les missent à mort: & de fait le peuple les mena hors des murailles de la ville où ils les merēt, & furent leurs despoüilles portees par le Cirque & mōstrees en public es jeux Circens: parmy lesquelles fut trouuēt deux eues & bagnoirs d'or qui auoient esté faites & ourues en Sicile, chacune desquelles estoit du poids de huit cens liures. Mais pour retourner aux Bulgariens, lors qu'ils virent le mal-heur qui estoit arriué à Telestus, ils se souleuerent cõtre luy & le tuerent, eilifans en son lieu pour leur Souuerain vn de leurs Capitaines, nommē Sabinus, lequel

de S. Nicéphore. 193
si tost qu'il fut installé en sa principauté enuoya des Ambassadeurs vers l'Empereur pour luy demander instamment la paix. Mais cela ne pleut pas aux Bulgariens, au contraire ils se falsoient de ceste ambassade & s'y oppoient avec grande affection, croyans que ce fust vn moyē pour les faire tomber en la subiectiõ des Romains. C'est pourquoy Sabinus craignant leur cholere se retira deuers l'Empereur, lequel enuoya sur leurs terres quelques troupes de ses plus legers & disposés soldats & meilleurs combattans. Ces soldats priēt lessemes de ces Bulgariens & leurs parens qu'ils trouuerent cacher, & furent ces

194 *Histoire*
prisonniers emmenez à Sabinus par le cõmãdemēt de l'Empereur. Aussi tost les Bulgariés se repentirent, & chãgeans d'avis enuoyerēt des ambassadeurs pour le requier de paix: mais Constantin n'y voulut point entendre, ains mena en continent son armee cõtre eux. Eux donc pour luy resister boucherent & occuperent les aduenüs de la montagne qui les enuiroñne, & leur Prince ayant receu la foy de l'Empereur vint vers luy avec ses Capitaines. Constantin les recut, ayant Sabinus assis pres de luy, & leur remōstra le chastimēt qu'ils meritoiēt, leur reprochant principalement la haine qu'ils auoient portee à Sa-

de S. Nicéphore. 195
binus: & neantmoins il leur accorda la paix. Cela se passa en la premiere Indictiõ. Depuis nasquit vn fils à l'Empereur lequel il nomma Nicetas. Et au mesme temps la flotte des Sarrazins partie d'Afrique & arriua en l'Isle de Sicile: mais les troupes imperiales qui estoient en cestelle leur resisterēt si courageusement qu'ils les frustrerent de leur esperance & les firent retourner sans rien faire. Long temps apres, & en la troisieme Indictiõ, l'Empereur entra en armes dedans la Bulgarie pour se venger de ce que les Bulgariés auoient ostē à vn certain Vmarus la charge & la dignité de General de leur armee laquelle Sabinus

196 *Histoire*
luy auoit donnée, & auoiet choisi au lieu de luy vn certain Tõctus Bulgarien, frere de Sabinus. Mais les Bulgariens aduertis de la venue de l'Empereur s'enfuirent dedans les forests qui sont sur le bord de la riuere du Danube, & y en eut de tuez vn grand nõbre, entre lesquels fut Tõctus avec son frere Sabinus & plusieurs autres. Il y eut mesmes vn de leurs Capitaines nommē Campaganus, lequel s'en estant fuy en la ville de Barana fut tué par les propres seruiteurs lors qu'il croyoit auoir euité tout danger, & s'estre retiré à sauueté. En ce voyage plusieurs places de la Bulgarie furent deltruites & brulées par

de S. Nicéphore. 197
les Romains.
Ce fut aussi lors que l'impieté se descouurit librement & fit toutes choses insolentement & avec vne licence effrene: car la vie des hommes deuoit & religieux qui se donnoient entierement à Dieu, commençā à estre lerebut & la risée d'vn chacun & fut ceste cruelle & iniuste persecution grande, principalement cõtre la sainte regle & professiõ des Moines. Car ceux d'entr'eux qui vouloient maintenir leur voue entier & inuio- lable, demeurēt fermes en leur façon & maniere de viure & resisterēt à ceste impie & melchante doctrine furent iluzes à plusieurs diuers & grieus tourmens:

198 *Histoire*
Aux vns ils brusloient la barbe ou leur en arrachioient le poil par force; aux autres ils leur froissoient & rompoient la teste la battans avec des tables sacrees sur lesquelles les Figures & Images des Saints estoient taillées: encore les malheureux ne s'assouuilloient als pas de tels tourmens, ains arrachioient mesmes les yeux à quelques vns & coupoient inhumainement les membres aux autres. Bref pour le dire en vn mot ils rebutoient & chassoient au loin toute pieté & toute religion: & comme si le Paganisme fust venu à renaitre & à s'esleuer cõtre les Chrestiens, ils inuentoient toutes les machines & artifices dont la

de S. Nicéphore. 199
malice se peut aduiler en tel cas, en intention de perdre & opprimer ceux qui vivoient selon Dieu. Ils en attirerent mesmes à eux & en firent tomber aucuns dans la fosse & abyssine de leur perdition, lesquels se laisserent aller à ceste melchante doctrine qu'ils auoient establie, ou par contrainte ou par l'allechement de leurs fraudes & tromperies, ou par l'inductiõ & douce seinctiõ de leurs flatteries, ou par l'appati des richesses, ou par promesses d'honneurs & de dignitez qui chatouilloient leur ambition, & bref par toute autre forte d'embusches desquelles ce melchante Prince se pouuoit aduiler pour les attirer si-

200 *Histoire*
nement & les enuolopper: de sorte qu'ils en trouua qui quitterent & abiurerent leur professiõ, deuelirent leur robbe & habit de religieux, & au lieu d'estre ralez portèrent de là en auant de longues perruques, & prirent aussi tost l'estat & la contenance d'vn homme laique: ils prirent mesmes des femes avec lesquelles ils vivoient librement, les carrelloient & les logeoient avec eux. Ce qui se faisoit, afin que par le moyē de toutes ces inuentiõs Dieu tout puissant & ceux qui luy appartenoient fussent deshonorez & raualez, & l'honneur deu à l'Eglise chãgē en iniure & diffamatiõ. C'est pourquoy quelque temps apres

İnanç anahtarı, Azizlerin Resimlerinin kırılması ve yok edilmesi gerektiğini, onlara karşı duyulan bağlılığı çılgınca ve batıl inanç olarak kınayıp lanetlediklerini: bunun ardından, İstanbul Patriği olmuş olan Germanus'u, Kıbrıs adasının yerlisi Georgius'u ve Suriye'nin Şam şehrinin yerlisi olup Mansur lakaplı Iohannes'i aforoz ederek kınadılar. Bu Konsil bittiğinde, Konstantin Trakya'da şehirler inşa etmeye başladı ve buralara, Melitene ve Theodosiopolis şehirlerinden getirdiği Süryanileri ve Ermenileri yerleştirdi; onlara cömertçe ve lütufla ihtiyaç duydukları her şeyi verdi.

Sayfa 182

Bulgarlar inşa edilen bu şehirleri görünce, bunun nedeninden dolayı İmparator'dan bir haraç istediler. Ve bu onlara reddedildiği için, silahlanıp Trakya'daki yerlere akın edip yağmalamaya geldiler ve uzun duvarlar denilen yere kadar ulaştılar. Ancak İmparator onların karşısına çıktı ve onlarla bir savaş yaptı; savaşta onları kaçmaya zorladı ve o kadar şiddetli bir şekilde takip etti ki, içlerinden büyük bir sayı öldürdü. Yine de bununla kalmadı: çünkü bir süre sonra onlarla denizde ve karada savaştı.

Sayfa 183

Ve bu savaşta, donanmanın komutasını elinde bulunduranlar, ki o oluşmuştu beş yüz gemiden, Karadeniz'den geçerek Tuna nehrine girdiler ve bu nehrin kıyısına ayak basıp Bulgarların ülkesini harap ettiler, her yeri ateşe verdiler ve birçok esir aldılar. Diğer taraftan, İmparator Bulgaristan'a çok yakın bir kale olan marcella adındaki bir yerde onlarla savaşa girdiğinde, onları kaçmaya zorladı ve birçoğunu öldürdü. Bu kaybı alan Bulgarlar, barış talep etmek için İmparator'a elçiler gönderdiler ve ona rehin olarak kendi çocuklarını verdiler. Aynı zamanda, görmezden gelinmemesi gereken bir şey oldu.

Sayfa 184

Sonbaharın başlangıcında bir kış havası ve mevsimi oluştu: çünkü o kadar keskin ve şiddetli bir soğuk geldi ki sular dondu; bu, o zamanlar bunu görenler için çok garip görünüyordu: çünkü bu sadece tatlı sularda değil: aynı zamanda, inanması daha da zor olan, denizin tuzlu suyunda bile gerçekleşti: ve bu, yaşanabilir dünyanın birçok ülkesinde, ancak esasen Kuzey ülkelerinde oldu; öyle ki Karadeniz bir Kristal gibi sert ve güçlü bir buzla kaplandı ve bu, elli fersah uzunluğundaki bir alanda oldu.

Sayfa 185

Birçok büyük nehir de aynı şekilde dondu ve dahası, Mesembria ve Medea şehirlerine doğru olan tüm sahil, otuz kulaç yüksekliğe kadar varan taş gibi sert buza büründü. Ancak bu buzun üzerine kar öyle bir miktarda yağdı ki ifade edilemez, yirmi kulaç daha yükseldi; o zaman deniz bu vasıta ile birleşti ve karaya öyle yapıştı ki onları ayırt etmek zordu. Ve gerçekten, Kuzey tarafındaki tüm sular sanki kara parçasına dönüşmüştü ve oradan geçmek isteyenler yaya olarak özgürce geçiyor ve hatta denizin her yerinden yürüyüp gidiyorlardı, özellikle

Sayfa 186

Hazar sınırlarında ve onlara komşu olan diğer İskitya halklarının topraklarında: çünkü o yerlerde yol sadece insanlar için değil, arabalar ve diğer hayvanlar için de deniz üzerinde yapılmıştı. Bu soğuk sırasında, Karadeniz gemi yolculuğuna uygun değildi. Ancak birkaç gün sonra bu büyük buz kütlesi ve izi çözüldü ve çeşitli parçalara ayrıldı; bunlar o kadar yüksekliğe ulaştı ki, çok yüksek dağlar gibi görünüyordular. Bu büyük gövdenin parçaları veya bölümleri bu şekilde ayrılmış ve bölünmüş halde, rüzgarın şiddetiyle güçlü bir şekilde

Sayfa 187

Daphnusia'ya, yani Pontus sahilinde bulunan güçlü bir kaleye varmak üzere sürüklendiler; oradan Karadeniz'in boğazına kadar sürüklendiler; burada bu buz kütleleri sıkışınca, birbirlerinin üzerine yuvarlanıp biriktiler; öyle ki iki kıyı arasındaki bu boğazı tamamen kapladılar ve bu geçidi öyle doldurdular ki, Trakya'nın karasını Asya'ninkisiyle birleştirdiler; öyle ki oradan yaya olarak bir gemiden daha kolay geçiliyordu. Oradan, Propontis boyunca Abydos'a kadar sürüklendiler ve fırlatıldılar; orada öyle genişlediler ki, kimse denizin o sırada bu

Sayfa 188

durumda olduğunu düşünemezdi. Şimdi, bu büyük buz kütlelerinden biri diğerlerinden ayrılarak İstanbul kalesine çarpmaya geldi ve sarsıntısıyla duvarı öyle bir sarstı ki, içeridekiler bile bu sarsıntıyı hissettiler. Bu sarsıntının vasıtasıyla, bu buz kütlesi parçalanıp üçe bölündü ve kaleyi her iki taraftan sarmaya başladı; öyle ki kale ile deniz kıyısı arasındaki tüm boşluğu kaplıyordu: ve yüksekliği öyleydi ki, şehrin surlarının tepesini aşılıyordu; öyle ki kaledekiler, Galata kalesi denilen karşıdaki başka bir kaleye yaya olarak geçtiler.

Sayfa 189

Bu, böylesine garip ve yeni bir olayı gören ve nasıl çare bulacağını bilmeyen sakinleri büyük ölçüde şaşkınlığa uğattı; iyice düşündükten sonra ağlayarak ve inleyerek evlerine döndüler. Bu geçtikten sonra, ülkelerinden sürgün edilen İslavlar Karadeniz'i geçip iki yüz sekiz bin kişi olarak Artanas nehri üzerine yerleşip yurt kurana kadar uzun bir zaman geçmedi. Diğer taraftan, Hunlar ve Bulgarlar aynı zamanda öyle bir girişimde bulundular ki: Birbirleriyle ittifak kurdular ve ortak bir kararla

Sayfa 190

o sırada egemenlikleri altında oldukları Xerians'leri öldürdüler; liderleri olarak, gençliği nedeniyle cesaret ve cüretle dolu, kibirli ve mağrur bir adam olan Teleffius adında birini seçtiler. Bu Teleffius, çok sayıda iyi asker toplayıp Romalıların topraklarına ve kalelerine akın edip yağmaladı. Bu vesileyle, onun cesaretini ve gururunu gören Konstantin, süvari taşıyabilecek sekiz yüz gemiyi donattı; bunları doldurup atlı askerlerle yükledikten sonra Tuna'ya girmeleri için Karadeniz'den gönderdi. Ve kendisi diğer taraftan başka bir orduyla yola çıkıp Anchialos şehrine geldi.

Sayfa 191

Teleffius ise ordusuyla sahaya çıktı, onun karşısına geldi; yanında başlangıçta topladığı askerlerin dışında, kendisine katılmış ve yardımına gelmiş birkaç İslav birliği vardı: yine de savaşta mağlup oldu ve tüm askerleri İmparator tarafından kaçmaya zorlandı: bu yenilgide iki taraftan da düşmanlardan birçoğu öldürüldü ve içlerinden birkaç önemli kişi esir alındı. Böylece, bu savaş bitiren Konstantin zaferle İstanbul'a döndü, burada sakinlerin ve orada bulunanların ellerine

Sayfa 192

tarafından esir alınanları teslim etti ki onları ölüme mahkum etsinler: ve gerçekten halk onları şehrin surlarının dışına çıkardı ve orada öldürdü; ganimetleri Sirk'ten taşındı ve halka açık Sirk oyunlarında gösterildi: bunların arasında, Sicilya'da yapıлып işlenmiş, her biri sekiz yüz libre ağırlığında olan iki altın küvet ve banyo kazanı bulundu. Ancak Bulgarlara dönecek olursak, Teleffius'un başına gelen talihsizliği gördüklerinde, ona karşı ayaklanıp onu öldürdüler ve yerine hükümdarları olarak kaptanlarından birini, Sabinus adında birini seçtiler, o hemen

Sayfa 193

prensliğine yerleşir yerleşmez İmparator'a barış talep etmesi için Elçiler gönderdi. Ancak bu Bulgarların hoşuna gitmedi, aksine bu elçilikten rahatsız oldular ve buna büyük bir tutkuyla karşı çıktılar, bunun onları Romalıların boyunduruğu altına sokmanın bir yolu olduğuna inandılar. Bu nedenle, onların öfkesinden korkan Sabinus, İmparator'a sığındı; İmparator onların topraklarına en hafif, en çevik askerlerinden ve en iyi savaşçılarından oluşan birkaç birlik gönderdi. Bu askerler, gizlendiklerini buldukları Bulgarların kadınlarını ve akrabalarını aldılar ve bu esirler

Sayfa 194

İmparator'un emriyle Sabinus'a götürüldü. Bulgarlar hemen pişman oldular ve fikir değiştirerek barış talep etmek için elçiler gönderdiler: ancak Konstantin bunu duymak istemedi, hemen ordusunu onlara karşı sürdü. Onlar da ona direnmek için kendilerini çevreleyen dağın geçitlerini tıkadılar ve işgal ettiler; prensleri İmparator'dan güvence alınca kaptanlarıyla birlikte ona geldi. Konstantin, Sabinus'u yanına oturtturarak onları kabul etti ve onlara hak ettikleri cezayı gösterdi, özellikle Sa-'ya duydukları nefreti binus kınadı: yine de onlara barışı kabul etti.

Sayfa 195

Bu, ilk İndiksiyon sırasında gerçekleşti. O zamandan beri İmparator'un bir oğlu oldu ve ona Nicetas adını verdi. Aynı zamanda Sarazen filosu Afrika'dan ayrılıp Sicilya adasına ulaştı: ancak o adada bulunan imparatorluk birlikleri onlara o kadar cesurca karşı koydu ki, onları umutlarından mahrum bıraktılar ve hiçbir şey yapmadan dönmelerini sağladılar. Uzun zaman sonra, üçüncü İndiksiyonda, İmparator, Bulgarların belli bir Vmarus'tan ordularının komutasını ve onurunu almalarından dolayı intikam almak için silahlı olarak Bulgaristan'a girdi, ki bu Sabinus'un

Sayfa 196

ona verdiği ve onun yerine Basianus'un kardeşi, Toctus adında bir Bulgarı seçtikleri bir görevdi. Ancak İmparator'un geldiğini haber alan Bulgarlar, Tuna nehri kıyısındaki ormanların içine kaçtılar; orada büyük bir sayı öldürüldü, bunların arasında Basianus'un kardeşi Toctus ve diğerleri vardı. Hatta Campaganius adında bir kaptanları bile vardı; Barna şehrine kaçarken kendi hizmetkarları tarafından, tüm tehlikeden kaçtığını sanıp güvenliğe çekildiğini düşündüğü sırada öldürüldü. Bu yolculukta Bulgaristan'ın birçok yeri yıkıldı ve yakıldı

Sayfa 197

Romalılar. O zaman aynı zamanda dinsizlik serbestçe ortaya çıktı ve her şeyi küstahça ve sınırsız bir serbestlikle yaptı: çünkü kendini tamamen Tanrı'ya adanmış dindar ve inançlı insanların hayatı, herkesin alay konusu olmaya başladı: ve bu zalim ve haksız zulüm, özellikle Keşişlerin kutsal kuralına ve mesleğine karşı büyük oldu. Çünkü yeminlerini bütün ve bozulmaz tutmak isteyen, yaşam tarzlarında ve yollarında sağlam duran ve bu dinsiz ve kötü doktrine direnenler, çeşitli ve ağır işkencelere maruz bırakıldı:

Sayfa 198

Bazılarının sakallarını yaktılar veya kıllarını zorla yoldular; diğerlerinin kafalarını dövüp kırdılar; üzerinde Azizlerin Figürleri ve İmgeleri oyulmuş yüzlü masalarla dövdüler: talihsizler bu işkencelerden bile tatmin olmadılar, hatta bazılarının gözlerini oyup diğerlerinin uzuvlarını insanlık dışı bir şekilde kestiler. Kısacası, bir kelimeyle söylemek gerekirse, tüm dindarlığı ve tüm dini reddedip uzağa kovdular: ve sanki Paganlık Hristiyanlara karşı yeniden doğmuş ve yükselmiş gibi, her türlü makineyi ve hileyi icat ettiler ve kötülüğün bu tür durumlarda akla gelebileceği, Tanrı'ya göre yaşayanları kaybetme ve ezme niyetiyle.

Sayfa 199

Hatta kendi taraflarına çektiler ve bazılarını kendi yıkımlarının çukuruna ve uçurumuna düşürdüler; kurdukları bu kötü öğretiye ya zorla ya da hilelerinin ve aldatmacalarının cazibesıyla veya dalkavukluklarının yumuşak yalanlarıyla ya da zenginliklerin yemiyle veya hırslarını gıdıklayan onur ve makam vaatleriyle teslim oldular, kısacası, bu kötü Prens'in onları çekmek için aklına gelebilecek her türlü pusu ile ince ve onları sarmak için:

Sayfa 200

öyle ki mesleklerini terk edip reddedenler, keşiş cübbelerini ve alışkanlıklarını çıkararak bulundu ve tıraşlı olmak yerine bundan sonra uzun peruklar taktılar ve hemen laik bir adamın durumunu ve tavrını aldılar: hatta özgürce yaşadıkları kadınları aldılar, onları okşadılar ve yanlarında barındırdılar. Bu, her şeye kadar Tanrı'nın ve ona ait olanların onursuzlaştırılması ve küçültülmesi, Kilise'ye borçlu olunan onurun hakarete ve iftiraya dönüşmesi için yapıldı.

de S. Nicephore. 201
ils pirer vn certain Stephanus, homme sainct & aimant Dieu, qui portoit l'habit de Moÿne & s'estoit tenu iusques alois enfermé dedans vne petite cabane faite sur la cime d'vne haute montagne que l'on appelle le mont de S. Auxence. Ces hommes peruers & detestables acquerist ce personnage de la pieté & deuotion come d'vn crime, luy mettant sus qu'il auoit plusieurs personnes, en leur enseignant à mépriser la gloire & les honneurs de la vie présente, à retenir conte de leur famille, maison & de leurs parens, à le retirer des Cours des Roÿs, & les auoir à dedain, & à s'adonner entièrement à la vie solitaire & mona-

202 *Histoire*
stique. Pour ce sujet ils le firent bien battre & foietter, & le condemnerent à tenir prison, puis à la fin luy attaché des cordes aux pieds, & l'ayans traîné depuis le Palais de l'Empereur iusques au lieu que l'on appelle la place du bœuf, ils le delchirerēt là & le demêbrerent; & n'estans pas encore ces hommes impies assouïs, ils ietterent son corps au lieu appellé les sepultures de Pelagus, come si c'eust esté le corps d'vn mal-faicteur: car c'estoit le lieu où on enuoyoit les corps des Gentils & Payens, & de ceux qui estoient condamnés à mort. En suite de ce supplice, ils prirent comme coupables plusieurs Magistrats

de S. Nicephore. 203
& plusieurs soldats qu'ils accusoient de s'estre profternez deuant les saintes Images, & les firent mourir pour ceste occasion, comme s'ils eussent esté condamnés pour crime; punissant les vns de diuers gêres de mort, les autres d'autres sortes de supplices étranges qui n'auoient point encore esté pratiquez, & en bannissant vn nombre infini. Apres lesquelles exécutions l'Empereur voulut encore faire iurer tous ses sujets, qu'aucuns d'entr'eux ne le profterneroient de là en auant deuant les Images des Saints. Et disent mesmes que celui qui estoit lors Patriarche de Cōstantinople, haussant le bois de la vraye Croix qui nous a donné la

204 *Histoire*
vie, iura qu'il n'estoit point de ceux qui le profternoient deuant les saintes Images, tant estoit grande l'outrecuidance de ces hommes impies & melchans. La mesme année en laquelle cela arriua Constantin mena son armée contre les Bulgariens, & s'estant approché fort pres de leurs terres avec ses troupes, planta son camp en vn lieu appellé le fort des Begariens, & ayant par mesme moyen esquipé vne flotte de deux mil six cens barques, dans lesquelles il auoit mis des gens de marine & des soldats leuez tant de ses Prouinces maritimes que de ses autres pais, il fit tant qu'il arriua es villes de Melembia & d'A-

de S. Nicephore. 205
chialis; s'approchant fort des Bulgariens, Ce qu'ils virent le grand nombre tant de ses vaisseaux que de ses gens de cheual, qu'ils se resolurent de traicter appointement avec luy. Mais la flotte de l'Empereur s'estant arrestee en ceste cote, qui est sans port, sans abri, & fort dangereuse pour les vaisseaux, il arriua que le vent Bonas qui est vehement & impetueux commença à s'esleuer & à fouiller de telle violence, qu'il poussa les nauires impetueusement au bord & les brisa contre la rade; de sorte qu'il vnt grand nombre de ceux qui estoient dedans les vaisseaux furent noyez & engloutis par les

206 *Histoire*
flots de la mer. Ce malheur estoit grandement les Romains; mais l'Empereur commanda à ses Capitaines de tirer des reses dedans la mer pour prandre & recueillir les corps de ceux qui auoient esté noyez, & les ensevelir. Cela fait, il s'en retourna en sa ville Imperiale. Mais comme il ne respiroit autre chose que l'impieté, il diffama à son retour l'ordre des Nazareens, leur faisant tout plein d'outrages. Car peu de iours apres faisant voir en public des courtes de cheuaux, il commanda qu'on les traînast, & fit venir par force au milieu de la place du Cirque, & que chacun d'eux tint par la main vne Religieuse: de sorte

de S. Nicephore. 207
que la populace les voyant en cest estat mit à leur dire plusieurs vilenies, & faire à leur endroit tout ce que fait ordinairement en telles occurrences vn peuple insolent, aisé à remouuoir, rude & mal appris, de maniere qu'ils firent vne course deplorabile & honteuse. Depuis cela, Constantin attaqua certains personnages de marque & de dignité, lesquels il calomnioit à tort & accusoit fausement de crimes enormes, leur mettant sus, qu'ils auoient voulu se faire Empereurs & attenter à sa personne. Entre ces accusez estoit Antiochus Controleur General des postes, laquelle dignité ceux de la Cour appellent

208 *Histoire*
ordinairement Logothete du cours, Theophylactus qui estoit & Patrice & Gouverneur de Prouince, plusieurs tât des gardes de l'Empereur que de ses archers, avec beaucoup d'autres, tous lesquels il fit mener & mouster en public peu de temps apres en d'autres semblables lieux Circés. Le iour ensuiuant il fit trancher la teste à Cōstantin & Strategus qui estoit deux freres. Puis encore l'autre iour apres il succeda des accusez à l'encōtre de Constantin Patriarche de la ville, lesquels affermerēt ouuertement qu'il auoit fecu l'entreprise d'Antiochus & de Theophylactus: sur lequel pretexte il le relegua & le fit enfermer

de S. Nicephore. 209
mer dans le Palais Royal d'Herie, qui est situé vis à vis de Constantinople vers l'Orient, dominant sa dignité de Patriarche à vn Eunuque nommé Nicetas, Prestre de l'Eglise des Saints Apôtres. Tout cela se passa au mois d'Aoust de la quatrieme Indiction. Mais quelque temps apres l'Empereur fit venir Constantin vers luy & le fit mener en vne licie iusques dans l'Eglise, où il enuoya pareillement vn des Secretaires de ses commandemens, qui portoit sur soy vn cahier dans lequel estoit escripte toute l'accusation de Constantin, laquelle il leut de bout à autte deuant tout le peuple qui s'estoit là assés,

210 *Histoire*
luy frappant la joue à chaque point & article de ceste accusation. Quoy fait, ils le firent mener à la Tribune où il fut dégradé, & cependant le nouveau Patriarche estoit à l'Autel, où il estoit les crimes dont Constantin estoit accusé. Le iour ensuiuant l'Empereur celebrant les jeux Circenses, come il auoit accoustumé de faire souuēt, commanda que l'on mōtast Constantin sur vn asne, en sorte que l'on tournast le deuant de la selle vers la queue, & qu'en cest estat il fust mené par la ville, & que tout le peuple lui dit des iniures & luy crachast au visage. Peu de tēps apres, cela ayant ainsi esté executé, l'Empereur ordonna qu'il eust la teste tranchée en vn lieu

de S. Nicephore. 211
de la ville appellé Cynegium, & que sa teste fust portée & posée bien haut à la veuë d'vn chacun en vn autre lieu appellé Milium. Et au regard de son corps, ils le ietterent en ceste place qu'ils appellent la sepulture des Pelagiens. Parlons maintenant de ce qui aduint en la cinquieme Indiction: en laquelle il arriua que la saison & la dispositiō du temps fut tellement seiche & alteree, qu'il ne faisoit pas mesme de rosee: & qui plus est, les sources commencerent à s'epuiser: ce qui fit tarir & deslecher les bails, parce que les conduits & les sources desquelles ils deui-

212 *Histoire*
uoient estoient vuides d'eau. C'est pourquoy Constantin entreprit de reparer & renououeler l'aqueduc que l'Empereur Valentinian auoit fait construire, & qui auoit depuis esté ruiné & demoly par les Auares, du temps de l'Empereur Heraclius. Ayant donc c'est effect assés fait sur les terres de l'Empire plusieurs bons ouuriers bien experimenter aux baltimens, & leur ayant fourny vne grande somme d'argent des deniers publics, il accomplit cet ouurage. Mais depuis Constantin vint à aimer autant les richesses comme il haïsoit les Chrestiens, & fit paroistre par là qu'il estoit vn nouveau Midas. Car il semit à

de S. Nicephore. 213
faire camas d'argent, serrant tout dedans son tresor; de maniere qu'aux marchez les marchans estoient contraints de vendre tant les fruits de la terre que le bestail à fort vil prix, jusques là que soixante muids de fromēt se donnoient pour vn escu, & soixante & dix muids d'orge au mesme prix, & semblablement plusieurs autres marchandises se baillioient à fort bon marché. Ce que les ignorants attribuoient à la fertilité de la terre & à l'abondance des choses: mais les hommes prudēs & aduizé iugeoient que c'estoit vn des effets de la tyrannie & auarice de l'Empereur, & vne maladie qui prouenoit de son inhumanité. De

214 *Histoire*
puis, & en la septiesme Indiction, naquit vn fils à l'Empereur lequel il nomma Anthimus. Et environ ce mesme temps Nicetas patriarche de Constantinople fit rebastir de nouveau quelques edifices de l'Eglise Catholique qui s'estoient ruinez par la longueur du temps, puis il fit offer de dedas des niches qui estoient dans ces petits baltimens que l'on recontre aux entrees des Eglises lesquelles les Romains appellent Secreta, certains images de nostre Seigneur, & des Saints, les vnes faites & composées de petits morceaux d'or à la Mosaïque, & les autres de cire; ce qu'il fit tant en la plus grande de ces sales où cellulés, qu'en la

de S. Nicephore. 215
petite. Lors aussi Constantin enuoya vers les Capitaines des Esclavons leur demander les Chrestiens qu'ils auoient pris & fait prisonniers y auoit desia long temps es Isles d'Imbros, de Tenedos & de Samothrace: & les ayant receus, il leur chagea leur habit & leur donna des robes de soye à deux mil cinq cens qu'ils estoient, puis les ayant fait emmener deuant luy, leur fit quelques petits presens & les renuoya où chacun d'eux vouloit aller. En ceste mesme festiue Indiction, au mois d'Avril le Samedi Saint, Constantin couronna la femme Eudocia Imperatrice, & le iour ensuiuant donna à Christophorus & à Nicephorus le nom de Ce-

216 *Histoire de S. Nicephore.*
sar & à Nicetas celuy de Nobilissimus. En suite de quoy ils firent leur entre, & allerēt comme de coustume en l'Eglise Cathedralre, depuis le Palais jusques à l'Eglise. Depuis en la huitiesme Indiction, il fit venir de Grece Irene, laquelle il donna pour femme à son fils: & au mois de Decembre, il la couronna Imperatrice & celebra les nopces de son fils & d'elle.

İşte bu yüzden bir süre sonra onlar, keşiş giysisi giyen ve o zamana kadar S. Auxence dağının tepesinde bulunan küçük bir kulübede münzevi olarak yaşayan Stephanus adında dindar ve Tanrısever bir adamı aldılar. Bu dinsiz ve iğrenç insanlar, bu dindar kişiyi inancı ve ibadeti nedeniyle bir suçla itham ettiler; onu, birçok insanı günümüz dünyasının şan ve şöhretini küçümsemeye, ailelerini, evlerini ve akrabalarını hiçe saymaya, kralların saraylarından uzaklaşıp kendilerini tamamen yalnız ve manastır hayatına adamaya teşvik ederek kandırmakla suçladılar.

Sayfa 202

Bu nedenle onu feci şekilde dövüp kırbaçlattılar ve hapse attırdılar; sonunda ayaklarına ipler bağlayıp İmparator'un sarayından öküz meydanı dedikleri yere kadar sürükleyerek orada parçaladılar; bu dinsiz adamlar bununla da yetinmeyip vücudunu, sanki bir suçlunun vücuduymuş gibi Pelagius'un mezarlığı dedikleri yere attılar: çünkü orası, Yahudi ve Paganların ve ölüme mahkum edilenlerin vücutlarının atıldığı yerd.

Sayfa 203

Bu cezadan sonra, suçlu olarak birçok yetkiliyi ve kutsal Resimlerin önünde secde etmekle suçladıkları birçok askeri yakaladılar ve bu vesileyle, sanki suçtan hüküm giymişler gibi ölüme mahkum ettiler; bazılarını çeşitli ölüm biçimleriyle cezalandırdılar, diğerlerini ise o güne kadar görülmemiş tuhaf işkencelerle cezalandırıp sonsuz sayıda insanı öldürdüler. Bu infazlardan sonra İmparator, tüm tebaasının, kutsal Resimlerin önünde secde etmeyeceklerine dair yemin etmelerini istedi.

Sayfa 204

Hatta o sırada İstanbul Patriği olan kişi bile, bize yaşamı veren kutsal Haç'ın odununu kaldırarak, yemin etti ki, kutsal Resimlerin önünde secde edenlerden hiçbiri değildir; bu dinsiz ve kötü adamların küstahlığı o kadar büyüktü ki. Bunun gerçekleştiği aynı yıl Konstantin, ordusunu Bulgarlara karşı götürdü ve birlikleriyle onların topraklarına çok yaklaşarak Beriganiens kalesi dedikleri bir yerde kamp kurdu. Ve aynı yolla, iki bin altı yüz gemiden oluşan bir filoyu donattı; bunların içine deniz kuvvetlerinden ve hem deniz hem de kara illerinden topladığı askerleri yerleştirdi, Mesembria ve Anchialos şehirlerine kadar vardı.

Sayfa 205

Bulgarlara çok yaklaştı. Bu durum, çok sayıdaki gemisini ve atlı askerini gördüklerinde onları öyle bir korkuya düşürdü ki, onunla anlaşma yoluna gitmeye karar verdiler. Ancak İmparator'un filosu limanı olmayan, sığınaksız ve gemiler için çok tehlikeli olan bu kıyıda durduğunda, kuzeyden gelen şiddetli ve acımasız Boreas rüzgarı öyle bir hiddetle esmeye başladı ki, gemileri dalgalarla kıyıya savurup kayalıklara çarparak parçaladı; öyle ki gemilerin içindeki pek çok insan boğuldu ve denizin dalgaları tarafından yutuldu.

Sayfa 206

Bu felaket Romalıları derinden üzdü: ancak İmparator, kaptanlarına, denizde boğulanların cesetlerini toplamak için ağlar germelerini ve onları defnetmelerini emretti. Bu yapıldıktan sonra, İmparator İmparatorluk şehrine geri döndü. Ancak, kötülükten başka bir şey düşünmediği için, dönüşünde Nasıralıların tarikatına iftira attı ve onlara her türlü hakareti yaptı. Çünkü birkaç gün sonra, halka açık at yarışlarında, onları sürüklemelerini emretti ve zorla Sirk meydanının ortasına getirdi; ve her birinin eline bir rahibe verdi:

Sayfa 207

öyle ki halk onları bu halde görünce onlara birçok hakaret etmeye ve böyle durumlarda genellikle küstah, kolayca galeyana gelen, kaba ve terbiyesiz bir halkın yaptığı her şeyi onların üzerine yapmaya başladı; öyle ki, acınası ve utanç verici bir koşu yaptılar. Bundan sonra Konstantin, haksız yere iftira attığı ve ağır suçlarla suçladığı, sanki İmparator olmak ve canına kastetmek istemişler gibi üzerine iftira attığı, bazı önemli ve saygın kişilere saldırdı.

Sayfa 208

Bu suçlananlar arasında, posta işlerinin Genel Denetleyicisi olan Antiochus da vardı, bu unvanı Saraydakiler genellikle saray Logothet'i diye adlandırıyorlardı; yine hem Patrisyen hem de eyalet valisi olan Theophylactus, İmparator'un muhafızlarından ve okçularından pek çoğu ve daha başkaları vardı; bunların hepsini kısa bir süre sonra başka benzer sirk oyunlarında halkın önünde yürüttü ve gösterdi. Ertesi gün, iki kardeş olan Konstantin ve Strategius'un kafasını kestirdi. Ardından ertesi gün, şehrin Patriği Konstantin'in aleyhine suçlayıcılar ortaya çıkardı; bu suçlayıcılar, onun Antiochus ve Theophylactus'un girişimini bildiğini açıkça iddia ettiler:

Sayfa 209

bu bahane ile onu sürgüne gönderdi ve hapsedirdi ve Patriklik onurunu, Aziz Havariler Kilisesi'nin rahibi Nicetas adında bir hadıma vererek, İstanbul'un karşısında, Doğu tarafında yer alan İmparatorluk Sarayı'na hapsedirdi. Tüm bunlar dördüncü İndiksiyon'un Ağustos ayında gerçekleşti. Ancak bir süre sonra İmparator, Konstantin'i yanına getirtti ve onu bir sedyeye kiliseye kadar götürttü; oraya, yanında tüm suçlamalarının yazılı olduğu bir defter taşıyan, emirlerinin sekreterlerinden birini gönderdi; o, oraya toplanmış olan tüm halkın önünde, baştan sona tüm suçlamaların her bir maddesini ona karşı okudu.

Sayfa 210

Bu yapıldıktan sonra, onu tribüne çıkarıp oradan azlettiler ve bu sırada yeni Patrik, Konstantin'in suçlandığı suçları okuduğu sırada kilisede (sunakta) bulunuyordu. Ertesi gün, her zamanki gibi sıkça yaptığı üzere sirk oyunlarını kutlayan İmparator, Konstantin'in bir eşeğe bindirilmesini, eyerin ön tarafının kuyruğa gelecek şekilde

çevrilmesini, bu halde şehir içinde gezdirilmesini ve tüm halkın ona hakaret edip yüzüne tükürmesini emretti.

Sayfa 211

Kısa bir süre sonra, bu infaz gerçekleştirildikten sonra, İmparator kafasının kesilmesini emretti şehrin Cynegyum dedikleri yerinde; ve kafasının herkesin görebileceği şekilde yüksek bir yere, Miliun dedikleri başka bir yere asılmasını emretti. Cesedine gelince, onu şehrin sokaklarında sürüklediler ve Pelagius'un mezarlığı dedikleri yere attılar. Şimdi beşinci İndiksiyon'da olanlardan bahsedelim: bu dönemde mevsim ve hava durumu o kadar kuru ve değişmişti ki, yağmur bile yağmıyordu: ve daha da önemlisi, kaynaklar kurumaya başladı: bu da yolların ve hamamların kurummasına neden oldu, çünkü onlara su sağlayan kanallar ve kaynaklar tarih susuz kalmıştı.

Sayfa 212

Bu yüzden Konstantin, İmparator Valentinian'ın inşa ettirdiği ve o zamandan beri Avarlar tarafından, İmparator Heraklius zamanında harap edilip yıkılan su kemerini tamir etmeye ve yenilemeye girişti. Bu amaçla İmparatorluğun topraklarında, binalar konusunda çok deneyimli birçok iyi işçi topladı ve onlara kamu parasından büyük bir miktar gümüş vererek bu işi tamamladı. Ancak o zamandan sonra Konstantin, Hristiyanlardan nefret ettiği kadar zenginlikleri sevmeye başladı ve sanki yeni bir Midas olduğunu gösterdi. Çünkü o,

Sayfa 213

Çünkü o, gümüş biriktirmeye başladı, her şeyi hazinesine kilitledi; öyle ki tüccarlar, hem toprak mahsullerini hem de hayvanlarını çok düşük fiyatlara satmak zorunda kaldılar, öyle ki altmış "muid" buğday bir "escu"ya, altmış on "muid" arpa aynı fiyata satılıyordu ve benzer şekilde diğer birçok mal da çok ucuza veriliyordu. Bilgisizler bunu toprağın bereketine ve bolluğuna affettiler: ancak sağduyulu ve ferasetli insanlar, bunun İmparator'un tiranlığının ve açgözlülüğünün, insanlıktan çıkmasından kaynaklanan bir hastalığın etkilerinden biri olduğunu gayet iyi anlıyorlardı.

Sayfa 214

Daha sonra, yedinci İndiksiyon'da, İmparator'un Anthimus adını verdiği bir oğlu doğdu. Yaklaşık aynı zamanlarda, İstanbul Patriği Nicetas, Katolik Kilisesi'nin zamanın etkisiyle harabe haline gelmiş bazı yapılarını yeniden inşa ettirdi, sonra bu küçük yapılarda karşılaşılan ve Romalıların "Secreta" dedikleri kilise girişlerinde bulunan nişlerin içindeki, Rabbimizin ve Azizlerin bazı resimlerini kaldırttı; bu resimlerin kimisi altın mozaik parçalarıyla yapılmış ve oluşturulmuş, kimisi de balmumundandı; bunu hem en büyük salonlarda veya hücrelerde, hem de küçüklerinde yaptı.

Sayfa 215

O sırada Konstantin, İslavların kaptanlarına, uzun zamandan beri İmros, Tenedos ve Semadirek adalarında esir tuttukları Hristiyanları onlardan istemek için elçiler gönderdi: ve onları teslim aldığıında, iki bin beş yüz kişi oldukları için, kıyafetlerini değiştirdi ve onlara ipek elbiseler verdi, sonra onları huzuruna getirterek onlara küçük hediyeler verdi ve her birinin gitmek istediği yere gönderdi. Aynı beşinci İndiksiyon'da, Nisan ayında, Kutsal Cumartesi günü, Konstantin karısı Eudocia'yı İmparatoriçe olarak taçlandırdı ve ertesi gün Christophorus ve Nicephorus'a Sezar, Nicetas'a da Nobilissimus unvanını verdi.

Sayfa 216

Bunun ardından, adet olduğu üzere Saray'dan Kilise'ye kadar Katedral Kilisesi'ne giriş yaptılar. Sekizinci İndiksiyon'da, Konstantin, Yunanistan'dan İrene'yi getirtti, onu oğluna eř olarak verdi ve Aralık ayında onu İmparatoriçe olarak taçlandırdı ve oğlunun ve onun düğününü kutladı.

S O N.

Türkçeye eviren: İbrahim Őimřek